

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Osjaków
Termin kontroli:	Od 7 kwietnia 2016 roku do 18 maja 2016 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Beata Tomkowska – starszy inspektor kontroli, Monika Smug - starszy inspektor kontroli.
Okres objęty kontrolą	2014 – 2015
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/16/2016 z dnia 30 marca 2016 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2058 ze zm.), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Osjaków położona jest we wschodniej części powiatu wieluńskiego w województwie łódzkim, w dorzeczu rzeki Warty. Leży w obrębie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na terenie Kotliny Szczercowskiej. Graniczy z gminami: Kieńczygłów, Konopnica, Ostrówek, Rusiec, Siemkowice, Wieluń i Wierzchlas.

Liczba ludności Gminy wynosiła na koniec 2015 roku 4.807 osób w tym: 2.417 kobiet i 2.390 mężczyzn. Bezrobotni na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowili 207 osób, w tym 103 kobiety i 104 mężczyzn.

Gmina Osjaków jest zarejestrowana w systemie REGON i posiada numer identyfikacyjny 730934677. Urząd Gminy w Osjakowie jest zarejestrowany w systemie REGON i posiada numer statystyczny 000545981. Gmina jest podatnikiem podatku VAT – numer identyfikacji podatkowej 832-19-72-722. Podatnikiem podatku VAT jest także Urząd Gminy – numer identyfikacji podatkowej 832-10-19-013, nadany decyzją Urzędu Skarbowego w Wieluniu. Siedziba Urzędu Gminy mieści się w Osjakowie, ul. Targowa 26.

Kontrola przeprowadzana w jednostce przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ma charakter kontroli kompleksowej.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z kontrolujące ustaliły następujące wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Osjaków:

Symbol i nazwa wskaźnika		Rok		
		2013	2014	2015
Wskaźniki budżetowe				
WB1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	80,70%	92,98%	91,00%
WB3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	7,65%	6,85%	8,69%
WB4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	21,45%	19,17%	11,35%
WB5	Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	48,77%	43,85%	44,72%
WB6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	8,07%	8,87%	8,75%
WB7	Wskaźnik samofinansowania	135,14%	67,92%	167,76%
Wskaźniki na mieszkańca				
WL2	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	274,63 zł	240,98 zł	309,22 zł
WL3	Zobowiązania ogółem na mieszkańca	1 062,21 zł	1 237,16 zł	1 039,94 zł

WL4	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	997,92 zł	927,23 zł	952,33 zł
Wskaźniki dla zobowiązań				
WZ1	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	29,57%	35,15%	29,21%
WZ2	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	27,78%	26,34%	26,75%
WZ3	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	24,17%	3,13%	9,24%
WZ4	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	11,64%	3,05%	3,30%
WZ6	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	118,84%	94,88%	99,69%
WZ7	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%
WU1	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%
WU2	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%

Nadwyżka operacyjna, czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Porównując wysokość nadwyżki operacyjnej na przestrzeni lat 2013-2015 (1.320.972,42 zł, 1.159.105,17 zł, 1.487.346,36 zł) można zauważyć, że najniższa w analizowanym okresie była w 2014 roku. Wysokość nadwyżki operacyjnej miała wpływ na poziom wskaźników W_{B3} , W_{B6} , W_{B7} i W_{L2} .

Wskaźnik W_{B3}

Wskaźnik obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. W analizowanym okresie przedmiotowy wskaźnik wynosił w 2013 roku - 7,65%, w 2014 roku - 6,85%, oraz w 2015 roku - 8,69%. Wskaźnik określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągać nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększenia wydatków bieżących.

Wskaźnik W_{B6}

Wskaźnik udziału nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem kształtował się w latach 2013-2015 w wielkościach odpowiednio 8,07%, 8,87% i 8,75%. Dochody ze sprzedaży majątku nie stanowiły znaczących wielkości, w poszczególnych latach. W 2013 roku jednostka uzyskała z tego tytułu 72.822,50 zł, w 2014 roku 343.139,50 zł, w 2015 roku 10.358,80 zł, stąd wielkości wskaźnika są tylko nieznacznie wyższe od wielkości wskaźnika W_{B3} .

Wskaźnik W_{B7}

Relacja nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody majątkowe w stosunku do wydatków majątkowych obrazuje stopień, w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi. Im wyższa jest ta relacja tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia, jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych

inwestycji w stosunku do własnych możliwości. W kontrolowanej jednostce wskaźnik w latach 2013-2015 kształtował się odpowiednio na poziomie 135,14%, 67,92%, **167,76%**. Niewątpliwie wpływ na wzrost wskaźnika w 2015 roku w porównaniu do roku 2014 miał ukazany wyżej wzrost nadwyżki operacyjnej w roku 2015, ale przede wszystkim zmniejszenie wydatków majątkowych o 1.652.593,85 zł. Wielkość poniesionych wydatków majątkowych w poszczególnych latach przedstawia się następująco: w 2013 roku – 3.445.505,99 zł, w 2014 roku – 3.457.650,75 zł, w 2015 roku – 1.805.056,90 zł.

Wskaźnik W_{L2}

Wskaźnik nadwyżki operacyjnej w przeliczeniu na jednego mieszkańca w badanym okresie kształtował się następująco: w 2013 roku 274,63 zł, w 2014 roku 240,98 zł, w 2015 roku 309,22 zł (zgodnie z danymi GUS przyjęto liczbę ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania 4.810 osób).

Wskaźniki dla zobowiązań

Gmina Osjaków w analizowanym okresie posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości: 5.109.253,00 zł na koniec 2013 roku, 5.950.763,00 zł na koniec 2014 roku oraz 5.002.094,00 zł na koniec 2015 roku. Wskaźnik udziału zobowiązań w dochodach ogółem w poszczególnych latach przedstawiał się następująco: w 2013 roku – 29,57%, w 2014 roku – 35,15%, w 2015 roku – 29,21%. Wskaźnik obciążenia dochodów ogółem obsługą zadłużenia (W_{Z3}) kształtował się w latach 2013-2015 odpowiednio 24,17%, 3,13%, 9,24%. Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne w analizowanym okresie wynosi odpowiednio 11,64%, 3,05%, 3,30%. Natomiast obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (W_{Z6}) w badanym okresie kształtowało się w 2013 roku powyżej 100% i wyniosło 118,84%, w kolejnych latach wskaźnik nie przekraczał 100% i wynosił 94,88% w 2014 roku oraz 99,69% w 2015 roku. Zatem w okresie 2014-2015 dochody bieżące pokrywały wydatki bieżące powiększone o koszty obsługi zadłużenia.

Spełnienie warunku określonego w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.):

	2013		2014		2015	
	Plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
Dochody bieżące	13 669 146,00	13 942 119,76	15 034 445,11	15 740 006,22	14 670 391,52	15 583 109,03
Nadwyżka z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wolne środki	0,00	429 808,37	0,00	799 245,48	0,00	531 424,98
Wydatki bieżące	13 134 469,33	12 621 147,34	14 289 140,53	14 580 901,05	13 829 132,75	14 095 762,67

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE OSJAKÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Dochody bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki - wydatki bieżące	534 676,67	1 750 780,79	745 304,58	1 958 350,65	841 258,77	2 018 771,34

Na podstawie danych zawartych w wyżej przedstawionej tabeli stwierdzono, że został spełniony warunek zawarty w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych na rok 2014, 2015 i 2016 obliczono na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli:

WSKAŹNIK MAKSYMALNY (RELACJA) SPŁAT Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK Z ODSETKAMI, WYKUPÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ORAZ POTENCJALNYCH SPŁAT KWOT WYNIKAJĄCYCH Z UDZIELONYCH PORĘCZEŃ I GWARANCJI WYLICZONY NA PODSTAWIE ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH						
Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2015
	Wykonanie				Plan III kwartał	Wykonanie
Dochody bieżące	12 310 969,37	13 279 618,31	13 942 119,76	15 740 006,22	15 140 132,41	15 583 109,03
Dochody ze sprzedaży majątku	9 000,00	19 500,00	72 822,50	343 139,50	5 000,00	10 358,80
Wydatki bieżące	12 079 501,60	13 048 541,87	12 621 147,34	14 580 901,05	14 227 404,64	14 095 762,67
Dochody ogółem	14 026 884,35	14 014 848,97	17 277 534,24	16 929 221,30	16 640 833,29	17 123 984,47
Relacja procentowa dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące w stosunku do dochodów ogółem	1,71%	1,79%	8,07%	8,87%	5,51%	8,75%
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2014 wyliczona, jako średnia arytmetyczna z lat 2011, 2012, 2013	3,86%			x		
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2015 wyliczona, jako średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013, 2014	6,24%			x		
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona, jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014, plan III kwartału 2015	7,49%					
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona, jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014, 2015	8,56%					

Rzeczywista relacja łącznej kwoty spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami od tych kredytów i pożyczek do dochodów ogółem w roku 2014 wynosiła 3,13%, w roku 2015 stanowiła 9,24% - po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń z limitu spłaty wyniosła 3,30% (w dniu 3 kwietnia 2015 roku spłata pożyczki na wyprzedzające finansowanie realizacji operacji „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków i zakup samochodu asenizacyjnego” otrzymanej na podstawie umowy nr PROW321.11.03033.10 z dnia 17 września 2012 roku, w wysokości 1.016.695,00 zł), a planowana na 2016 rok stanowi wielkość 6,56%.

Wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, czyli relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, do średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu – została spełniona dla roku 2014 i 2015. Dla wielkości planowanych na dzień 1 stycznia 2016 roku w stosunku do maksymalnego wskaźnika wyliczonego z uwzględnieniem, dla roku poprzedzającego rok budżetowy, planowanych wartości wykazanych w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz wykonanych wartości wykazanych w sprawozdaniach za rok budżetowy, powyższa relacja została spełniona.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy w Osjakowie jest Ryszard Drutowski wybrany uchwałą nr I/1/2014 Rady Gminy w Osjakowie z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Wójt gminy i zastępca wójta

Wójtem Gminy Osjaków jest Jarosław Trojan wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 16 listopada 2014 roku. W poprzedniej kadencji Wójtem Gminy był również Jarosław Trojan.

Zastępcą Wójta Gminy Osjaków od dnia 1 stycznia 2015 roku jest Renata Kostrzycka powołana zarządzeniem Wójta Gminy nr 1/2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Osjaków jest Wiesława Rynkiewicz powołana na to stanowisko uchwałą nr III/13/90 Rady Gminy w Osjakowie z dnia 1 lipca 1990 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Osjaków jest Zbigniew Pustkowski zatrudniony na tym stanowisku od dnia 19 stycznia 2010 roku na podstawie pisma nr ROA.1111-5/10 z dnia 18 stycznia 2010 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

W okresie objętym kontrolą w Gminie Osjaków funkcjonowały niżej wymienione gminne jednostki organizacyjne:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osjakowie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Osjakowie z filią w Czernicach,
- Gminny Ośrodek Kultury w Osjakowie,
- Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Osjakowie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Osjakowie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Powstańców Styczniowych w Osjakowie i Publiczne Przedszkole w Osjakowie.

Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gminny Ośrodek Kultury funkcjonują jako instytucje kultury, wpisane do rejestru instytucji odpowiednio pod pozycją nr 1/2006 i pozycją nr 2/2006. Pozostałe jednostki organizacyjne gminy działają jako jednostki budżetowe.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Statut Gminy Osjaków przyjęty został uchwałą nr IV/26/2003 Rady Gminy w Osjakowie z dnia 8 lutego 2003 roku. Ogłoszenie nastąpiło w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 78, poz. 718 z dnia 2 kwietnia 2003 roku. Zmian w Statucie dokonano uchwałą nr VII/22/2007 z dnia 12 marca 2007 roku, uchwałą nr IX/30/2007 z dnia 13 kwietnia 2007 roku, uchwałą nr XLVII/259/2014 z dnia 19 września 2014 roku, uchwałą nr II/7/2014 z dnia 5 grudnia 2014 roku oraz uchwałą nr V/16/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Osjakowie został nadany zarządzeniem nr 14/2015 Wójta Gminy Osjaków z dnia 25 lutego 2015 roku, zmieniony zarządzeniem nr 19/2015 z dnia 11 marca 2015 roku oraz zarządzeniem nr 92/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku.

Zgodnie z § 12 Regulaminu, Urząd ma strukturę referatowo-stanowiskową. W skład Urzędu wchodzi następujące referaty i stanowiska pracy:

- Referat Ogólno- Administracyjny,
- Referat Finansów, Podatków i Opłat,
- Referat Infrastruktury Drogowej, Technicznej i Ochrony Środowiska,
- Referat Inwestycji, Zamówień Publicznych i Planowania Przestrzennego,
- Urząd Stanu Cywilnego.

Każdy referat ma swojego kierownika. Skarbnik Gminy jest jednocześnie Kierownikiem Referatu Finansów, Podatków i Opłat.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy w Osjakowie nie określiła zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 123A/2008 z dnia 18 listopada 2008 roku Wójt Gminy Osjaków wprowadził do zastosowania instrukcję w sprawie zasad postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej. Osoby odpowiedzialne.

Funkcjonujące w kontrolowanej jednostce w okresie objętym kontrolą unormowania dotyczące kontroli wewnętrznej zawarte były w zarządzeniach Wójta Gminy Osjaków:

- nr 281/2010 z dnia 1 grudnia 2010 roku - plan kont dla Budżetu Gminy,
- nr 103/2012 z dnia 16 sierpnia 2012 roku - plan kont dla Urzędu Gminy w Osjakowie,
- nr 19/2002 z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu dowodów księgowych (załącznik nr 1) oraz instrukcji inwentaryzacyjnej dla Urzędu Gminy (załącznik nr 2),
- nr 18/2007 z dnia 23 marca 2007 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Osjakowie wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 142/2009 z dnia 16 lutego 2009 roku,
- nr 185/2009 z dnia 19 sierpnia 2009 roku w sprawie zasad rachunkowości w zakresie zadań finansowanych z wykorzystaniem środków dotacji rozwojowej realizowanych przez gminę,
- nr 14/2002 z dnia 4 września 2002 roku w sprawie regulaminu kontroli finansowej w Urzędzie Gminy w Osjakowie.

Zbadano zakresy obowiązków pracowników Urzędu Gminy:

Aleksandry Kapuścińskiej – podinspektora ds. księgowości budżetowej,

Gabrieli Macurek - inspektora ds. płac,

Renaty Sarowskiej - inspektora ds. księgowości podatkowej.

W aktach osobowych ww. pracowników znajdują się zakresy obowiązków służbowych, uprawnień i odpowiedzialności z podpisem pracownika o przyjęciu do wiadomości i ścisłego przestrzegania. Zadania powierzone pracownikom na podstawie zakresów czynności odpowiadają faktycznie wykonywanym czynnościom. Ustalono zastępstwa w przypadku nieobecności w pracy.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej została przeprowadzona w dniach od 2 kwietnia 2012 roku do 23 maja 2012 roku przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. W wystąpieniu pokontrolnym nr WK-6020/52/2012 z dnia 29 sierpnia 2012 roku, skierowanym do Wójta Gminy Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przekazała do realizacji 17 zaleceń pokontrolnych. Informację o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych Wójt Gminy skierował do RIO w Łodzi w piśmie SRZ.1710.6.2012 z dnia 25 września 2012 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2013- 2015

W okresie 2013-2015 w kontrolowanej jednostce zostały przeprowadzone następujące kontrole w zakresie gospodarki finansowej:

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2013			
1	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Wizytacja operacji pn. „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie”	25.11.2013 – 26.11.2013
ROK 2015			
2	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Wizytacja w ramach PROW 2007- 2013: 1) Poprawa infrastruktury społecznej w Osjakowie celem podniesienia atrakcyjności turystycznej regionu, 2) Remont pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Chorzynie	07.01.2015 – 08.01.2015
3	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Wizytacja w miejscu realizacji operacji pn. „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie, budowa POŚ na terenie Gminy Osjaków oraz zakup samochodu asenizacyjnego” w ramach PROW 2007-2013	02.03.2015 – 03.03.2015

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Rachunki bankowe

Obsługę bankową Gminy oraz Urzędu Gminy Osjaków w kontrolowanym okresie prowadził Nadwarciański Bank Spółdzielczy w Działoszynie Oddział w Osjakowie, na podstawie umowy nr 91/2014 z dnia 1 grudnia 2014 roku. Umowy o prowadzenie

poszczególnych rachunków bankowych zawarto na czas określony do dnia 30 listopada 2018 roku. Wyboru banku dokonano bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych z uwagi na fakt, że szacunkowy koszt zamówienia nie przekraczał 14.000 euro.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku funkcjonowały niżej wymienione rachunki bankowe, na których figurowały środki pieniężne w wysokości:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2015
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek bieżący –organ	133	1 048 281,93
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
2.	Rachunek bieżący – dochody gminy	130-1	5 699,16
3.	Rachunek bieżący – dochody z tytułu sprzedaży wody	130-3	218,89
4.	Rachunek bieżący – dochody z tytułu odpadów	130-4	178,08
5.	Rachunek bieżący – wydatki gminy	130-2-1	199,32
6.	Rachunek bieżący – ZFŚŚ	135	465,56
7.	Rachunek bieżący – sumy depozytowe	139-1	49 823,15
8.	Rachunek bieżący – sumy depozytowe (pracownicy młodociani)	139-2	8,37

Zgodnie z zestawieniem obrotów i sald Urzędu Gminy oraz powyższym zestawieniem, na dzień 31 grudnia 2015 roku konto 130 – rachunek bieżący jednostki, posiadało saldo Wn w kwocie 6.295,45 zł. Na podstawie opisu do ww. konta ujętego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.), saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.

W związku z powyższym na koniec roku konto 130 nie powinno posiadać salda.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORECZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2015 rok

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Rada Gminy w Osjakowie upoważniła, uchwałą nr X/57/2015 z dnia 30 lipca 2015 roku, Wójta Gminy do zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych na pokrycie deficytu budżetu gminy do wysokości 765.153,00 zł oraz ustaliła limit zobowiązań z tytułu kredytów zaciąganych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu; kredytów i pożyczek długoterminowych zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu; kredytów zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – do wysokości 4.100.000,00 zł. Uchwalono przychody budżetu gminy w wysokości 2.204.528,00 zł: z tytułu kredytów długoterminowych na rynku krajowym w wysokości 1.582.243,00 zł, z tytułu pożyczek długoterminowych z WFOŚ i GW w wysokości 622.285,00 zł. Planowany deficyt budżetu w wysokości 765.153,00 zł.

Zarządzeniem nr 47/2015 z dnia 5 sierpnia 2015 roku Wójt Gminy Osjaków postanowił zaciągnąć pożyczkę w kwocie **299.250,00 zł** na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Osjaków w 2015 roku na realizację zadania „Zakup koparko-ładowarki z osprzętem”. Spłata pożyczki w latach 2016-2023.

Zarządzeniem nr 48/2015 z dnia 5 sierpnia 2015 roku Wójt Gminy Osjaków postanowił zaciągnąć pożyczkę w kwocie **323.035,00 zł** na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Osjaków w 2015 roku na realizację zadania „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Osjakowie”. Spłata pożyczki w latach 2016-2024.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, uchwałą nr IV/204/2015 z dnia 1 września 2015 roku, wydał opinię pozytywną w przedmiocie możliwości spłaty powyższych pożyczek, planowanych do zaciągnięcia przez Gminę Osjaków.

W dniu 9 września 2015 roku Gmina Osjaków podpisała **umowę nr 316/ZI/P/2015** z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na dofinansowanie, w formie pożyczki **w wysokości 299.250,00 zł**, zadania „Zakup zestawu sprzętowego do prac związanych z utrzymaniem sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń melioracyjnych na terenie Gminy Osjaków”. Okres spłaty ustalono od 31 maja 2016 roku do dnia 31 sierpnia 2023 roku. Spłata odsetek następować będzie od dnia 10 czerwca 2016 roku w okresach miesięcznych, do 10-go dnia każdego miesiąca. Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

W dniu 10 grudnia 2015 roku podpisano Aneks nr 1 do ww. umowy, w którym ustalono kwotę pożyczki w wysokości **298.551,00 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku do spłaty z tytułu przedmiotowej pożyczki pozostało **298.551,00 zł** - saldo zgodne z harmonogramem spłat. Operacje związane z pożyczką ujęte są w ewidencji księgowej na koncie 260-5 – zobowiązania finansowe – raty kapitałowe, na koncie 751 – koszty finansowe – odsetki.

W dniu 20 listopada 2015 roku Gmina Osjaków podpisała **umowę nr 617/OZ/P/2015** z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na dofinansowanie, w formie pożyczki **w wysokości 192.155,00 zł**, zadania „Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Osjakowie”. Okres spłaty ustalono od 31 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku. Spłata odsetek następować będzie od dnia 10 lutego 2016 roku w okresach miesięcznych, do 10-go dnia każdego miesiąca. Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku do spłaty z tytułu przedmiotowej pożyczki pozostało **192.155,00 zł** - saldo zgodne z harmonogramem spłat. Operacje związane z pożyczką

ujęte są w ewidencji księgowej na koncie 260-6 – zobowiązania finansowe – raty kapitałowe, na koncie 751 – koszty finansowe – odsetki

Warunek określony w art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, który stanowi, iż suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego, został spełniony.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Rada Gminy w Osjakowie upoważniła, uchwałą nr X/57/2015 z dnia 30 lipca 2015 roku, Wójta Gminy do zaciągania kredytów długoterminowych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek do kwoty 1.439.375,00 zł oraz ustaliła limit zobowiązań z tytułu kredytów zaciąganych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu; kredytów i pożyczek długoterminowych zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu; kredytów zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – do wysokości 4.100.000,00 zł. Uchwalono rozchody budżetu gminy na 2015 rok w wysokości 1.439.375,00 zł.

W 2015 roku nie zaciągnięto zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W uchwale nr V/15/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Osjaków na rok 2015, Rada Gminy w § 14 upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do kwoty 800.000,00 zł. Ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu; na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – do wysokości 1.600.000,00 zł. Uchwałą nr X/57/2015 z dnia 30 lipca 2015 roku Rada Gminy ustaliła limit zobowiązań z tytułu kredytów zaciąganych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu; kredytów i pożyczek długoterminowych zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu; kredytów zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – do wysokości 4.100.000,00 zł.

W roku 2015 z powyższego upoważnienia Wójt Gminy nie korzystał (zgodnie z obrotami na koncie 134 i 260).

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

Gmina Osjaków nie zaciągała w 2015 roku powyższych zobowiązań.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2012 - 2015 rok

Według oświadczenia Skarbnika Gminy w kontrolowanym okresie, a także w okresie wcześniejszym Gmina Osjaków nie udzielała gwarancji i poręczeń.

Wyemitowane papiery wartościowe

Według oświadczenia Skarbnika Gminy, kontrolowana jednostka nie emitowała obligacji gminnych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Osjaków nie posiada akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2014 - 2015 rok

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 5.950.763,00 zł, z tego z tytułu pożyczki na wyprzedzające finansowanie 1.016.695,00 zł, z tytułu pożyczki z WFOŚiGW 474.068,00 zł oraz z tytułu kredytów 4.460.000,00 zł.

Zobowiązania Gminy Osjaków z tytułu zaciągniętych kredytów – według ewidencji księgowej na koncie 134 - kredyty bankowe, stanowiły na dzień 31 grudnia 2014 roku 4.460.000,00 zł. Zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek – według ewidencji księgowej na koncie 260 – zobowiązania finansowe, stanowiły na dzień 31 grudnia 2014 roku 1.490.763,00 zł. Stwierdzono zgodność danych ewidencji księgowej i sprawozdawczości za badany okres.

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 5.002.094,00 zł, z tego z tytułu pożyczki z WFOŚiGW 912.094,00 zł oraz z tytułu kredytu 4.090.000,00 zł. Stwierdzono zgodność danych ewidencji księgowej na kontach 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe z danymi wykazanymi w sprawozdawczości za badany okres.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2015 roku kontrolowana jednostka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek:

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2014	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2015
1	NBS O/Osjaków w konsorcjum z GBW SA w Poznaniu, umowa nr 1/OS/2010	25.08.2010	2 000 000,00	2013-2016	500 000,00	200 000,00
2	NBS O/Osjaków, umowa nr 144/J/O/OS/2011	21.11.2011	1 100 000,00	2016-2017	1 100 000,00	1 100 000,00

3	NBS O/Osjaków w konsorcjum z SGB w Poznaniu, umowa nr 98/J/O/OS/2012	14.11.2012	1 300 000,00	2014-2019	1 260 000,00	1 190 000,00
4	Bank Spółdzielczy w Warcie O/Buczek, umowa nr 153/001/2013	12.11.2013	1 600 000,00	2017-2023	1 600 000,00	1 600 000,00
5	Bank Gospodarstwa Krajowego, umowa nr 321.11.03033.10	17.09.2012	3 181 038,18	2012-2014	1 016 695,00	0,00
6	WFOŚ i GW w Łodzi, umowa nr 421/OW/PD/2012	11.10.2012	487 498,00	2014-2023	474 068,00	421 388,00
7	WFOŚ i GW w Łodzi, umowa nr 316/ZI/P/2015	09.09.2015	298 551,00	2016-2023	0,00	298 551,00
8	WFOŚ i GW w Łodzi, umowa nr 617/OZ/P/2015	20.11.2015	192 155,00	2016-2024	0,00	192 155,00
RAZEM					5 950 763,00	5 002 094,00

Splata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Skontrolowano terminowość spłat rat kapitałowych wybranych kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Gminę Osjaków w okresach wcześniejszych i należnych odsetek od zobowiązań przypadających w roku 2015. Zestawienie tabelaryczne zawierające przypadające do spłaty i faktycznie zapłacone kwoty rat kapitałowych i odsetek, daty zapłaty oraz dokumenty potwierdzające zapłatę, stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Dane przedstawione w tabeli, przeanalizowano z wyciągami bankowymi, ewidencją księgową oraz umowami i aneksami do umów w sprawie zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Stwierdzono, że kwota dokonanych spłat rat kredytów i pożyczek wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 roku jest zgodna z zapisami księgowymi i saldem na kontach 134 i 260 (obroty Wn za dany okres).

Udzielone pożyczki

Kontrolowana jednostka nie udzielała pożyczek.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Obowiązujące w kontrolowanej jednostce zasady polityki rachunkowości zostały określone zarządzeniem Wójta Gminy Osjaków nr 18/2007 z dnia 23 marca 2007 roku wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 142/2009 z dnia 16 lutego 2009 roku. Zarządzeniem Wójta Gminy nr 103/2012 z dnia 16 sierpnia 2012 roku ustalono zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy w Osjakowie, a zarządzeniem nr 281/2010 z dnia 1 grudnia 2010 roku plan kont dla Budżetu Gminy. W powyższych uregulowaniach wewnętrznych określono między innymi:

- rok obrotowy, miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych, sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego,
- plan kont dla jednostki budżetowej – Urząd Gminy – zasady funkcjonowania i opis kont,
- plan kont dla budżetu gminy – zasady funkcjonowania i opis kont,
- opis systemu przetwarzania danych,
- opis systemu ochrony danych.

Opracowana i stosowana w kontrolowanej jednostce dokumentacja opisująca zasady prowadzenia rachunkowości, spełniała wymogi art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

W kontrolowanym okresie Urząd Gminy prowadził ewidencję finansowo - księgową dla budżetu gminy (organu) oraz Urzędu Gminy.

Na odrębnych urządzeniach księgowych kontrolowana jednostka prowadzi również obsługę finansowo - księgową placówek oświatowych.

Ewidencja księgową budżetu Gminy Osjaków (organu) zarówno syntetyczna, jak i analityczna, prowadzona jest komputerowo, przy użyciu programów firmy INFO-SYSTEM, autorstwa Tadeusza Groszka. Przy użyciu ww. oprogramowania prowadzona jest również ewidencja księgową syntetyczną jednostki budżetowej oraz konta analityczne. Ewidencja księgową środków trwałych (w tym ewidencja analityczna) oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest komputerowo, przy użyciu programu „Świstak” - środki trwałe 2.

Do sporządzenia sprawozdawczości z wykonania budżetu gminy, wykorzystywany jest program "BeSTi@" – system zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego, zrealizowany przez Ministerstwo Finansów we współpracy z Regionalnymi Izbami Obrachunkowymi.

Stwierdzono kompletność stosowanych urządzeń księgowych dla organu i jednostki, wyszczególnionych w art. 13 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Prawidłowość dokonywania zapisów księgowych sprawdzono w oparciu o próbę dowodów księgowych z okresu od dnia 25 czerwca 2015 roku do 22 lipca 2015 roku - dowody księgowe od numeru 3053 do numeru 3500, z okresu od 31 grudnia 2015 roku do 15 stycznia 2016 roku - dowody księgowe od nr 6481 do nr 6576 oraz od nr 1 do nr 247.

Kontrolą objęto dowody księgowe dokumentujące wyciągi bankowe, sprawdzono wyciąg bankowy rachunku bieżącego Urzędu Gminy - wydatki nr 114 z dnia 30 czerwca 2015 roku i nr 115 z dnia 1 lipca 2015 roku oraz nr 229 z dnia 31 grudnia 2015 roku i nr 1 z dnia 1 stycznia 2016 roku. W wyniku kontroli ustalono:

Saldo początkowe rachunku bieżącego - wydatki na dzień 30 czerwca 2015 roku - wyciąg bankowy nr 114 - wynosiło 99.106,58 zł. W tym dniu zasilono rachunek na kwotę 51.316,14 zł oraz dokonano zapłaty faktur, prowizji za prowadzenie rachunków, wynagrodzenia za czerwiec 2015 roku, diet radnym, składek ZUS - łącznie na kwotę 59.560,36 zł. Saldo końcowe wyciągu nr 114 z dnia 30 czerwca 2015 roku wynosiło 90.862,36 zł i było zgodne z saldem początkowym wyciągu nr 115 z dnia 1 lipca 2015 roku.

Saldo początkowe rachunku bieżącego - wydatki na dzień 31 grudnia 2015 roku - wyciąg bankowy nr 229 - wynosiło 5.260,03 zł. W tym dniu nastąpiło zmniejszenie środków na łączną kwotę 5.320,91 zł - dokonano zapłaty faktur, delegacji służbowych pracowników oraz przelewu niewykorzystanych środków na rachunek organu. Zasilono konto z tytułu kapitalizacji odsetek w wysokości 199,32 zł i ta kwota stanowiła saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2015 roku, które było zgodne z saldem początkowym wyciągu bankowego nr 1 z dnia 2 stycznia 2016 roku. Środki stanowiące saldo zostały przelane na konto organu w dniu 4 stycznia 2016 roku.

Ponadto kontrolą objęto dowody księgowe dokumentujące wyciągi bankowe rachunku bieżącego Urzędu Gminy - dochody nr 124 z dnia 30 czerwca 2015 roku i nr 125 z dnia 1 lipca 2015 roku oraz nr 253 z dnia 31 grudnia 2015 roku i nr 1 z dnia 1 stycznia 2016 roku. W wyniku kontroli ustalono:

Saldo początkowe rachunku bieżącego - dochody na dzień 30 czerwca 2015 roku - wyciąg bankowy nr 124 - wynosiło 72.446,94 zł. W tym dniu odprowadzono dochody do organu na kwotę 60.000,00 zł oraz wpłynęły dochody między innymi z tytułu podatków, za sporządzenie odpisów aktu małżeństwa, opłaty skarbowej - łącznie na kwotę 1.541,24 zł. Saldo końcowe wyciągu nr 124 z dnia 30 czerwca 2015 roku wynosiło 13.988,18 zł i było zgodne z saldem początkowym wyciągu nr 125 z dnia 1 lipca 2015 roku.

Saldo początkowe rachunku bieżącego - dochody na dzień 31 grudnia 2015 roku - wyciąg bankowy nr 253 - wynosiło 95.558,40 zł. W tym dniu odprowadzono dochody na rachunek organu w wysokości 97.911,33 zł, natomiast na rachunek wpłynęły dochody na łączną kwotę 8.052,09 zł. Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2015 roku w wysokości 5.699,16 zł, było zgodne z saldem początkowym wyciągu bankowego nr 1 z dnia 2 stycznia 2016 roku.

Wyżej wskazane salda i obroty wynikające z wyciągów bankowych znalazły odzwierciedlenie w ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 130 - rachunek bieżący jednostki.

Zbadano również zaewidencjonowanie subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2015 roku, a dotyczyła stycznia 2016 roku. W wyniku sprawdzenia ustalono: subwencja oświatowa w kwocie 364.620,00 zł wpłynęła w dniu 23 grudnia 2015 roku - wyciąg bankowy nr 234, dowód księgowy 337, operację ujęto na kontach Wn 133-1 - rachunek

budżetu i Ma 909 – rozliczenia międzyokresowe. Poleceniem księgowania z dnia 2 stycznia 2016 roku, dowód księgowy nr 1, dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej: strona Ma konta 901-1 - dochody budżetu i strona Wn konta 909 - rozliczenia międzyokresowe. Środki na realizację zadań dla szkół na miesiąc styczeń 2016 roku przekazano w dniu 4 stycznia 2016 roku (wyciąg bankowy nr 1), w dniu 13 stycznia 2016 roku (wyciąg bankowy nr 7), oraz w dniu 25 stycznia 2016 (wyciąg bankowy nr 15), księgując operacje na kontach: Wn konta 223-1-10 i 223-1-5 – rozliczenie wydatków budżetowych i Ma konta 133-1 – rachunek bieżący budżetu.

Ponadto kontroli poddano prawidłowość księgowania obejmujących zapłatę faktury z tytułu realizacji inwestycji. Dowód księgowy 6144 – naliczenie wynagrodzenia wykonawcy na podstawie faktury VAT nr 65/15 z dnia 4 grudnia 2015 roku – kwota 80.907,54 zł, księgowanie: Wn 080-12 - inwestycje i Ma 201-12 rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zapłata ww. kwoty w dniu 15 grudnia 2015 roku Wn 201-12, Ma 130-2-1 oraz PK z dnia 31 grudnia 2015 roku – dokument księgowy nr 6580 przyjęto środek trwały do ewidencji, zaksięgowano Wn 011 – środki trwałe, Ma 080-12 - inwestycje oraz Wn 810 – dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje i Ma 800 - fundusz jednostki.

Księgowania zgodne z obowiązującymi unormowaniami wewnętrznymi jednostki kontrolowanej.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Prawidłowość wykazanych w sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień.

2015 rok

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i w sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych na koniec 2015 roku wykazano:

skutki obniżenia górnych stawek podatków na kwotę **904.269,80 zł**, z tego:

podatek rolny	-	15.762,00 zł,
podatek od nieruchomości	-	815.384,80 zł,
podatek od środków transportowych	-	73.123,00 zł,

skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień na kwotę **21.947,12 zł**, z tego:

podatek od nieruchomości	-	17.895,12 zł,
podatek od środków transportowych	-	4.052,00 zł,

skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa na kwotę **2.840,00 zł**, z tego:

z tytułu umorzenia zaległości podatkowych na kwotę **2.640,00 zł**, z tego:

podatek od nieruchomości	-	2.640,00 zł,

z tytułu rozłożenia na raty zaległości podatkowych na kwotę **200,00 zł**, z tego:

podatek od nieruchomości - 200,00 zł.

Ustalenia kontroli:

Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości stanowiły dane w bazie komputerowej (program komputerowy INFO-SYSTEM), dotyczące powierzchni przyjętych do opodatkowania wraz ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku, stawki ustawowe i stawki uchwalone przez Radę Gminy w Osjakowie. Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych stanowiły dane w bazie komputerowej, dotyczące poszczególnych środków transportu i zmian w ich ewidencji, jakie nastąpiły w trakcie roku oraz wprowadzone górne stawki kwotowe w podatku od środków transportowych i stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy w Osjakowie.

Uchwałą nr XLI/211/2013 z dnia 29 listopada 2013 roku Rada Gminy w Osjakowie zwolniła z podatku od nieruchomości grunty, budowle, budynki lub ich części zajęte na potrzeby: ochrony przeciwpożarowej, pomocy społecznej, kultury i sztuki z wyjątkiem części wykorzystywanych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz na potrzeby realizacji zadań sołeckich, doradztwa rolniczego, wsparcia i rozwój obszarów wiejskich.

Skutki udzielonych przez Radę Gminy w Osjakowie ulg i zwolnień w powyższej kwestii zostały wyliczone i wykazane w sprawozdaniach w nieprawidłowej wysokości. W przedmiotowych zwolnieniach nie uwzględniono kwoty **124,38 zł** stanowiącej skutek zwolnienia z opodatkowania podatkiem od nieruchomości **691,00 m² powierzchni gruntów pozostałych (691,00 m² x 0,18 zł)** zajętych na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w Czernicach – powierzchnia wykazana w poz. F „Informacja o przedmiotach zwolnionych” w deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2015.

W związku z powyższym zostały również zaniżone skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w ww. podatku **o 200,39 zł (691,00 m² x 0,47 zł = 324,77 zł; 324,77 zł – 124,38 zł = 200,39 zł)**.

Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa za rok 2015 w zakresie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości zostały wykazane w kwocie prawidłowej.

Ww. skutki w zakresie rozłożenia na raty zaległości podatkowych w przedmiotowym podatku zostały zaniżone **o 1.065,00 zł**, nie wykazano również skutków rozłożenia na raty zaległości w podatku rolnym, które stanowiły **5,00 zł**.

W 2015 roku wydano między innymi dwie decyzje w sprawie rozłożenia zaległego podatku od nieruchomości i podatku rolnego na raty na łączną kwotę 1.874,60 zł (113,60 zł podatek rolny, 1.761,00 zł podatek od nieruchomości), tj.:

- decyzja nr RFP.3113.3.3.2015 z dnia 10 września 2015 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległego podatku od nieruchomości w kwocie 1.303,00 zł i podatku rolnego w kwocie 56,60 zł. Do skutków wliczono raty z terminem płatności do dnia 31 stycznia 2016 roku, 28 lutego 2016 roku, 31 marca 2016 roku, 30 kwietnia 2016 roku, 31 maja 2016 roku oraz do dnia 30 czerwca 2016 roku, każda rata w kwocie 170,00 zł z tytułu podatku rolnego, łącznie 1.020,00 zł,

- decyzja nr RFP.3113.1.3.2015 z dnia 30 marca 2015 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległego podatku od nieruchomości w kwocie 458,00 zł i podatku rolnego w kwocie 57,00 zł. Do skutków wliczono ratę z terminem płatności do dnia 31 stycznia 2016 roku w kwocie 50,00 zł (45,00 zł z tytułu podatku od nieruchomości, 5,00 zł z tytułu podatku rolnego).

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11b Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 roku, poz. 119 ze zm.), w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku, zwalniania z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru - wykazuje się kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Wykazane kwoty nie muszą wynikać z rejestrów przypisów i odpisów.

Ponadto zgodnie z § 8 ust. 3 ww. instrukcji kwoty, dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania Rb-PDP, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.

Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 5.950.763,00 zł, z tego z tytułu pożyczki na wyprzedzające finansowanie 1.016.695,00 zł, z tytułu pożyczki z WFOŚ i GW 474.068,00 zł oraz z tytułu kredytów 4.460.000,00 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec 2014 roku wynosiła 0,00 zł.

Wartość kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych na koniec 2014 roku wynosiła 1.016.695,00 zł z budżetu państwa oraz 474.068,00 zł z innych źródeł.

Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2015 roku

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 5.002.094,00 zł, z tego z tytułu pożyczki z WFOŚ i GW 912.094,00 zł oraz z tytułu kredytu 4.090.000,00 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec 2015 roku wynosiła 0,00 zł.

Wartość kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych na koniec 2015 roku wynosiła 0,00 zł z budżetu państwa oraz 421.388,00 zł z innych źródeł.

Rb-NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonego za rok 2015, ustalono, iż na dzień 31 grudnia 2015 roku w badanej jednostce wystąpił dodatni stan środków finansowych na kwotę **805.920,88 zł**, stanowiący wolne środki. Ww. kwota wynikała z wyliczenia różnicy kwot 1.223.164,90 zł (pozycja C. Nadwyżka w kwocie 1.223.164,08 zł) oraz -417.244,02 zł (pozycja D1. Przychody w wysokości 1.022.130,98 zł minus pozycja D2. Rozchody w wysokości 1.439.375,00 zł).

Kwotę wolnych środków ustalono również na podstawie bilansu z wykonania budżetu gminy na dzień 31 grudnia 2015 roku, tj.:

Treść	Pozycja bilansu	Kwota	Uwagi
+ Środki pieniężne budżetu	Aktywa I.1.1	1.046.334,89	Saldo Wn konta 133
+ Pozostałe środki pieniężne	Aktywa I.1.2	1.947,04	Saldo Wn konta 133
+ Należności i rozliczenia	Aktywa II	124.205,99	Saldo Wn konta 224, 222, 223
- Zobowiązania wobec budżetów	Pasywa I.2	1.947,04	Saldo Ma konta 224
- Pozostałe zobowiązania	Pasywa I.3	0,00	
- Inne pasywa	Pasywa III	364.620,00	Saldo Ma konta 909
- Rezerwa na niewygasające wydatki	Pasywa II.3	0,00	
Nadwyżka		805.920,88	

Treść	Pozycja bilansu	Kwota	Uwagi
+ Zobowiązania finansowe	Pasywa I.1	5.002.094,00	Saldo Ma kont 134, 260
- Aktywa netto budżetu	Pasywa II	-4.196.173,12	- saldo Wn konta 960 + saldo Ma konta 961
- Rezerwa na niewygasające wydatki	Pasywa II.3	0,00	
Nadwyżka		805.920,88	

Rb-ST – roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2015 roku

W sprawozdaniu Rb-ST wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 1.048.281,93 zł, w tym:

- środki z niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym – 1.947,04 zł,
- środki dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku – 364.620,00 zł,
- stan środków na rachunku wydatków niewygasających – 0,00 zł.

Stwierdzono zgodność stanu środków pieniężnych, wykazanych w sprawozdaniu Rb-ST ze stanem wynikającym z wyciągu bankowego nr 238 (numer dowodu księgowego 345) oraz z ewidencji księgowej.

Bilans organu (z wykonania budżetu) na dzień 31 grudnia 2015 roku.

BILANS Z WYKONANIA BUDŻETU JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	1.048.281,93	I. Zobowiązania	5.004.041,04
1. Środki pieniężne		1. Zobowiązania finansowe	5.002.094,02

	1.048.281,93		Saldo Ma konta 134 + saldo Ma konta 260
1.1. Środki pieniężne budżetu	1.046.334,89 Saldo Wn konta 133	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	1.947,04 Saldo Wn konta 133	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	5.002.094,00
II. Należności i rozliczenia	124.205,99	2. Zobowiązania wobec budżetów	1.947,04 Saldo Ma konta 224
1. Należności finansowe	0,00	3. Pozostałe zobowiązania	0,00
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	-4.196.173,12
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	1.223.164,90
2. Należności od budżetów	60.124,97 Saldo Wn konta 224	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	1.223.164,90 Saldo Ma konta 961
3. Pozostałe należności i rozliczenia	64.081,02 Saldo Wn konta 222 i 223	1.2. Deficyt budżetu (-)	0,00
		1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	0,00
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00
		4. Środki z prywatyzacji	0,00
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	-5.419.338,02 Saldo Wn konta 960 (-)
III. Inne aktywa	0,00	III. Inne pasywa	364.620,00 Saldo Ma konta 909
Suma aktywów	1.172.487,92	Suma pasywów	1.172.487,92

Środki pieniężne

W powyższym sprawozdaniu finansowym wykazano wartość **środków pieniężnych** 1.048.281,93 zł, która stanowiła saldo Wn konta 133 - rachunek budżetu, odpowiadała danym zawartym w sprawozdaniu Rb-ST oraz była zgodna z wyciągiem bankowym z dnia 31 grudnia 2015 roku.

W poz. I.1.1 wykazano **środki pieniężne budżetu** w wysokości 1.046.334,89 zł, a w pozycji I.1.2 pozostałe środki pieniężne w wysokości 1.947,04 zł, które stanowiły środki z niewykorzystanych dotacji do zwrotu.

Należności i rozliczenia

W pozycji II.2 należności od budżetów wykazano kwotę 60.124,97 zł, która stanowiła saldo Wn konta 224 z tytułu udziałów w podatku dochodowych, w tym: z Ministerstwa Finansów - 59.647,00 zł, z Urzędu Skarbowego w Wieluniu - 0,78 zł, z Urzędu

Skarbowego w Bydgoszczy – 445,00 zł oraz z II Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie – 32,19 zł. Wpływ na rachunek organu powyższych udziałów nastąpił w dniach: 5, 8, 15 i 29 stycznia 2016 roku, dowody księgowo odpowiednio WB2/2, WB4/4, WB9/9, WB23/23.

W pozycji II.3 pozostałe należności i rozliczenia wykazano kwotę 64.081,02 zł, która stanowiła saldo: Wn konta 223-1-1 w wysokości 57.069,00 zł z tytułu należnego podatku VAT (deklaracja za miesiąc listopad i grudzień 2015 roku) – zwrot podatku nastąpił w dniu 11 lutego 2016 roku w wysokości 31.595,00 zł (WB 658/658) oraz w dniu 16 marca 2016 roku w wysokości 25.474,00 zł (WB 1183/1183); oraz Wn konta 222-1 w wysokości 7.012,02 zł, w tym z tytułu: kapitalizacji odsetek 488,61 zł z GOPS, 72,21 zł z Gimnazjum i 156,05 zł z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego oraz z tytułu kapitalizacji odsetek i wpłaconych w ostatnim dniu roku dochodów na rachunek Urzędu Gminy 6.295,15 zł. Przelewu powyższych kwot na rachunek budżetu (organu) dokonano w dniu 4 stycznia 2016 roku (WB 1/1) oraz w dniu 13 stycznia 2016 roku (WB 7/7) w wysokości 17,62 zł (odsetki z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego).

Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

Wykazany w Bilansie z wykonania budżetu, po stronie pasywów w pozycji II.1 wynik wykonania budżetu w wysokości 1.223.164,90 zł, stanowiący nadwyżkę budżetu jest zgodny z saldem Ma konta 961 – wynik wykonania budżetu oraz z wykazaną w sprawozdaniu Rb-NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, pozycją C. Nadwyżka/Deficyt + 1.223.164,90 zł.

Skumulowana nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano skumulowany wynik budżetu w kwocie -5.419.338,02 zł. Wymieniona kwota wynikała z ewidencji księgowej i stanowiła saldo Wn konta 960 - Skumulowane wyniki budżetu.

Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym z ewidencją księgową organu.

Ustalono, iż bilans otwarcia wykazany w sprawozdaniu Bilans z wykonania budżetu był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2015 roku

W bilansie Urzędu Gminy za 2015 rok - jako jednostki budżetowej wykazano:

- sumę aktywów i pasywów na łączną kwotę 26.605.252,24 zł,
- zobowiązania krótkoterminowe w kwocie **324.228,54 zł**, na które składały się zobowiązania według tytułów:
  - z tytułu dostaw i usług 63.536,16 zł – (Ma 201)
  - wobec budżetów 2,73 zł – (Ma 225)
  - z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń 641,00 zł – (Ma 229-2)
  - z tytułu wynagrodzeń 132.895,24 zł – (Ma 231)
  - pozostałe zobowiązania 15.139,26 zł – (Ma 221, 234 i 240-3-1/126)
  - sumy obce 48.650,00 zł – (Ma 240-3-1/628)
  - rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych 63.364,15 zł – (Ma 222 i 223)

Saldo Ma konta 223-2 w wysokości 57.069,00 zł stanowi naliczony podatek VAT do zwrotu (deklaracja za miesiąc listopad i grudzień 2015 roku) – zwrot podatku nastąpił w dniu 11 lutego 2016 roku w wysokości 31.595,00 zł (WB 658/658) oraz w dniu 16 marca 2016 roku w wysokości 25.474,00 zł (WB 1183/1183).

Ponadto w bilansie wykazano według stanu na koniec 2015 roku:

- środki trwałe w budowie (inwestycje) o wartości **530.006,34 zł** - zgodne z wartością wynikającą z konta 080 – inwestycje (środki trwałe w budowie),
- krótkoterminowe aktywa finansowe - kwota **56.592,53 zł** – są to środki pieniężne na rachunkach bankowych, stanowiące salda konta 130 - rachunek bieżący jednostki w wysokości 6.295,45 zł, konta 139 – sumy depozytowe i zabezpieczenia w wysokości 49.831,52 zł, oraz konta 135 – rachunek ZFŚS w wysokości 465,56 zł,
- grunty o wartości **1.263.198,41 zł** - wartość gruntów zgodna z ewidencją analityczną konta 011,
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej w kwocie **23.372.063,33 zł** (wartość 35.813.704,25 zł – umorzenie 12.441.640,92 zł),
- środki transportu w kwocie **671.414,83 zł** (wartość 2.093.012,95 zł – umorzenie 1.421.598,12 zł).

W sprawozdaniu Bilans jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazany bilans otwarcia był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2014 roku.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (2015)

W zakładowym planie kont ustalonym zarządzeniem Wójta Gminy nr 103/2012 z dnia 16 sierpnia 2012 roku, zapisano że ewidencja szczegółowa do konta 201 prowadzona jest według kontrahentów tylko wówczas gdy zachodzi rozbieżność w czasie między wykonaniem świadczeń (dostawą), wystawieniem faktury i zapłatą (np. następny okres sprawozdawczy). W rzeczywistości przez cały rok budżetowy prowadzona jest szczegółowa ewidencja do konta 201, umożliwiająca ustalenie należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

Według ewidencji księgowej na koncie 201 - zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług na dzień 30 czerwca 2015 roku wynosiły 87.173,28 zł, a na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosły 63.536,16 zł i taką też kwotę ujęto w bilansie Urzędu Gminy za 2015 rok.

Jako próbę do kontroli wybrano dowody księgowe dotyczące miesiąca grudnia 2015 roku i stycznia 2016 roku – pozycje odpowiednio od nr 6481 do nr 6576 i od nr 1 do nr 247, oraz miesiąca czerwca i lipca 2015 roku – pozycje od numeru 3053 do numeru 3500.

Stwierdzono, że badana jednostka nie ujęła w zobowiązaniach miesiąca czerwca 2015 roku kwoty 14.853,86 zł, która wynikała z faktur: 1) nr FV-21778/G0400/09/SFAKA/P/06/15, na kwotę 191,70 zł, data sprzedaży 30 czerwca 2015 roku, która dotyczy realizacji usług pocztowych, wpłynęła w dniu 7 lipca 2015 roku; 2) nr FV-23656/G0400/09/SFAKA/P/06/15, na kwotę 2.012,22 zł, data sprzedaży 30 czerwca 2015 roku, która dotyczy realizacji usług pocztowych, wpłynęła w dniu 7 lipca

2015 roku; 3) nr 5404240796/22/0, na kwotę 758,39 zł, za połączenia telefoniczne i abonament za okres 01-30 czerwca 2015 roku, wpłynęła w dniu 6 lipca 2015 roku; 4) nr 79970021/22/190/224-R, na kwotę 5.973,68 zł, za energię elektryczną od 1 do 30 czerwca 2015 roku, wpłynęła w dniu 8 lipca 2015 roku; 5) nr 79970021/160/189/224-R, na kwotę 3.939,86 zł, za energię elektryczną od 1 do 30 czerwca 2015 roku, wpłynęła w dniu 8 lipca 2015 roku; 6) nr 79970021/161/188/224-R, na kwotę 1.978,01 zł, za energię elektryczną od 1 do 30 czerwca 2015 roku, wpłynęła w dniu 8 lipca 2015 roku. Zobowiązania nie stanowiły zobowiązań wymagalnych.

Natomiast w zobowiązaniach miesiąca grudnia 2015 roku kontrolowana jednostka nie ujęła kwoty 3.120,48 zł. Przedmiotowe zobowiązania wynikały z faktur: 1) nr 5404587717/22/0, na kwotę 593,44 zł, za połączenia telefoniczne i abonament za okres 01-31 grudnia 2015 roku, wpłynęła w dniu 11 stycznia 2016 roku; 2) nr FV-53608/G0400/09/SFAKA/P/12/15 na kwotę 237,15 zł, z datą sprzedaży 31 grudnia 2015 roku, która dotyczyła realizacji usługi pocztowej, wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 11 stycznia 2016 roku; 3) nr FV-55430/G0400/09/SFAKA/P/12/15 na kwotę 2.289,89 zł, z datą sprzedaży 31 grudnia 2015 roku, która dotyczyła realizacji usługi pocztowej, wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 11 stycznia 2016 roku. Zobowiązania nie stanowiły zobowiązań wymagalnych.

Powyższym naruszono normy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, który stanowi iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto w zakresie nie ujętych zobowiązań w miesiącu grudniu 2015 roku naruszono art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Ponadto ustalono, że jednostka nie prowadzi ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług w sposób umożliwiający, bez wglądu w każdy dokument księgowy (lub w umowę zawartą z wykonawcą lub dostawcą), ustalenie zobowiązań wymagalnych.

Szczegółowa specyfikacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku według kontrahentów, terminu płatności i faktycznej zapłaty stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Na dzień 30 czerwca 2015 roku konto 225 wykazywało saldo Wn w wysokości 51,43 zł oraz saldo Ma w kwocie 1,02 zł z tytułu rozliczeń podatku VAT.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku konto 225 wykazywało saldo Ma 2,73 zł oraz saldo Wn 57.069,00 zł z tytułu naliczonego podatku VAT (deklaracja VAT-7 za miesiąc listopad i grudzień 2015 roku) – zwrot podatku nastąpił w dniu 11 lutego 2016 roku w wysokości 31.595,00 zł (WB 658/658) oraz w dniu 16 marca 2016 roku w wysokości 25.474,00 zł (WB 1183/1183). W bilansie jednostki na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano w pozycji B.II.2 należności od budżetów saldo konta 225 w wysokości 57.069,00 zł.

Kontrolą objęto terminowość zapłaty należnego podatku VAT. Dane ujęto w zestawieniu tabelarycznym:

Podatek VAT	Marzec 2015			Czerwiec 2015			Listopad 2015		
	Pozycja	Kwota	Termin wysłania deklaracji/zapłaty	Pozycja	Kwota	Termin wysłania deklaracji/zapłaty	Pozycja	Kwota	Termin wysłania deklaracji/zapłaty
Deklaracja	Podatek należny	3 980	17.04.2015	Podatek należny	10 850	14.07.2015	Podatek należny	7 030	14.12.2015
	Podatek naliczony	6 074		Podatek naliczony	10 900		Podatek naliczony	38 625	
Przelew	Do przeniesienia na następny okres	2 094		Do przeniesienia na następny okres	50		Do zwrotu	31 595	

Z powyższej analizy wynika, że za badane miesiące jednostka nie odprowadzała podatku VAT, w wyniku rozliczeń otrzymywano podatek VAT naliczony przeznaczony do przeniesienia na następne okresy rozliczeniowe lub do zwrotu na rachunek Urzędu Gminy.

Sprawdzono terminowość zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych zatrudnionych w Urzędzie Gminy za miesiące: marzec, czerwiec i listopad 2015 roku.

Miesiąc	Naliczony podatek, nr dowodu księgowego	Termin płatności	Wpłaty			Zaległość
			Kwota	Data	Nr dokumentu księgowego	
1	2	3	4	5	6	7(2-4)
Marzec 2015	12 509	20.04.2015	12 509	27.03.2015	WB 1296/1296	-
	dowód księgowy 1303					
Czerwiec 2015	10 404	20.07.2015	10 404	26.06.2015	WB 3082/3082	-
	dowód księgowy 3086					
Listopad 2015	10 901	20.12.2015	10 901	26.11.2015	WB 5808/5808	-
	dowód księgowy 5812					

Zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity z 2012 roku, poz. 361 ze zm.), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane.

Konto 229 – rozrachunki publicznoprawne

Na dzień 30 czerwca 2015 roku konto 229 wykazywało saldo Ma 229-2 w kwocie 758,00 zł z tytułu wpłaty na PFRON za miesiąc czerwiec 2015 roku – przelewu dokonano w dniu

7 lipca 2015 roku WB3233/3258. Natomiast na dzień 31 grudnia 2015 roku konto wykazywało saldo Wn 229-1 39,77 zł – z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (korekty wynagrodzenia z powodu dostarczenia zwolnienia lekarskiego po wypłacie wynagrodzenia) oraz saldo Ma 229-2 w wysokości 641,00 zł z tytułu wpłaty na PFRON za miesiąc grudzień 2015 roku – przelewu dokonano w dniu 19 stycznia 2016 roku WB229/235. W bilansie Urzędu Gminy za 2015 rok ujęto odpowiednio należności i zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń w tych samych kwotach.

Skontrolowano prawidłowość odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy w wybranych miesiącach:

Należność za miesiąc	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Różnica
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota	Data	Wb nr	
1	2	3	4	5	6	7	8 (5-3)
Marzec 2015	Spółeczne	44 653,44	05.04.2015	44 774,78	27.03.2015	WB1296/1300	121,34
	Zdrowotne	11 928,35		11 925,19	06.03.2015 27.03.2015	WB852/852 WB1296/1296	-3,16
	Fundusz Pracy	2 544,39		2 556,80	27.03.2015	WB1296/1296	12,41
Czerwiec 2015	Spółeczne	39 987,45	05.07.2015	39 987,43	26.06.2015 30.06.2015	WB3082/3082 WB3146/2182	-0,02
	Zdrowotne	11 358,05		11 302,25	10.06.2015 26.06.2015 30.06.2015	WB2826/2826 WB3082/3082 WB3146/3146	-55,80
	Fundusz Pracy	2 434,55		2 572,71	10.06.2015 26.06.2015 30.06.2015	WB2826/2826 WB3082/3082 WB3146/3146	138,16
Listopad 2015	Spółeczne	39 071,25	05.04.2015	39 070,86	26.11.2015	WB5808/5808	-0,40
	Zdrowotne	11 228,08		11 194,73	13.11.2015 26.11.2015	WB5593/5593 WB5808/5808	-33,35
	Fundusz Pracy	2 453,74		2 453,74	26.11.2015	WB5808/5808	0,00

Aleksandra Kapuścińska – podinspektor ds. księgowości budżetowej wyjaśniła, że przelewy do ZUS dokonywane są w dniu wypłaty wynagrodzenia, w związku z tym występują wykazane wyżej rozbieżności w kwotach wynikających ze sporządzonych deklaracji i kwotach faktycznie zapłaconych. Różnice wynikają między innymi z powodu doręczenia zwolnienia lekarskiego za dany miesiąc już po wypłaceniu wynagrodzenia, co powoduje konieczność dokonania korekt deklaracji i uwzględniania nadpłaconych składek w rozliczeniu za następny miesiąc. Wystąpiły również przypadki nienależnego naliczenia składek ZUS – wynagrodzenie za II turę Wyborów Prezydenckich.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Przepis art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2011 roku, Dz. U. Nr 127, poz. 721 ze zm.) stanowi, że pracodawca zatrudniający, co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65 % przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób

niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi, co najmniej 6%.

Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynika, że w kontrolowanym okresie w Urzędzie Gminy Osjaków zatrudniano osoby niepełnosprawne, które posiadały ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności: jedna osoba o stopniu lekkim w okresie od stycznia do marca oraz dwie osoby o stopniu lekkim od kwietnia do grudnia 2015 roku.

Inspektor ds. płac Gabriela Macurek przedłożyła kontrolującym informację o zatrudnieniu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w poszczególnych miesiącach 2015 roku. Na podstawie złożonej informacji oraz na podstawie miesięcznych deklaracji DEK-I przekazanych do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w poszczególnych miesiącach kształtowały się następująco:

Rok 2015	Zatrudnienie ogółem według DEK-I-a	Ustawowy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w %)	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych, zwalnijące pracodawcę z wpłat na PFRON	Faktyczne zatrudnienie osób niepełnosprawnych	Liczba pracowników odpowiadająca różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia, a rzeczywistym zatrudnieniem	Przeciętne wynagrodzenie	Wpłata należna
styczeń	37	6	2,22	1	1,22	3 781,14	1 875
luty	38	6	2,28	1	1,28	3 781,14	1 967
marzec	36,51	6	2,1906	1	1,1906	3 942,67	1 908
kwiecień	39	6	2,34	2	0,34	3 942,67	545
maj	39,9	6	2,394	2	0,394	3 942,67	631
czerwiec	41	6	2,46	2	0,46	4 054,89	758
lipiec	42,62	6	2,5572	2	0,5572	4 054,89	918
sierpień	42	6	2,52	2	0,52	4 054,89	857
wrzesień	40,94	6	2,4564	2	0,4564	3 854,88	715
październik	40	6	2,4	2	0,4	3 854,88	627
listopad	40	6	2,4	2	0,4	3 854,88	627
grudzień	40,08	6	2,4048	2	0,4048	3 895,33	641

W związku z tym, że nie osiągnięto poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zwalnijącego pracodawcę z wpłat na PFRON, za poszczególne miesiące 2015 roku składano deklaracje DEK-I-a i dokonywano wpłat.

Deklaracja DEK-I-a za miesiąc	Kwota należna do zapłaty poz. 35 Deklaracji	Termin wpłaty	Wpłata	Data wpłaty	Dowód księgowy
1/2015	1 875	20.02.2015	1 875	11.02.2015	WB462/492
2/2015	1 967	20.03.2015	1 967	19.03.2015	WB1016/1017
3/2015	1 908	20.04.2015	1 908	17.04.2015	WB1626/1627
4/2015	545	20.05.2015	545	18.05.2015	WB2440/2442

5/2015	631	20.06.2015	631	17.06.2015	WB2921/2943
6/2015	758	20.07.2015	758	07.07.2015	WB3233/3258
7/2015	918	20.08.2015	918	06.08.2015	WB3730/3734
8/2015	857	20.09.2015	857	17.09.2015	WB4407/4414
9/2015	715	20.10.2015	715	15.10.2015	WB4846/4847
10/2015	627	20.11.2015	627	13.11.2015	WB5593/5636
11/2015	627	20.12.2015	627	08.12.2015	WB6013/6018
12/2015	641	20.01.2016	641	19.01.2016	WB229/235

Stwierdzono, że wpłat na PFRON za poszczególne miesiące 2015 roku dokonano terminowo i we właściwych kwotach.

Informacja Gabrieli Macurek inspektora ds. płac stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Na dzień 30 czerwca 2015 roku konto 231 nie wykazywało salda. Na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazywało saldo Ma w kwocie 132.895,24 zł, które stanowiło naliczone dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników Urzędu za 2015 rok. Wynagrodzenie wypłacono przelewem bankowym w dniu 21 stycznia 2016 roku (WB 260). W bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano ww. kwotę jako zobowiązania z tytułu wynagrodzeń.

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami

Na dzień 30 czerwca 2015 roku konto 234 wykazywało saldo Wn 234-1 w wysokości 30.310,00 zł – pożyczki z Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz Ma 234-4 w wysokości 923,07 zł – zobowiązania wobec pracowników z tytułu podróży służbowych. Na dzień 31 grudnia 2015 roku konto 234 wykazywało saldo Wn 234-1 31.650,00 zł oraz saldo Ma 234-4 347,51 zł. Powyższe odzwierciedlało stan rozliczeń pracowników z tytułu pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz z tytułu podróży służbowych. Salda na dzień 31 grudnia 2015 roku zostały ujęte w odpowiednich kwotach w pozostałych należnościach i pozostałych zobowiązaniach bilansu jednostki.

Konto 240 – pozostałe rozrachunki

Na dzień 30 czerwca 2015 roku konto 240 wykazywało saldo Wn 240-1 w kwocie 148,65 zł z tytułu rozliczeń Funduszu alimentacyjnego, Wn 240-3-1/135 w wysokości 12,00 zł z tytułu prowizji bankowej oraz saldo Ma 240-3-1/126 w kwocie 1.077,24 zł – kapitalizacja odsetek od depozytów, i Ma 240-3-2 w wysokości 2,90 zł – pracownicy młodociani kapitalizacja odsetek za II kwartał 2015 roku.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku konto 240 wykazywało saldo Ma w kwocie 49.831,52 zł, na które składały się kwoty:

1.173,15 zł - Ma 240-3-1/126 z tytułu kapitalizacji odsetek na depozytach z roku bieżącego i lat wcześniejszych,

8,37 zł – Ma 240-3-2 z tytułu kapitalizacja odsetek za 2015 rok – rozliczenie środków na wyodrębnionym rachunku pracowników młodocianych – zwrotu odsetek za cały rok do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego dokonano w dniu 4 stycznia 2016 roku WB33/3,

48.650,00 zł – Ma 240-3-1/628 z tytułu wpłaty na poczet zakupu nieruchomości zabudowanej nr 70/2 – Aleksandra Hurylska-Szytk wyjaśniła, że w dniu 30 września 2015 roku odbył się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż prawa własności nieruchomości (działka numer 70/2 o pow. 0,2600 ha) zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w obrębie Krzętle. W przetargu osiągnięto cenę 48.650,00 zł zaoferowaną przez osobę fizyczną działającą w imieniu nabywcy nieruchomości. Nabywca przebywa poza granicami Polski i z powodu choroby syna nie może przyjechać i podpisać aktu notarialnego. Upoważnienie dla osoby fizycznej działającej w imieniu nabywcy obejmowało tylko czynności do występowania w imieniu nabywcy w przetargu. Wyjaśnienie stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

W trakcie kontroli, przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2015 roku inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych w drodze pisemnego potwierdzenia salda stwierdzono, że na wydruku potwierdzającym salda poszczególnych rachunków bankowych prowadzonych w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie Oddział w Osjakowie na dzień 31 grudnia 2015 roku widnieją kwoty, które nie zostały ujęte w Bilansie jednostki – łącznie 50.515,33 zł.

Ustalono, że są to kwoty zabezpieczeń z tytułu wykonania umów lub z tytułu rękojmi za wady, wpłacane przez wykonawców wyłonionych do realizacji zadań inwestycyjnych. **Zwraca się uwagę, że sumy depozytowe wpłacane na rachunek jednostki należy ewidencjonować na koncie 139 – inne rachunki bankowe i na koncie 240 – pozostałe rozrachunki jako zobowiązania jednostki wobec wykonawców z tytułu wpłaconych zabezpieczeń. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, konto 139 – inne rachunki bankowe, służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia. Na koncie 139 prowadzi się w szczególności ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych:**

- 1) czeków potwierdzonych;
- 2) **sum depozytowych;**
- 3) sum na zlecenie;
- 4) środków obcych na inwestycje.

Na koncie 139 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 139 między księgowością jednostki a księgowością banku.

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływy wydzielonych środków pieniężnych z rachunków bieżących, sum depozytowych i na zlecenie.

Na stronie Ma konta 139 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewnić ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, a także według kontrahentów.

Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

W zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy w Osjakowie (zarządzenie nr 103/2012 Wójta Gminy z dnia 16 sierpnia 2012 roku), w zasadach funkcjonowania kont bilansowych dla konta 139 – inne rachunki bankowe przyjęto powyższe uregulowania, wyodrębniając analitycznie konto 139-1 – sumy depozytowe. W zakresie konta 240 – pozostałe rozrachunki zapisano, że na stronie Ma ewidencjonuje się między innymi wpływy sum depozytowych wyodrębniając analitykę 240-3-1 pozostałe rozrachunki – sumy depozytowe. Z przedłożonego kontrolującym wydruku obrotów za 2015 rok na koncie 240-3 wynika, że w momencie zwrotu 70% kwoty zabezpieczenia należytego wykonania robót budowlanych, pozostałe 30% przechowywane na zabezpieczenie z tytułu gwarancji czy rękojmi zostaje wyksięgowane np. Wn 240-3-1/612 i Ma 139-1 z treścią operacji – założenie lokaty zabezpieczenie roszczeń.

Zgodnie z § 17 ust. 3 pkt 1 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla jednostki budżetowej. We wzorze Bilansu jednostki budżetowej stanowiącym załącznik nr 5 do powołanego wyżej rozporządzenia, po stronie Pasywów przewidziano w części C Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania - pozycję II.6 Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów), a po stronie Aktywów, w części B Aktywa obrotowe pozycję III.2 Środki pieniężne na rachunkach bankowych.

Bilans jednostki budżetowej jest sprawozdaniem finansowym i zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości winien odzwierciedlać rzetelny i jasny obraz finansowy i majątkowy jednostki, a niewykazanie kwoty zabezpieczeń ujętych na lokatach terminowych spowodowało zaniżenie kwoty środków przechowywanych na rachunkach bankowych oraz kwoty zobowiązań jednostki, a w konsekwencji Sumy Aktywów i Pasywów.

Wójt Gminy Osjaków i Skarbnik Gminy wyjaśnili, że zabezpieczenia należytego wykonania umów wniesione w pieniądzu przechowywane są na oprocentowanych rachunkach bankowych w formie lokaty. Ewidencja lokat z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania robót wynikających z umów z wykonawcami była prowadzona poza bilansem. Ponadto Skarbnik Gminy oświadczyła, że pod datą 20 kwietnia 2016 roku, powyższe lokaty zostały zaksięgowane na kontach bilansowych jednostki 139-4 / 240-4-1. Wyjaśnienie stanowi załącznik nr do protokołu kontroli.

5 Na powyżej wykazaną łączną kwotę lokat składają się:

- 2.526,37 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Utwardzenie części powierzchni działki o numerze geodezyjnym 2291 w miejscowości Czernice”, umowa nr RIZ.272.1.23.2014 z dnia 13 października 2014 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 2.497,51 zł, nie przedłożono protokołu odbioru - termin zakończenia robót do 30 listopada 2014 roku, gwarancja 36 miesięcy - do listopada 2017 roku,
- 6.681,20 zł - zabezpieczenie należytego wykonania umowy na zadaniu „Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Osjaków”, umowa nr RIZ.272.8.2013 z dnia 7 października 2013 roku, w wysokości 3% wynagrodzenia brutto w kwocie 6.464,88 zł, termin wykonaniu umowy do 18 miesięcy od dnia podpisania umowy, sporządzono pięć protokołów konieczności oraz zawarto pięć aneksów do umowy, ostatecznie zgodnie z aneksem nr 5/2016 z dnia 12 stycznia 2016 roku, ze względu na wystąpienie okoliczności niezależnych od stron, ustalono termin wykonania przedmiotu umowy do 10 miesięcy od podpisania aneksu nr 5/2016 – październik 2016 roku,

- 1.406,22 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w ulicy Szpitalnej w Osjakowie – etap I”, umowa nr RIZ.272.10.2013 z dnia 31 października 2013 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 1.148,56 zł, protokół odbioru z dnia 5 grudnia 2013 roku, gwarancja 36 miesięcy do 5 grudnia 2016 roku; zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Budowa sieci wodociągowej PCV 90 o długości 102 mb, od wężła nr 11 do działki nr 180/1”, umowa nr RIZ.272.1.25.2013 z dnia 20 listopada 2013 roku – zabezpieczenie w kwocie 217,20 zł, protokół odbioru z dnia 5 grudnia 2013 roku, gwarancja 36 miesięcy - do 5 grudnia 2016 roku,
- 3.129,85 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w ulicy Szpitalnej w Osjakowie – etap II”, umowa nr RIZ.272.8.2014 z dnia 10 października 2014 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 3.096,72 zł, protokół odbioru z dnia 24 listopada 2014 roku, gwarancja 60 miesięcy - do 24 listopada 2019 roku,
- 1.693,03 zł – zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Zagospodarowanie miejsca rekreacji w miejscowości Czernice”, umowa nr RIZ.272.13.2013 z dnia 22 lipca 2013 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 1.636,04 zł, protokół odbioru z dnia 17 września 2013 roku, gwarancja 36 miesięcy - do 17 września 2016 roku,
- 3.133,89 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Remont pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Chorzynie”, umowa nr RIZ.272.1.14.2014 z dnia 9 lipca 2014 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 3.089,44 zł, protokół odbioru z dnia 3 września 2014 roku, gwarancja 60 miesięcy - do 2 września 2019 roku,
- 505,36 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Utwardzenie terenu przy budynku świetlicy wiejskiej w Kuźnicy Ługowskiej”, umowa nr RIZ.272.1.22.2014 z dnia 6 października 2014 roku – zabezpieczenie w kwocie 500,00 zł, protokół odbioru z dnia 10 października 2014 roku, gwarancja 36 miesięcy - do 9 października 2017 roku ,
- 11.682,32 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Poprawa infrastruktury społecznej w Osjakowie celem podniesienia atrakcyjności regionu”, umowa nr RIZ.272.6.2014 z dnia 27 czerwca 2014 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 11.531,57 zł, protokół odbioru z dnia 6 października 2014 roku, gwarancja 60 miesięcy - do 5 października 2019 roku,
- 6.352,01 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni syntetycznej przy Szkole Podstawowej w Osjakowie”, umowa nr RIZ.342-4/09 z dnia 21 maja 2009 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 5.497,10 zł, nie przedłożono protokołu odbioru – termin wykonania zadania do 21 sierpnia 2009 roku, **gwarancja 36 miesięcy - do sierpnia 2012 roku**, Renata Kostrzycka – Zastępca Wójta wyjaśniła, że pomimo upływu okresu gwarancji, środki pieniężne nie zostały zwrócone wykonawcy, ponieważ nie uczestniczył w odbiorze pogwarancyjnym (nie odebrał zawiadomienia), a w rozmowie telefonicznej poinformował, że spółka już nie istnieje. Środki w dalszym ciągu przechowywane są na oprocentowanym rachunku bankowym, wyjaśnienie stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli,

- 4.168,68 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w ulicy Szpitalnej w Osjakowie – etap III”, umowa nr RIZ.272.9.2015 z dnia 27 sierpnia 2015 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 4.165,14 zł, protokół odbioru z dnia 19 października 2015 roku, gwarancja 60 miesięcy - do 19 października 2020 roku,
- 3.168,34 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Remont świetlicy wiejskiej w Kuźnicy Ługowskiej”, umowa nr RIZ.272.1.16.2014 z dnia 31 lipca 2014 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 3.128,24 zł, protokół odbioru z dnia 17 października 2014 roku, gwarancja 60 miesięcy - do 16 października 2019 roku,
- 6.068,06 zł - zabezpieczenie roszczeń zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zadaniu „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Osjakowie”, umowa nr RIZ.272.8.2015 z dnia 25 sierpnia 2015 roku – zabezpieczenie w wysokości 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 6.068,06 zł, protokół odbioru z dnia 30 listopada 2015 roku, gwarancja 60 miesięcy - do 30 listopada 2020 roku.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Gminy Osjaków nie funkcjonowała kasa. Zgodnie z ustaleniami dokonany podczas poprzedniej kontroli RIO likwidacja kasy nastąpiła w dniu 30 grudnia 2011 roku.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2015 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	17 111 460,28	17 123 984,47
Dochody bieżące	15 603 273,20	15 583 109,03
Dochody majątkowe	1 508 187,08	1 540 875,44
Dotacje: w tym	3 051 798,82	3 024 083,35
- z budżetu Wojewody	2 777 421,63	2 763 893,56
- z Krajowego Biura Wyborczego	62 502,00	62 222,00
- z WFOŚiGW	140 115,00	138 122,02
- z Urzędu Marszałkowskiego	51 450,00	39 780,83

- dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich – krajowe	20 310,19	20 064,94
Środki zagraniczne	1 570 095,18	1 595 553,32
PRZYCHODY	2 204 528,00	490 706,00
z tego:		
Kredyty i pożyczki	2 204 528,00	490 706,00
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0,00
Inne (np. wolne środki)	0,00	0,00

Środki z budżetu Wojewody dotyczyły udzielonych dotacji na:

- zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych - dział 010, rozdział 01095 § 2010 w wysokości 227.472,89 zł,
- utrzymanie administracji rządowej - dział 750, rozdział 75011 § 2010 w wysokości 47.662,00 zł,
- obronę cywilną - dział 754, rozdział 75414 § 2010 w wysokości 2.000,00 zł,
- refundacja części poniesionych wydatków inwestycyjnych w ramach funduszu sołeckiego w 2014 roku – dział 758, rozdział 75814 § 2030 i 6330 w wysokości 80.730,74 zł,
- wydatki związane z utrzymywaniem szkół i przedszkoli - dział 801, rozdział 80101, 80110, 80150 § 2010 w wysokości 38.178,57 zł; rozdziały 80101, 80103, 80104, 80106 § 2030 w wysokości 222.276,51 zł,
- świadczenia z pomocy społecznej - dział 852, rozdziały 85212, 85213, 85219, 85278, 85295 § 2010 w wysokości 1.865.495,41 zł; rozdziały 85206, 85213, 85214, 85216, 85219, 85295 § 2030 w wysokości 242.665,94 zł,
- pomoc materialną dla uczniów - dział 854, rozdział 85415 § 2030 i 2040 w wysokości 37.411,00 zł.

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓLEM	17 876 613,28	15 900 819,57
z tego:		
Wydatki majątkowe	3 178 581,65	1 805 056,90
Wydatki bieżące	14 698 031,63	14 095 762,67
ROZCHODY	1 439 373,00	1 439 375,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	1 439 375,00	1439 375,00

Wieloletnia prognoza finansowa

Dokonano analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016–2026 przyjętej uchwałą Rady Gminy w Osjakowie nr XVI/86/2016 z dnia 22

stycznia 2016 roku. W szczególności zweryfikowano dane mające wpływ na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w 2016 roku i latach następnych.

Dochody bieżące

Dochody bieżące w latach	WPF nr XVI/86/2016 z dnia 22.01.2016 Kwota w zł	Zmiana w % w stosunku do roku poprzedniego
wykonanie 2013	13 942 119,76	
wykonanie 2014	15 740 006,22	12,90
wykonanie 2015	15 583 109,03	-1,00
prognoza 2016	15 126 516,00	-2,93
prognoza 2017	15 880 000,00	4,98
prognoza 2018	16 330 000,00	2,83
prognoza 2019	16 771 000,00	2,70
prognoza 2020	16 810 000,00	0,23
prognoza 2021	17 145 000,00	1,99

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na rok 2016 zaplanowano niższe dochody bieżące niż wykonane w latach 2014 i 2015. Natomiast na rok 2017 zaplanowano wyższe dochody, które w stosunku do obniżonych w 2016 roku wzrastają o 4,98%, jednocześnie zakładając mniejsze wpływy dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych 1.835.875,00 zł (na rok 2016 zaplanowano 2.228.184,00 zł). Wiesława Rynkiewicz - Skarbnik Gminy wyjaśniła, że faktycznie nie dokonano zmiany w planowanych dochodach z tego tytułu w latach późniejszych (od 2017 roku) mimo dobrego wykonania dochodów roku 2015, ale z powodu planowanego podniesienia kwoty wolnej od podatku dochodowego od osób fizycznych wpływy do Gminy znacznie się zmniejszą. W kolejnych dwóch latach prognozowany jest wzrost dochodów bieżących nieprzekraczający 3%.

Dochody majątkowe

Zgodnie z treścią art. 235 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkownictwa wieczystego w prawo własności.

W analizowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej na rok 2016 i lata kolejne nie zaplanowano dochodów majątkowych.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w latach	WPF nr XVI/86/2016 z dnia 22.01.2016 Kwota w zł	Zmiana w % w stosunku do roku poprzedniego
wykonanie 2013	12 621 147,34	
wykonanie 2014	14 580 901,05	15,53

wykonanie 2015	14 095 762,67	-3,33
prognoza 2016	14 367 059,00	1,92
prognoza 2017	13 560 648,00	-5,61
prognoza 2018	14 451 728,00	6,57
prognoza 2019	15 973 620,00	10,53
prognoza 2020	16 068 500,00	0,59
prognoza 2021	16 406 020,00	2,10

Z przedstawionych wyżej wielkości wynika, że na rok 2016 zaplanowano wzrost wydatków bieżących o 1,92% w stosunku do wykonanych wydatków bieżących za 2015 rok (o 274.692,26 zł). Natomiast w 2017 roku prognozuje się spadek wydatków bieżących o 5,61% w stosunku do planowanych wydatków roku 2016 (o 806.411 zł). W kolejnych dwóch latach prognozuje się wzrost wydatków bieżących o 6,57% i 10,53 % w stosunku do roku poprzedniego. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że w 2017 roku zaplanowano mniejsze wydatki bieżące na zadania remontowe, ze względu na planowane w WPF na ten rok kontynuowanie zadań inwestycyjnych (Budowa kanalizacji na terenie Gminy Osjaków oraz Przebudowa i rozbudowa budynku Urzędu Gminy), których finansowane zakłada się z dochodów własnych. Z chwilą pozyskania dotacji na zaplanowane zadania inwestycyjne, nastąpi wzrost wydatków bieżących. Natomiast w roku 2019 wydatki bieżące rosną, ponieważ przybywa nowych zadań gminie np. zwiększenie wydatków na utrzymanie przedszkoli w związku z planowaną rozbudową istniejących przedszkoli. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

Przychody

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016-2026 z dnia 22 stycznia 2016 roku, na rok 2016 zaplanowano przychody z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 2.593.923,00 zł, w tym na pokrycie deficytu 1.752.043,00 zł. W kolejnych latach objętych prognozą nie planuje się zaciągania nowych kredytów i pożyczek.

Rozchody

Zgodnie z analizowaną Wieloletnią Prognozą Finansową oraz umowami pożyczkowymi waz z aneksami i kredytowymi spłata rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek zaplanowana jest do 2024 roku. Wykazane w kolumnie 14.1 spłaty rat kapitałowych wynikające z tytułu zaciągniętych już zobowiązań, są generalnie zgodne z harmonogramami spłat. Aneksem nr 1 z dnia 10 grudnia 2015 roku do umowy pożyczki 316/ZI/P/2015 z dnia 9 września 2015 roku, obniżono kwotę zaciąganej pożyczki z WFOŚiGW o 699 zł. W harmonogramie spłat do aneksu, który zgodnie z oświadczeniem Skarbnika Gminy wpłynął dopiero w styczniu 2016 roku, obniżono raty w 2022 roku (przedostatnim roku spłaty), a w uchwalonym WPF-ie zaplanowano obniżenie rat pożyczki w roku 2023 (ostatnim roku spłaty).

Zestawiono poniżej wyliczony zgodnie z przepisem art. 243 ustawy o finansach publicznych dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań na lata 2016-2018 obliczony na podstawie danych ujętych w WPF z dnia 22 stycznia 2016 roku i wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów w poszczególnych latach:

	2016	2017	2018

Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp, obliczony w oparciu o wykonanie 2015 roku	8,56%	7,55%	9,46%
Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów	6,56%	6,31%	5,53%
Spełnia/nie spełnia	Spełnia	Spełnia	Spełnia

Jak wynika z powyższego zestawienia relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, do średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu – będzie spełniona w latach 2016 - 2018 pod warunkiem osiągnięcia zakładanych w WPF wielkości dochodów bieżących oraz zachowaniu wielkości szacowanych wydatków bieżących, a także przy zakładanym od 2017 roku braku nowych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów.

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNIĄ 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

W oparciu o ewidencję wydatków prowadzoną według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz plan finansowy jednostki, sprawdzono przestrzeganie przez Wójta Gminy zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Kontrolę przeprowadzono odnośnie wydatków dokonanych w następujących podziałkach klasyfikacyjnych – dział 400, rozdział 40002 § 4210; dział 750, rozdział 75023 § 4210 i § 4410; dział 900 rozdział 90002 § 4300; dział 900 rozdział 90095 § 4300. Nieprawidłowości w powyższych podziałkach nie stwierdzono.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2014 - 2015.

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu. Ewidencja syntetyczna i analityczna w kontrolowanej jednostce prowadzona jest techniką komputerową, za pomocą programu firmy U.I.INFO-SYSTEM, Roman i Tadeusz Groszek s.c.: PODATKI – system wymiaru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości, KSGZOB WIN – księgowość zobowiązań, AUTA – system wymiaru podatku transportowego.

Do szczegółowej ewidencji rozrachunków z podatnikami z tytułu zobowiązania pieniężnego kontrolowana jednostka prowadzi konta podatników, na których ewidencjonowane są przypisy, wpłaty, zobowiązania bieżące, zaległości, nadpłaty i odpisy.

Ewidencja podatków prowadzona techniką komputerową spełniała wymogi zawarte w § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375).

W jednostce kontrolowanej prowadzone jest konto 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych. Ewidencja szczegółowa do konta prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej, a w zakresie podatków analitykę stanowią konta indywidualne podatników.

W załączniku nr 2 pn. „Zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy w Osjakowie” do zarządzenia Wójta Gminy Osjaków nr 281/2010 z dnia 1 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont dla Budżetu Gminy i Urzędu Gminy zapisano, iż jednostka prowadzi księgi rachunkowe między innymi w oparciu o postanowienia zawarte w § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat

Zgodnie z zakresami czynności sprawami związanymi z wymiarem, poborem i ewidencją podatków i opłat lokalnych w kontrolowanym okresie zajmowały się niżej wymienione osoby:

Renata Sarowska – inspektor ds. księgowości podatkowej, zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności do zadań pracownika należy między innymi: prowadzenie ewidencji księgowej podatków i opłat, kontrola i weryfikacja wpłat należności podatkowych, przeprowadzanie egzekucji administracyjnej (wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych), prowadzenie ewidencji podań w zakresie rozłożenia należności podatkowych na raty, odroczenia terminu płatności. Upoważnienie ROA.0113-3/07 z dnia 19 lutego 2007 roku do wydawania w imieniu wójta upomnień do zalegających podatników, tytułów wykonawczych, celem egzekucji należności oraz zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach i opłatach,

Halina Jabłonka – inspektor ds. wymiaru podatku, zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności do zadań pracownika należy między innymi: dokonywanie wymiaru zobowiązań pieniężnych podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości oraz od 1 stycznia 2012 roku w podatku od środków transportowych, organizowanie i przeprowadzanie u podatników kontroli danych do wymiaru podatku od nieruchomości, prowadzenie rejestru wymiarowego, rejestru przypisów i odpisów, prowadzenie ewidencji podań oraz przygotowywanie niezbędnych danych do zastosowania ulg ustawowych, prowadzenie ewidencji podań oraz przygotowywanie danych do decyzji w sprawach umorzenia podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości. Upoważnienie ROA.0113-1/2001 z dnia 29 stycznia 2001 roku do wydawania i podpisywania w imieniu wójta decyzji – nakazów płatniczych, decyzji przypisów i odpisów w sprawach zobowiązań pieniężnych.

Uchwałą nr XIII/53/2011 z dnia 7 grudnia 2011 roku Rada Gminy w Osjakowie ustaliła wzory formularzy informacji i deklaracji podatkowych na podatek od nieruchomości, rolny i leśny.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2014-2015 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2014 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		17 558 090,46	16 929 221,30	96,42	00,0
1.	Podatek od nieruchomości	1 268 974,00	1 221 611,92	96,27	7,22
2.	Podatek rolny	167 494,00	162 287,86	96,87	0,96
3.	Podatek leśny	131 933,00	111 417,07	84,45	0,66
4.	Podatek od środków transportowych	85 491,00	85 603,24	100,13	0,51
5.	Opłata targowa	600,00	240,00	40,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Osjakowie

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2015 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		17 111 460,28	17 123 984,47	100,07	00,0
1.	Podatek od nieruchomości	1 274 866,00	1 223 063,44	95,94	7,14
2.	Podatek rolny	167 027,00	161 796,04	96,87	0,94
3.	Podatek leśny	125 717,00	125 071,41	99,49	0,73
4.	Podatek od środków transportowych	97 373,00	81 508,16	83,71	0,48
5.	Opłata targowa	600,00	260,00	43,33	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Osjakowie

3) Podatek od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości na rok 2014 i 2015 określone zostały uchwałą Rady Gminy w Osjakowie nr XLI/211/2013 z dnia 29 listopada 2013 roku.

W § 2 ww. uchwały zapisano, iż zwalnia się od podatku od nieruchomości:

- grunty, budowle, budynki lub ich części zajęte na potrzeby: ochrony przeciwpożarowej, pomocy społecznej, kultury i sztuki z wyjątkiem części wykorzystywanych na prowadzenie działalności gospodarczej,

- grunty, budowle, budynki lub ich części zajęte na potrzeby: realizacji zadań sołeckich, doradztwa rolniczego, wsparcia i rozwoju obszarów wiejskich z wyjątkiem części wykorzystywanych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Porównanie stawek podatku od nieruchomości uchwalonych przez Radę Gminy Osjaków z górnymi stawkami podatku obwieszczonymi przez Ministra Finansów obrazuje poniższe zestawienie:

Przedmiot opodatkowania	2014 rok		2015 rok	
	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – od 1 m ² powierzchni	0,89	0,64	0,90	0,64
Od gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych – od 1 ha powierzchni	4,56	4,56	4,58	4,56
Od gruntów pozostałych, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni	0,46	0,18	0,47	0,18
Od budynków mieszkalnych lub ich części – od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,74	0,41	0,75	0,41
Od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – od 1 m ² powierzchni użytkowej	23,03	14,84	23,13	14,84
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – od 1 m ² powierzchni użytkowej	10,75	10,75	10,80	10,75
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych – od 1 m ² powierzchni użytkowej	4,68	2,72	4,70	2,72
Od pozostałych budynków lub ich części, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje	7,73	4,23	7,77	4,23

pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni użytkowej				
Od budowli:				
- wykorzystywanych bezpośrednio do wytwarzania wody oraz służących do odprowadzania i oczyszczania ścieków	2%	0,05%	2%	0,05%
- pozostałych	2%	2%	2%	2%

Zgodnie z wyjaśnieniem Haliny Jabłonki – inspektora ds. wymiaru podatku w 2014 roku na podstawie zarządzenie nr 5 z dnia 28 lutego 2014 roku Starosty Wieluńskiego została przeprowadzona modernizacja ewidencji gruntów i budynków na obszarze miejscowości Osjaków. Modernizacja została przeprowadzona przez firmę „INPROGEO” Sp. z o.o. z Łęczycy i dokonana na całym obrębie geodezyjnym Osjakowa w skład którego wchodzi 1525 działek i 941 jednostek rejestrowych. Dokonane zmiany zostały przesłane przez Starostwo Powiatowe w Wieluniu Wydział Geodezji do Urzędu Gminy w Osjakowie w dniu 20 kwietnia 2015 roku. Prace związane z przeprowadzoną modernizacją rozpoczęto na stanowisku wymiaru podatków w dniu 10 czerwca 2015 roku. W związku z zaistniałymi zmianami po przeprowadzeniu modernizacji zostało wszczętych z urzędu 382 postanowień w sprawie zmiany wysokości zobowiązania w podatku od nieruchomości za rok podatkowy 2015. W wyniku prawidłowego wykonywania prac wynikających ze stanowiska pracy przy jednoczesnym obsłudze podatników nie było możliwe dokonanie wszystkich zmian w roku podatkowym 2015. Do chwili obecnej trwają prace związane z powyższą modernizacją.

Kontrolowana jednostka posiada dostęp do danych z ewidencji gruntów i budynków jednakże, jak wyjaśniła Halina Jabłonka, brak jest możliwości wydrukowania danych z programu geodezyjnego EWOPIS. Gmina Osjaków posiada wersję programu EWOPIS 3.17, który został zakupiony do celów prawidłowego ustalania zobowiązań podatkowych. Istnieje tylko możliwość podglądu danych występujących na danej działce. Przy ostatnim zakupie wersji aktualizacji ww. programu wydruk podglądu danych został zablokowany przez Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Wieluniu.

Przedmiotowe wyjaśnienia stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2014 roku wyniosły 646.193,45 zł i stanowiły 3,82% wykonanych dochodów budżetowych za ten rok (16.929.221,30 zł), a w 2015 roku wyniosły 575.199,66 zł i stanowiły 3,36% wykonanych dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2015 roku (17.123.984,47 zł).

Gmina Osjaków prowadzi ewidencję podmiotów – osób prawnych prowadzących działalność na terenie Gminy. W badanym okresie na terenie Gminy Osjaków funkcjonowały 33 osoby prawne płacące podatek od nieruchomości. Jako próbę do kontroli przyjęto 11 podatników w 2014 roku i w 2015 roku, dla których łączny wymiar podatku wynosił odpowiednio 565.349,00 zł i 516.226,00 zł.

Zestawienie podatników objętych kontrolą w okresie 2014–2015, zawierające dane o nazwie podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku na 2014 i 2015 rok stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

Deklaracje na podatek od nieruchomości na 2014 i 2015 rok złożyli wszyscy podatnicy objęci kontrolą. Deklaracje były składane z zachowaniem terminu określonego w art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.).

Kwoty należnego podatku zostały obliczone według obowiązujących stawek ustalonych przez Radę Gminy Osjaków.

W wyniku analizy kart kontowych podatników i dowodów wpłat stwierdzono, że w przypadku opóźnień w zapłacie pobierano odsetki za zwłokę, jeżeli ich wysokość przekraczała trzykrotność wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską” za polecenie przesyłki poleconej (zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja Podatkowa - tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm., obecnie obowiązuje tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.).

W kontrolowanym okresie organ podatkowy nie przeprowadzał u podatników będących osobami prawnymi kontroli, których celem byłoby sprawdzenie poprawności wykazania przez podatników w deklaracjach podatkowych podstaw opodatkowania.

Na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa organ podatkowy winien dokonywać czynności sprawdzających mających na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Zwraca się uwagę, że organy podatkowe pierwszej instancji mogą przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Podstawowe zasady przeprowadzania kontroli podatkowej uregulowane są przepisami Działu VI ww. ustawy.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych w 2014 roku wyniosły 575.418,47 zł i stanowiły 3,40% wykonanych dochodów budżetowych za ten rok (16.929.221,30 zł), a w 2015 roku wyniosły 647.863,78 zł i stanowiły 3,78% wykonanych dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2015 roku (17.123.984,47 zł).

Jako próbę do kontroli przyjęto 12 podatników w 2014 roku i 2015 roku. Przypis podatku dla podatników objętych próbą kontroli wynosił w kontrolowanym okresie odpowiednio 224.698,00 zł i 225.036 zł.

Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2014-2015 zawierające: dane o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie wydania decyzji wymiarowej, informacje o wysokości podatku na 2014 i 2015 rok i prawidłowości opodatkowania stanowi [załącznik nr 10 do protokołu kontroli](#).

Do naliczenia podatku zastosowano stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy Osjaków. Błędów rachunkowych nie stwierdzono.

W wyniku analizy kart kontowych podatników i dowodów wpłat stwierdzono, że w przypadku opóźnień w zapłacie pobierano odsetki za zwłokę, jeżeli ich wysokość przekraczała trzykrotność wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską” za polecenie przesyłki poleconej.

W kontrolowanym okresie organ podatkowy nie przeprowadzał u podatników będących osobami fizycznymi kontroli, których celem byłoby sprawdzenie poprawności wykazania przez podatników w informacjach w sprawie podatku od nieruchomości podstaw opodatkowania.

Zgodnie z decyzjami ustalającymi wymiar podatku od nieruchomości na rok 2014 i rok 2015 (tj. odpowiednio decyzją nr 3120.160832.1.2014 z dnia 31 stycznia 2014 roku oraz decyzją nr 3120.160832.1.2015 z dnia 26 stycznia 2015 roku) organ podatkowy dla podatnika o numerze identyfikacyjnym (...)¹ Wskazane powierzchnie budynków i gruntów wynikały z informacji w sprawie podatku od nieruchomości przedłożonej w dniu 17 października 2011 roku przez ww. podatnika. W przedmiotowej informacji nie wskazano powierzchni budynków mieszkalnych.

Organ podatkowy winien zwrócić uwagę na unormowania zawarte w wyżej powołanym art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, iż grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2014 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	8	9.301,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	2	17.143,00
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	1	63,00
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2015 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	1	2.640, odsetki 13,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	3	2.369,00
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

Gmina Osjaków prowadzi rejestr wniosków i wydawanych decyzji. W 2015 roku organ podatkowy wydał jedną decyzję w sprawie umorzenia zaległości podatkowej oraz trzy decyzje w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej. Kontroli poddano 100% wydanych decyzji w ww. sprawach w 2015 roku.

Decyzja nr RFP.313.3.1.2015 z dnia 30 marca 2015 roku w sprawie umorzenia kosztów upomnień w kwocie 258,00 zł oraz odsetek w kwocie 63,00 zł pod warunkiem terminowego dokonania spłat rat i rozłożyć na następujące raty płatności podatku od nieruchomości w kwocie 458,00 zł i podatku rolnego w kwocie 57,00 zł. Rozłożenie na raty ww. kwoty w okresie od kwietnia 2015 roku do stycznia 2016 roku, płatność miesięcznie 50,00 zł do ostatniego dnia miesiąca, z tym że do dnia 30 kwietnia 2015 roku rata w wysokości 65,00 zł. Decyzję wydano po rozpatrzeniu wniosku podatnika (osoba fizyczna) z dnia 11 marca 2015 roku (data wpływu - 11 marzec 2015 rok). W dniu 19 marca 2015 roku spisano notatkę służbową z przesłuchania strony na okoliczność złożonego wniosku. Nieuregulowany podatek dotyczył okresu IV rata 2008 – 2014. Część zaległości została zabezpieczona wpisem hipoteki przymusowej (zaległości z okresu 2008 – 2013). (...) ².

Decyzja nr RFP.313.3.2.2015 z dnia 6 maja 2015 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległej I raty podatku od nieruchomości za 2015 rok w kwocie 608,00 zł. Rozłożenie na raty ww. kwoty w okresie od maja 2015 roku do kwietnia 2016 roku, płatność miesięcznie 50,00 zł do ostatniego dnia miesiąca, z tym że do dnia 31 maja 2015 roku rata w wysokości 58,00 zł. Decyzję wydano po rozpatrzeniu wniosku podatnika (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą) z dnia 21 kwietnia 2015 roku (data wpływu - 22 kwietnia 2015 rok). W dniu 27 kwietnia 2015 roku spisano notatkę służbową z przesłuchania strony na okoliczność złożonego wniosku. (...) ³

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Decyzja nr RFP.313.3.3.2015 z dnia 10 września 2015 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległego podatku od nieruchomości w kwocie 1.303,00 zł, zaległego podatku rolnego w kwocie 56,6 zł oraz należnych odsetek w kwocie 193,00 zł i kosztów upomnienia w kwocie 360,40 zł w 10 miesięcznych ratach, tj. do dnia 30 września 2015 roku w kwocie 277,00 zł, do dnia 31 października 2015 roku w kwocie 276,40 zł, do dnia 30 listopada 2015 roku w kwocie 169,60 zł; w okresie od grudnia 2015 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku - co miesiąc kwota 170,00 zł. Decyzję wydano po rozpatrzeniu wniosku podatnika (osoba fizyczna) z dnia 12 sierpnia 2015 roku (data wpływu - 16 sierpień 2015 rok). W dniu 13 sierpnia 2015 roku spisano notatkę służbową z przesłuchania strony na okoliczność złożonego wniosku. Nieuregulowany podatek dotyczył okresu 2008 – 2015 (I i II rata). (...) ⁴. **Mało treściwy materiał dowodowy w związku z przeprowadzonym postępowaniem,**

Decyzja nr RFP.3120.1.1.2015 z dnia 21 stycznia 2015 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowych osobie fizycznej w kwocie 2.640,00 zł w podatku od nieruchomości za miesiące listopad i grudzień 2014 roku wraz z odsetkami w kwocie 13,00 zł. Decyzję wydano po rozpatrzeniu wniosku podatnika z dnia 15 stycznia 2015 roku (data wpływu - 21 styczeń 2015 rok). W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, iż z materiału dowodowego wynika, że w przypadku podatnika w ostatnim okresie wystąpiły okoliczności, które można określić jako ważny interes podatnika. (...) ⁵.

Ustalenia kontroli

Kontrolujące ustaliły, iż w przeważającej części postępowanie wyjaśniające poprzedzające wydanie decyzji w sprawie umorzenia i rozłożenia na raty ww. zaległości podatkowych sprowadzało się do sporządzenia notatki służbowej z przesłuchania strony oraz rozpatrzenia materiałów dowodowych załączonych do wniosku o udzielenie przedmiotowych ulg.

Zwraca się uwagę, iż zgodnie z art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa organ podatkowy rozpatrując wniosek podatnika o umorzenie zaległości podatkowej czy rozłożenie na raty zapłatę zaległości podatkowej powinien się kierować ważnym interesem podatnika oraz interesem publicznym. Z przepisów ww. ustawy wynika również, że w toku postępowania organ podatkowy winien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym - art. 122. Stosownie do ww. art. 187 § 1 przedmiotowej ustawy – organ podatkowy zobowiązany jest zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Zgodnie z art. 191, który formułuje zasadę swobodnej oceny wniosków, organ podatkowy ocenia na podstawie całego zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe ma na celu ustalenie, czy istnieją ustawowo określone przesłanki podjęcia określonego rozstrzygnięcia. Zatem na organie

---

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowym cięży obowiązek zebrania materiału obrazującego sytuację materialną i życiową podatnika, oraz ustalenia wszystkich istotnych okoliczności faktycznych i przesłanek do zastosowania ulgi.

4) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Podatek od nieruchomości

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Osjaków, sporządzonym za rok 2015, na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazano zaległości od osób prawnych w kwocie 36.605,80 zł (po uwzględnieniu wpisu hipotecznego na kwotę 21.139,84 zł) oraz zaległości od osób fizycznych w kwocie 59.726,43 zł (po uwzględnieniu wpisów hipotecznych i zaległości płatnych w ratach, których termin płatności nie minął na łączną kwotę 20.560,47).

Kontrolę terminowości podejmowanych czynności windykacyjnych przeprowadzono na podstawie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych.

w podatku od nieruchomości od osób prawnych

Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota zaległości w wysokości 57.745,64 zł pozostawała na koncie 2 podatników. Zdecydowana kwota z ww. zaległości dotyczyła jednego podatnika, tj. kwota 57.744,84 zł.

Na koncie podatnika o numerze identyfikacyjnym (...)⁶

Na zaległości z okresu czerwiec - grudzień 2015 roku trwają przygotowania do dokonania wpisu hipoteki przymusowej, pisma: RFP 3111.2.2.2016 z dnia 5 stycznia 2016 roku, RFP 3111.2.4.2016 z dnia 18 stycznia 2016 roku, RFP 3111.2.21.2016 z dnia 8 kwietnia 2016 roku.

w podatku od nieruchomości od osób fizycznych

Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota zaległości w wysokości 80.286,90 zł pozostawała na koncie 106 podatników.

Sprawdzono konta 3 podatników (z największą kwotą zaległości) podatku od nieruchomości od osób fizycznych w łącznej wysokości 32.896,97 zł, co stanowiło 40,97% wszystkich zaległości. Windykację w przyjętej próbie prowadzono terminowo.

Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą stanowi załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

---

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek od środków transportowych

Biorąc pod uwagę dane w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Osjaków, sporządzonych za 2014 i 2015 rok, wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od środków transportowych (§ 0340):

Zaległości z tytułu podatku od środków transportowych	Stan na 31.12.2014 rok	Stan na 31.12.2015 rok
osoby prawne	0,00	0,00
osoby fizyczne	9.878,68	8.725,92

Kontrolę terminowości podejmowanych czynności windykacyjnych przeprowadzono na podstawie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych.

Osoby fizyczne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kontrolujące stwierdziły, zgodnie z przedłożonym wydrukiem z ewidencji analitycznej, zaległość w podatku od środków transportowych od osób fizycznych w kwocie 15.534,38 zł (w tym wpisy hipoteczne na kwotę 5.655,70 zł) na koncie 11 podatników. Natomiast na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota zaległości wynosiła 12.981,62 zł (w tym wpisy hipoteczne na kwotę 4.255,70 zł) i pozostawała na kontach 7 podatników.

Sprawdzono prowadzoną windykację zaległości na kontach 3 podatników, którzy na koniec 2014 roku posiadali łączną kwotę zaległości 9.502,68 zł, co stanowi 61,17% ogółu zaległości na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku posiadali zaległości na łączną kwotę 10.017,62 zł, co stanowi 77,17% ogółu zaległości na koniec 2015 roku.

Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą stanowi załącznik nr do protokołu kontroli.

Podatnik o nr ewidencyjnym (...) ⁷

Postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika zostało umorzone postanowieniem w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego nr EA/511/1/694/2015 z dnia 14 maja 2015 roku ze względu na bezskuteczność egzekucji. W toczącym się postępowaniu egzekucyjnym nie ujawniono pieniędzy, świadczeń z ubezpieczenia społecznego, rachunków bankowych, innych wierzytelności i praw majątkowych oraz nieruchomości, z których można byłoby prowadzić skutecznie egzekucję.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatnik o nr ewidencyjnym (...) ⁸

Podatnik o nr ewidencyjnym (...) ⁹

Postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika zostało umorzone postanowieniem w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego nr 1024-EA.511.1.482.2016.BA z dnia 12 kwietnia 2016 roku ze względu na bezskuteczność egzekucji. W toczącym się postępowaniu egzekucyjnym nie ujawniono pieniędzy, świadczeń z ubezpieczenia społecznego, rachunków bankowych, innych wierzytelności i praw majątkowych oraz nieruchomości, z których można byłoby prowadzić skutecznie egzekucję.

Nieprawidłowości w powyższym względzie nie stwierdzono.

Osoby prawne

W latach 2014 – 2015 w podatku od środków transportowych od osób prawnych zaległości nie wystąpiły.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Uchwałą nr XLV/214/2010 z dnia 14 lipca 2010 roku Rada Gminy w Osjakowie ustaliła zasady umarzania i udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych Gminy Osjaków.

W roku 2015 wydano 5 decyzji dotyczących rozłożenia na raty zaległości w opłatach z tytułu czynszu za lokal mieszkalny. Kontroli poddano trzy z ww. decyzji:

1. Najemca lokalu mieszkalnego w dniu 26 maja 2015 roku wystąpił do Wójta Gminy w Osjakowie z wnioskiem o rozłożenie na raty zaległości z tytułu czynszu za lokal mieszkalny (zgodnie z przedłożoną ewidencją analityczną na dzień 26 czerwca 2015 roku zaległości z okresu: czerwiec 2013 roku oraz październik 2014 roku – luty 2015 roku na łączną kwotę 997,93 zł).

W związku z powyższym, w dniu 26 maja 2015 roku spisano protokół z przesłuchania strony na okoliczność złożonego wniosku o rozłożenie na raty zapłaty zaległego czynszu.

Wójt Gminy w dniu 30 czerwca 2015 roku wydał decyzję w sprawie rozłożenia na raty zapłatę ww. zaległej opłaty za czynsz w ratach miesięcznych, tj. do dnia 30 czerwca

---

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2015 roku – kwota 47,93 zł; od dnia 31 lipca 2015 roku do dnia 31 stycznia 2017 roku – każda rata w kwocie 50,00 zł. (...) ¹⁰. Ustalono, że najemca uregulował I ratę zaległości na kwotę 47,93 zł, przelew w dniu 22 czerwca 2015 roku. Na dzień zakończenia kontroli pozostałe raty nie zostały uregulowane.

2. Najemca lokalu mieszkalnego w dniu 2 czerwca 2015 roku wystąpił do Wójta Gminy w Osjakowie z wnioskami o rozłożenie na raty zaległości z tytułu czynszu za lokal mieszkalny (zgodnie z przedłożoną ewidencją analityczną na dzień 15 czerwca 2015 roku zaległości z okresu luty-czerwiec 2015 roku na kwotę 2.731,50 zł).

W związku z powyższym, w dniu 16 czerwca 2015 roku spisano protokół z przesłuchania strony na okoliczność złożonego wniosku o rozłożenie na raty zapłaty zaległego czynszu za lokal mieszkalny.

Wójt Gminy w dniu 30 czerwca 2015 roku wydał decyzję w sprawie rozłożenia na raty zapłatę ww. zaległej opłaty za czynsz w ratach miesięcznych, tj. do dnia 31 lipca 2015 roku, 31 sierpnia 2015 roku i 30 września 2015 roku w kwocie 910,50 zł każda wraz z odsetkami w kwocie 29,30 zł do dnia 31 lipca 2015 roku.

(...) ¹¹ Analizując zebrany materiał dowodowy w powyższej sprawie stwierdzono, że po uregulowaniu stałych opłat i wydatków związanych z utrzymaniem gospodarstwa domowego, wnioskodawca nie jest w stanie uregulować jednorazowo zaległej kwoty czynszu (w załączeniu rachunki za miesiąc maj i czerwiec 2015 roku za energię, telefon, sieć nc+, ratę kredytu, PIT -37 za 2014 rok).

Ustalono, że najemca sukcesywnie w trakcie 2015 roku dokonywał wpłat zaległości z tytułu czynszu. Na dzień 31 grudnia 2015 roku ww. raty zostały uregulowane w całości.

2. Najemca lokalu mieszkalnego w dniu 2 czerwca 2015 roku wystąpił do Wójta Gminy w Osjakowie z wnioskami o rozłożenie na raty zaległości z tytułu czynszu za lokal mieszkalny (zgodnie z przedłożoną ewidencją analityczną na dzień 15 czerwca 2015 roku zaległości z okresu luty-czerwiec 2015 roku na kwotę 2.731,50 zł).

W dniu 15 czerwca 2015 roku na podstawie pisma RFO.3101.7.4.2015 (potwierdzenie odbioru z dnia 16 czerwca 2015 roku) Wójt Gminy Osjaków wezwał najemcę do osobistego zgłoszenia się do Urzędu Gminy w Osjakowie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania celem złożenia wyjaśnień w przedmiotowej sprawie.

W związku z powyższym, w dniu 16 czerwca 2015 roku spisano protokół z przesłuchania strony na okoliczność złożonego wniosku o rozłożenie na raty zapłaty zaległego czynszu za lokal mieszkalny.

Wójt Gminy w dniu 30 czerwca 2015 roku wydał decyzję w sprawie rozłożenia na raty zapłatę ww. zaległej opłaty za czynsz w ratach miesięcznych, tj. do dnia 31 lipca 2015 roku, 31 sierpnia 2015 roku i 30 września 2015 roku w kwocie 910,50 zł każda wraz z odsetkami w kwocie 29,30 zł do dnia 31 lipca 2015 roku.

---

¹⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(...)¹². Analizując zebrany materiał dowodowy w powyższej sprawie stwierdzono, że po uregulowaniu stałych opłat i wydatków związanych z utrzymaniem gospodarstwa domowego, wnioskodawca nie jest w stanie uregulować jednorazowo zaległej kwoty czynszu (w załączeniu rachunki za miesiąc maj i czerwiec 2015 roku za energię, telefon, sieć nc+, ratę kredytu, PIT -37 za 2014 rok).

Ustalono, że najemca sukcesywnie w trakcie 2015 roku dokonywał wpłat zaległości z tytułu czynszu. Na dzień 31 grudnia 2015 roku ww. raty zostały uregulowane w całości.

3. Najemca lokalu mieszkalnego w dniu 17 czerwca 2015 roku wystąpił do Wójta Gminy w Osjakowie z wnioskami o rozłożenie na raty zaległości z tytułu czynszu za lokal mieszkalny (zgodnie z przedłożoną ewidencją analityczną na dzień 1 lipca 2015 roku zaległości z okresu luty-czerwiec 2015 roku na kwotę 941,70 zł).

W związku z powyższym, w dniu 17 czerwca 2015 roku spisano protokół z przesłuchania strony na okoliczność złożonego wniosku o rozłożenie na raty zapłaty zaległego czynszu za lokal mieszkalny.

Wójt Gminy w dniu 3 lipca 2015 roku wydał decyzję w sprawie rozłożenia na raty zapłaty ww. zaległej opłaty za czynsz w ratach miesięcznych (w dniu 22 czerwca 2015 roku najemca uregulował zaległość za miesiące luty, marzec, kwiecień na łączną kwotę 565,02 zł):

- do dnia 31 lipca 2015 roku – kwota 200,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 1,68,
- do dnia 31 sierpnia 2015 roku – kwota 154,66 zł.

(...)¹³. Do dnia 30 września 2015 roku najemca uregulował ww. raty zaległości.

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2014 rok			2015 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
0,00	229.000,00	229.109,00	0,00	0,00	581,20

W 2015 roku dokonano sprzedaży jednej nieruchomości.

¹² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Sprzedaż nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Osjaków, tj. działka nr 70/2 o pow. 0,26 ha położonej w miejscowości Krzętle, gmina Osjaków.

W związku ze sprzedażą ww. nieruchomości sporządzono operat szacunkowy z określeniem szacunkowej wartości przedmiotowej nieruchomości.

Operat szacunkowy z dnia 20 czerwca 2015 roku określający wartość rynkową działki zabudowanej oznaczonej numerem ewidencyjnym 70/2 o powierzchni 0,2600 ha położonej w obrębie geodezyjnym Krzętle, jednostce ewidencyjnym Osjaków. Działka stanowi grunty orne oraz grunty zabudowane, na których zlokalizowany jest budynek mieszkalny jednorodzinny. Nieruchomość stanowi własność Gminy Osjaków. Dla nieruchomości prowadzona jest Księga Wieczysta o nr SR1W/00089010/7.

Oszacowana wartość nieruchomości stanowiła 48.150,00 zł. Wyceny dokonał rzeczoznawca majątkowy Danuta Kuśnierczyk – uprawnienia nr 1983.

Ww. nieruchomość gruntowa w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Osjaków znajduje się w terenie zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, jednorodzinnej z możliwością usług o uciążliwości zamykającej się w granicach działki.

Uchwałą nr XLI/195/2010 z dnia 8 marca 2010 roku Rada Gminy wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze przetargu nieograniczonego działki zabudowanej nr 70/2 o powierzchni 0,2600 ha położonej miejscowości Krzętle, gmina Osjaków.

W dniu 23 czerwca 2015 roku pismem nr RIT.6812.2.2015 Wójt Gminy Osjaków poinformował, iż na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy w Osjakowie, został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Okres wywieszenia wykazu wynosi 21 dni, tj. od dnia 26 czerwca 2015 roku do dnia 17 lipca 2015 roku.

Powyższa informacja została zamieszczona również w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Osjakowie oraz w prasie lokalnej "Nasz Tygodnik Wieluń – Wieruszów – Pajęczno".

Przedmiotowy wykaz zawierał wszystkie elementy wymagane art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity D. U. z 2015 r., poz. 782), obecnie obowiązuje tekst jednolity D. U. z 2015 r., poz., 1774 ze zm.

W wykazie ujęto zapis, że osoby którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami mają prawo do złożenia wniosku w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

W dniu 17 sierpnia 2015 roku Wójt Gminy Osjaków ogłosił I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż ww. nieruchomości. Ogłoszenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Osjakowie oraz w dniu 21 sierpnia 2015 roku w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Osjakowie w prasie lokalnej "Nasz Tygodnik Wieluń – Wieruszów – Pajęczno".

Cena wywoławcza ww. nieruchomości stanowiła 48.150,00 zł.

Ustalono wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej z terminem wpłaty do dnia 23 września 2015 roku do godziny 14.00 na konto Urzędu Gminy w Osjakowie.

Rozstrzygnięcie przetargu nastąpi w dniu 30 września 2015 roku o godzinie 11.00 w siedzibie Urzędu Gminy w Osjakowie.

Zarządzeniem nr 66a/2015 z dnia 18 września 2015 roku Wójt Gminy Osjaków powołał Komisję do przeprowadzenia przetargu na zbycie ww. nieruchomości. Komisja w składzie pięcioosobowym ze Zbigniewem Pustkowskim jako przewodniczący Komisji Przetargowej.

Zgodnie z przedłożonym rejestrem wniesionego wadium, w związku z przedmiotowym przetargiem, wadium w kwocie 4.815,00 zł do dnia 23 września 2015 roku wniosły trzy osoby.

W dniu 30 września 2015 roku sporządzono protokół z przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż ww. nieruchomości. Przewodniczący komisji poinformował uczestników przetargu o cenie wywoławczej, tj. 48.150,00 zł. Następnie uczestnicy przetargu ustalili wysokość postąpienia na 500,00 zł. Do przetargu przystąpiło dwóch z trzech oferentów, którzy wpłacili w wyznaczonym terminie wadium, tj.:

(...)¹⁴

W wyniku przetargu uzyskano cenę 48.650,00 zł zaoficerowaną przez (...)¹⁵, który przetarg wygrał i stał się kandydatem na nabywcę ww. nieruchomości.

Wadium wniesione przez nabywcę nieruchomości zaliczono na poczet ceny jej nabycia.

Przetarg został przeprowadzony w siedzibie Urzędu Gminy w Osjakowie przez komisję przetargową w składzie wskazanym w ww. zarządzeniu. Protokół został podpisany przez wszystkich członków komisji wraz z przedstawicielem nabywcy przedmiotowej nieruchomości.

Informacja o wynikach przetargu została zamieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Osjakowie w dniach od 30 września 2015 roku do 9 października 2015 roku - zgodnie z adnotacją zamieszczoną przez Aleksandrę Hurylską - Sztyk - inspektora ds. wodno - kanalizacyjnych, ochrony środowiska i gospodarki gruntami.

Zgodnie z wyjaśnieniem Aleksandry Hurylskiej - Sztyk - inspektora ds. wodno - kanalizacyjnych, ochrony środowiska i gospodarki gruntami z dnia 13 maja 2016 roku ze względu na (...)¹⁶, podpisanie aktu notarialnego w szybszym terminie było niemożliwe. (...)¹⁷, wobec powyższego ustanowił na pełnomocnika do zawarcia aktu notarialnego (...)¹⁸. Informacja o terminie podpisania aktu notarialnego została

---

¹⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przekazana telefonicznie 16 października 2015 roku. (...) ¹⁹, co nie pozwoliło mu na powrót do kraju i osobistego stawienia się do podpisania aktu notarialnego w kwestii przedmiotowej sprzedaży.

Przedmiotowe wyjaśnieni stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

W dniu 8 kwietnia 2016 roku (...) ²⁰ upoważniając go między innymi do nabycia w swoim imieniu i na jego rzecz ww. nieruchomości, zawarcia umowy sprzedaży i podpisania w tym względzie stosownych aktów notarialnych. Pełnomocnictwo sporządzone w języku polskim i podpisane przez notariusza publicznego Merlin Tudor Batchelof wraz z załączoną do tego pełnomocnictwa Klauzulą Apostille wydaną 13 kwietnia 2016 roku.

W dniu 28 października 2015 roku dokonano wpłaty za ww. nieruchomość w kwocie 43.835,00 zł – potwierdzenie przelewu z dnia 29 października 2015 roku.

W dniu 4 maja 2016 roku spisano w Kancelarii Notarialnej w Wieluniu przed notariuszem Iwoną Karasiak akt notarialny Repertorium A Nr 1569/2016, którym przeniesiono prawo własności nieruchomości oznaczonej numerem działki 70/2 położonej w obrębie Krzętle, gmina Osjaków.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2014 rok			2015 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
1.605,00	1.605,00	2.417,31	1.100,00	1.100,00	997,01

W kontrolowanym okresie nie oddawano nieruchomości w użytkowanie wieczyste, użytkowanie. Z przedłożonego wykazu użytkowników wieczystych wynika, że w 2015 roku funkcjonowało 9 użytkowników wieczystych. W 2015 roku opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wnoszone były do dnia 31 marca 2015 roku, poza dwoma przypadkami, gdzie opłaty wniesiono z kilkumiesięcznym opóźnieniem. Od nieterminowych wpłat naliczono i pobrano odsetki ustawowe. W jednym przypadku

¹⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wpłaty z ww. tytułu za 2015 rok nie dokonano w ogóle, tj. kwota opłaty w wysokości 289,46 zł. W związku z tym wysłano wezwanie do zapłaty nr Up.RFP31623.Up.2.2015 z dnia 9 września 2015 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 28 września 2015 roku).

Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości objętych kontrolą była aktualizowana w 2013 roku. Wójt Gminy pisemnie wypowiedział wysokość dotychczas obowiązującej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego 16 grudnia 2013 roku oraz poinformował o wysokości opłaty obowiązującej od 2014 roku, ustalonej na podstawie wartości nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego, z zachowaniem dotychczasowej stawki procentowej. W przypadku gdy zaktualizowana wysokość opłaty rocznej przewyższała co najmniej dwukrotnie wysokość dotychczasowej opłaty rocznej, stosowano przepis art. 77 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2014 rok			2015 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
259.850,00	259.850,00	208.191,82	213.425,00	213.425,00	219.139,76

Kontrolą objęto umowy dzierżawy gruntów rolnych i umowy najmu lokali użytkowych.

Zgodnie z przedłożonym wykazem dzierżawców nieruchomości gruntowych i najemców lokali użytkowych w 2015 roku obowiązywały 4 umowy dzierżawy gruntów, w tym jedna umowa zawarta w 2015 roku oraz 4 umowy najmu lokali mieszkalnych zawartych przed 2015 rokiem.

Rada Gminy w Osjakowie ustaliła zasady gospodarowania lokalami użytkowymi stanowiącymi własność gminy Osjaków, uchwałą Nr XVI/75/2008 z dnia 18 lutego 2008 roku ze zmianą uchwałą nr XXX/141/2009 z dnia 6 marca 2009 roku.

Zarządzeniem nr 178/2014 z dnia 16 stycznia 2014 roku Wójt Gminy Osjaków ustalił stawki czynszu dla lokali użytkowych wynajmowanych w trybie bezprzetargowym.

Zarządzeniem nr 283/2010 z dnia 2 grudnia 2010 roku Wójt Gminy wprowadził zapis: stawki czynszu z tytułu najmu lokali użytkowych ulegać będą zmianie jeden raz w roku od dnia 1 stycznia każdego roku według średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez GUS za poprzedni rok kalendarzowy.

Zarządzeniem nr 235 Wójta Gminy Osjaków z dnia 17 maja 2010 roku określono wysokość stawek czynszu za dzierżawę nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Osjaków na cele związane z gospodarką rolną (zmienione zarządzeniem nr 78 Wójta Gminy Osjaków z dnia 26 kwietnia 2012 roku).

Umowy zawarte w 2015 roku sprawdzono pod względem prawidłowości ich zawarcia. Pozostałe umowy (tj. zawarte przed 2015 rokiem) sprawdzono w zakresie terminowości regulowania wpłat z tytułu czynszu dzierżawy lub najmu. Kontrolą objęto 6 niżej wymienionych umów:

- umowa najmu zawarta z osobą fizyczną w dniu 10 grudnia 2008 roku na wynajem lokalu użytkowego w Raduckim Folwarku 2, z przeznaczeniem na działalność

gastronomiczną o powierzchni 158,60 m². Umowa zawarta od dnia 15 grudnia 2008 roku na czas nieokreślony. Aneksami do umowy waloryzowano stawki czynszu od dnia 1 stycznia każdego roku według średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez GUS za poprzedni rok kalendarzowy. Na 2015 rok ustalono czynsz w wysokości 158,60 m² x 4,48 zł = 71,53 zł plus VAT (cena na poziomie roku 2014), płatny miesięcznie z góry, do dnia 10-go każdego miesiąca. Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 stycznia 2015 roku w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2014 roku, średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2014 roku w stosunku do 2013 roku wyniósł 100,0 (ceny pozostały na takim samym poziomie). Wpłaty dokonywano z niewielkim opóźnieniem, naliczono odsetki ustawowe od nieterminowych płatności,

- umowa najmu zawarta z osobą fizyczną w dniu 18 grudnia 2013 roku na wynajem lokalu użytkowego w Osjakowie przy ul. Wieluńskiej 11, składającego się z gabinetu o powierzchni 25 m² i korytarza o powierzchni 10,5 m², łącznie 35,5m² (gabinet stomatologiczny). Umowa zawarta na okres od 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Aneksami do umowy waloryzowano stawki czynszu od dnia 1 stycznia 2014 roku według średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez GUS za poprzedni rok kalendarzowy. Na 2015 rok ustalono czynsz w wysokości 35,50 m² x 3,92 zł = 139,16 zł plus VAT (cena na poziomie roku 2014), płatny miesięcznie z góry, do dnia 10-go każdego miesiąca. Wpłaty dokonywano terminowo,

- umowa najmu zawarta z osobą fizyczną w dniu 25 czerwca 2012 roku na wynajem lokalu użytkowego w Osjakowie przy ul. Wieluńskiej 11 o powierzchni 288,73 m², z przeznaczeniem na prowadzenie działalności leczniczej (NZOZ „Vitamed”). Umowa zawarta na okres od dnia 1 lipca 2012 roku do dnia 30 czerwca 2017 roku. Aneksami do umowy waloryzowano stawki czynszu od dnia 1 stycznia każdego roku według średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez GUS za poprzedni rok kalendarzowy. Na 2015 rok ustalono czynsz w wysokości 288,73 m² x 3,92 zł = 1.131,82 zł plus VAT (cena na poziomie roku 2014), płatny miesięcznie z góry, do dnia 10-go każdego miesiąca. Wpłaty dokonywano terminowo,

- umowa dzierżawy 1/2014 zawarta z osobą fizyczną w dniu 18 lutego 2014 roku na dzierżawę nieruchomości rolnej położonej w Osjakowie o powierzchni 0,45 ha. Umowa zawarta na okres trzech lat. Czynsz płatny do dnia 31 marca każdego roku. Ustalono czynsz dzierżawny za 2014 rok w wysokości 59,58 zł, za 2015 rok w wysokości 52,78 zł. Czynsz płatny jest według obowiązującej w dniu zapłaty ceny żyta ogłoszonej przez Prezesa GUS. Wpłaty dokonywano terminowo,

- umowa dzierżawy 1/2015 zawarta z osobą fizyczną w dniu 27 kwietnia 2015 roku na dzierżawę nieruchomości rolnej położonej w Chorzynie o powierzchni 0,75 ha. Umowa zawarta na okres trzech lat. Czynsz płatny do dnia 31 marca każdego roku; za 2015 rok płatność do dnia 31 maja. Ustalono czynsz dzierżawny za 2015 rok w wysokości 92,05 zł, licząc od dnia zawarcia umowy kwota czynszu stanowiła 62,75 zł. Czynsz płatny jest według obowiązującej w dniu zapłaty ceny żyta ogłoszonej przez Prezesa GUS. W 2015 roku wpłaty czynszu dokonano z kilkudniowym opóźnieniem, naliczono odsetki ustawowe. Jednakże kontrolujące ustaliły, iż ww. czynsz naliczono i pobrano w nieprawidłowej kwocie, tj. kwota czynszu winna stanowić 125,93 zł, licząc od dnia zawarcia umowy – 85,56 zł. Różnica została uregulowana przez dzierżawcę w dniu 23 maja 2016 roku.

Stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami sporządzono i podano do wiadomości publicznej wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Informacje o wywieszeniu wykazu została podane do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej, na stronach internetowych urzędu i na tablicy

ogłoszeń w Urzędzie Gminy Osjaków w dniach: 3 kwietnia 2015 roku – 24 kwietnia 2015 roku.

2.4. Inne dochody z majątku

Zgodnie z wyjaśnieniem Renaty Kostrzyckiej – Zastępcy Wójta Gminy Osjaków, politykę przestrzenną gminy Osjaków określa obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Osjaków uchwalone uchwałą nr L/232/2010 Rady Gminy Osjaków z dnia 9 listopada 2010 roku. Ponadto w wyjaśnieniu wskazano, że 100% powierzchni gminy posiada pokrycie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – siedmioma, z których podstawowym planem obejmującym obszar prawie całej gminy jest plan uchwalony uchwałą nr XIX/92/2004 Rady Gminy Osjaków z dnia 12 lipca 2004 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Osjaków. Pozostałych sześć planów dotyczy nieznacznych powierzchni w przedziale 1 ha – 5 ha. Aktualnie Gmina Osjaków jest w trakcie trwającej od października 2013 roku procedury sporządzania nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy o powierzchni ok. 6102 ha, obejmującego zasadniczo istniejące tereny zurbanizowane w granicach gminy Osjaków.

Nie jest pobierana opłata jednorazowa tzw. „opłata planistyczna” oraz opłata adiacencka z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału, scalenia oraz wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej. Rada Gminy Osjaków dotychczas nie podjęła stosownej uchwały uprawniającej do pobierania opłaty adiacenckiej.

Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2015 ROK

1.1. Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osjakowie jest jednostką organizacyjną Gminy i działa na zasadach przewidzianych przez przepisy prawa dla jednostek budżetowych.

Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osjakowie uchwalony został uchwałą nr XVII/72/2012 Rady Gminy Osjaków z dnia 26 kwietnia 2012 roku wraz ze zmianą uchwałą nr XXV/111/2012 z dnia 20 listopada 2012 roku.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osjakowie jest Emilia Kałuża, która pełni funkcję kierownika od dnia 3 lipca 2006 roku.

Wójt Gminy Osjaków zarządzeniem nr 175/2006 z dnia 3 lipca 2006 roku upoważnił Kierownika GOPS w Osjakowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Pismem ROA.0113-5/07 z dnia 5 grudnia 2007 roku Wójt Gminy upoważnił Ewę Wieczorek – starszego specjalistę pracy z rodziną, do wydawania powyższych decyzji podczas nieobecności kierownika GOPS.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2015 roku

Wyszczególnienie	2015 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85201 Placówki Opiekuńczo-wychowawcze	3 776,62
Dział 852 Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	17 310,64
Dział 852 Rozdział 85204 Rodziny zastępcze	2.620,38
Dział 852 Rozdział 85205 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	250,00
Dział 852 Rozdział 85206 Wspieranie rodziny	13 875,00
Dział 852 Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne	1 920 577,65
Dział 852 Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia	15 692,75
Dział 852 Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	28 272,21
Dział 852 Rozdział 85216 Zasiłki stałe	49 038,55
Dział 852 Rozdział 85219 Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej	291 984,52
Dział 852 Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze	11 490,00
Dział 852 Rozdział 85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	5 500,00
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	96 820,28

W 2015 roku wydano 16 decyzji w sprawie zasiłku stałego oraz 37 decyzji przyznających zasiłek okresowy. Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej, zawarto w załączniku nr 14 do protokołu kontroli.

Kontrolą prawidłowości w zakresie udzielonych świadczeń z pomocy społecznej objęto wrywkowo dokumentację dotyczącą zasiłków stałych i okresowych. Wykaz badanych decyzji przyznających zasiłek stały i okresowy stanowi załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

Zasiłki stałe i okresowe ustalane były zgodnie z obowiązującymi w roku 2015 przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 163 ze zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 823), oraz obowiązującego od 1 października 2015 roku rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1058).

Ww. świadczenia przyznawano w formie decyzji administracyjnej.

Objęte kontrolą zasiłki stałe ustalono zgodnie z art. 37 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby, w przypadku osoby w rodzinie – w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie przekraczała maksymalnej kwoty zasiłku stałego, wynoszącego do dnia 1 października 2015 roku 529,00 zł, a od dnia 1 października 2015 roku, zgodnie z ww. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku - 604,00 zł.

Objęte kontrolą zasiłki okresowe ustalono zgodnie z art. 38 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej: w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości nie mniejszej niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby, w przypadku rodziny w wysokości nie mniejszej niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny, a faktycznym dochodem tej rodziny.

Przyznanie zasiłków okresowych i stałych poprzedzone było przeprowadzeniem przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osjakowie wywiadu środowiskowego, mającego na celu zbadanie aktualnej sytuacji materialnej, rodzinnej i zdrowotnej świadczeniobiorcy. Ponadto gromadzone są dokumenty przedstawiające sytuację zdrowotną, finansową bądź losową każdego ubiegającego się o pomoc społeczną. W przypadku zasiłków stałych dokonywano aktualizacji wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – 2015 ROK

Dotacje przyznane na mocy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Zgodnie z załącznikiem nr 11 do uchwały nr V/15/2015 Rady Gminy Osjaków z dnia 30 stycznia 2015 roku, w podziale klasyfikacyjnej dział 926 rozdział 92605 § 2360 zaplanowano dotację celową z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w wysokości 75.000,00 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku w dziale 926 rozdz. 92605 § 2360 na plan 75.000,00 zł wydatkowano 75.000,00 zł.

Konsultacje z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy w Osjakowie uchwałą nr L/230/2010 z dnia 9 listopada 2010 roku określiła szczegółowy sposób konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, stanowiący załącznik do ww. uchwały.

Wójt Gminy Osjaków w dniu 8 października 2014 roku podjął zarządzenie nr 224/2014 w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu „Program współpracy Gminy Osjaków w roku 2015 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.” Zgodnie z treścią zarządzenia konsultacje przeprowadzone zostaną

w formie wyrażenia pisemnej opinii do ww. projektu w terminie od dnia 9 października 2014 roku do dnia 24 października 2014 roku.

Ogłoszenie o konsultacjach zostało zamieszczone w BIP Gminy Osjaków, na stronie internetowej Gminy Osjaków oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy (od dnia 8 października 2014 roku do dnia 27 października 2014 roku), wraz z projektem programu współpracy Gminy Osjaków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015 wraz z formularzem uwag i wniosków. Nie zgłoszono uwag do przedmiotowego projektu uchwały w sprawie programu współpracy.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy w Lututowie uchwałą nr XLVIII/264/2014 z dnia 27 października 2014 roku uchwaliła roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015 stanowiący załącznik do ww. uchwały. Roczny program zawierał elementy wymagane art. 5a ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W § 13 ww. programu zapisano, że w 2015 roku na realizację programu przeznaczają się środki finansowe do wysokości 74.000,00 zł – na wsparcie i upowszechnianie kultury fizycznej.

Zarządzeniem nr 4/2015 z dnia 15 stycznia 2015 roku Wójt Gminy Osjaków zarządził przeprowadzenie konsultacji projektu zmiany „Programu współpracy Gminy Osjaków w roku 2015 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.” Zgodnie z treścią zarządzenia konsultacje przeprowadzone zostaną w formie wyrażenia pisemnej opinii do ww. projektu w terminie od dnia 15 stycznia 2015 roku do dnia 29 stycznia 2015 roku.

Ogłoszenie o konsultacjach zostało zamieszczone w BIP Gminy Osjaków, na stronie internetowej Gminy Osjaków oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy (od dnia 15 stycznia 2015 roku do dnia 30 stycznia 2015 roku), wraz z projektem programu współpracy Gminy Osjaków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015 wraz z formularzem uwag i wniosków. Nie zgłoszono uwag do przedmiotowego projektu uchwały w sprawie programu współpracy.

Uchwałą nr V/20/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku Rada Gminy Osjaków dokonała zmiany uchwały nr XLVIII/264/2014 z dnia 27 października 2014 roku w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Osjaków w roku 2015 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zgodnie z postanowieniem ww. uchwały Rada Gminy dokonała zmiany treści § 13 ww. programu polegającej na tym, iż w 2015 roku na realizację programu przeznaczają się środki finansowe do wysokości 75.000,00 zł – na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.

Realizacja zadań publicznych poprzez powierzenie zadań podmiotom spoza sektora finansów publicznych w trybie otwartego konkursu ofert.

W dniu 3 lutego 2015 roku Wójt Gminy Osjaków ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu na rok 2015. Zgodnie z treścią ww. ogłoszenia konkurs miał na celu wyłonienie ofert i zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadania publicznego w zakresie kultury fizycznej i sportu podejmowanego celem zaspakajania potrzeb i zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców gminy Osjaków, w tym dzieci i młodzieży poprzez

prowadzenie zajęć treningowych (szkolenia) w zakresie piłki nożnej, udział w rozgrywkach piłki nożnej juniorów i seniorów oraz utrzymania bazy sportowej w gminie w okresie realizacji zadania.

Zakres realizacji przedmiotowego zadania publicznego obejmował:

1. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy, osób dorosłych i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć treningowych w zakresie piłki nożnej, udział w rozgrywkach piłki nożnej juniorów i seniorów. Na realizację ww. zakresu przeznaczono 70.000,00 zł,

2. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy poprzez prowadzenie zajęć treningowych w zakresie piłki nożnej dzieci, udział w turniejach sportowych. Na realizację ww. zakresu przeznaczono 5.000,00 zł.

Przy rozpatrywaniu ofert rozpatrywane będą następujące kryteria: zawartość merytoryczna oferty, posiadanie kadry z odpowiednimi kwalifikacjami, doświadczenie w realizacji podobnych zadań w latach poprzednich oraz ocena realizacji zadań i rozliczenie się podmiotu w okresie poprzednim z otrzymanych środków finansowych (jeżeli wnioskodawca realizował tego typu zadanie).

Termin składania ofert do dnia 25 lutego 2015 roku do godziny 9.00. Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania - 75.000,00 zł.

Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert zawierało wszystkie elementy wymagane przez art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1118 ze zm., obecnie obowiązuje tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 239 ze zm.). Ww. ogłoszenie zostało opublikowane w BIP Gminy Osjaków, na stronie internetowej Gminy Osjaków oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy (od dnia 2 lutego 2015 roku do dnia 25 lutego 2015 roku),

W dniu 3 lutego 2015 roku Wójt Gminy Osjaków podał do publicznej wiadomości ogłoszenie dotyczące naboru kandydatów na członków komisji konkursowej opiniującej oferty złożone w ramach otwartego konkursu na realizację zadania publicznego z zakresu kultury fizycznej i sportu na rok 2015. Termin zgłaszania kandydatur przedstawicieli organizacji do pracy w komisjach określono do dnia 23 lutego 2015 roku. Ww. ogłoszenie w dniu 3 lutego opublikowane w BIP Gminy Osjaków, na stronie internetowej Gminy Osjaków oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.

Zarządzeniem nr 13/2015 z dnia 23 lutego 2015 roku Wójt Gminy Osjaków powołał komisję konkursową do zaopiniowania złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego z zakresu kultury fizycznej i sportu na rok 2015. Skład Komisji obejmował 5 osób z przewodniczącą Komisji – Wiolettą Sroką – Kierownikiem referatu ds. spraw społecznych i zasobów komunalnych. Komisja działała na podstawie regulaminu stanowiącego załącznik nr 1 do ww. zarządzenia.

Wójt Gminy opublikował wyniki konkursu ofert w dniu 27 marca 2015 roku. Ogłoszenie o wynikach konkursu ofert zamieszczone zostało na stronie internetowej Urzędu Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy od dnia 27 lutego 2015 rok do dnia 20 marca 2015 roku.

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą realizacji zadania i rozliczenia przyznanych dotacji dla Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „WARTA” w Osjakowie:

I

Oferta Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „WARTA” Osjaków na realizację zadania pod nazwą „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy poprzez prowadzenie zajęć treningowych w zakresie piłki nożnej dzieci, udział w turniejach sportowych” w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, została złożona w dniu 23 lutego 2015 roku wraz z wnioskiem o przyznanie dotacji ze środków publicznych w kwocie 5.000,00 zł. Ww. oferta zawierała kalkulację przewidywanych kosztów zadania na kwotę 5.000,00 zł poniesionych w 100% z dotacji.

Głównym celem zadania jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy Osjaków. Adresatami projektu są mieszkańcy Gminy Osjaków, tj. dzieci do lat 13. Miejszem realizacji ww. zadania publicznego będzie stadion sportowy w Osjakowie oraz obiekty wyznaczone przez PZLZS w Wieluniu.

Zgodnie z kosztorysem kosztów rodzajowych załączonym do przedmiotowej oferty, koszty merytoryczne (ogólne) realizacji zadania stanowiły 60% kosztów całkowitych, natomiast inne koszty (sprzęt, utrzymanie obiektu) stanowiły 40% kosztów całkowitych.

II

Oferta Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „WARTA” Osjaków na realizację zadania pod nazwą „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy, osób dorosłych i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć treningowych w zakresie piłki nożnej, udział w rozgrywkach piłki nożnej juniorów i seniorów” w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, została złożona w dniu 23 lutego 2015 roku wraz z wnioskiem o przyznanie dotacji ze środków publicznych w kwocie 70.000,00 zł. Ww. oferta zawierała kalkulację przewidywanych kosztów zadania na kwotę 70.000,00 zł poniesionych w 100% z dotacji.

Głównym celem zadania jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy Osjaków. Adresatami projektu są mieszkańcy Gminy Osjaków, tj. młodzież i dorośli. Miejszem realizacji ww. zadania publicznego będzie stadion sportowy w Osjakowie oraz obiekty wyznaczone przez PZLZS w Wieluniu.

Zgodnie z kosztorysem kosztów rodzajowych załączonym do przedmiotowej oferty, koszty merytoryczne (ogólne, księgową, trenerzy) realizacji zadania stanowiły 78,57% kosztów całkowitych, natomiast inne koszty (sprzęt, utrzymanie obiektu) stanowiły 22,13% kosztów całkowitych.

W dniu 27 lutego 2015 roku komisja konkursowa stwierdziła, że w wyniku ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania publicznego w wymaganym terminie na poszczególne zakresy zadania wpłynęły po jednej ofercie.

Oferty złożył Gminny Klub Sportowy „WARTA” w Osjakowie.

Komisja konkursowa dokonała oceny formalnej oraz oceny merytorycznej złożonych ofert. Po analizie złożonej dokumentacji oceniono, że ww. klub sportowy posiada możliwość realizacji zakresu nr 1 i zakresu nr 2 przy wyżej wskazanych kwotach dotacji.

Protokół podpisali wszyscy członkowie komisji konkursowej, a zatwierdził Wójt Gminy Osjaków.

Zgodnie z art. 15 ust. 2h ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dniu 27 lutego 2015 roku Wójt Gminy Osjaków ogłosił wyniki otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania publicznego.

W dniu 2 marca 2015 roku zawarto z Gminnym Ludowym Klubem Sportowym „WARTA” umowę nr RZK.524.2015 o powierzenie realizacji zadania publicznego z zakresu kultury fizycznej i sportu na rok 2015 w ww. zakresach.

Termin realizacji zadania publicznego ustalono od dnia podpisania umowy do dnia 17 grudnia 2015 roku.

Zleceniodawca zobowiązał się do przekazania dotacji na rachunek bankowy zleceniobiorcy w następujących kwotach i terminach:

- na realizację ww. zadania w zakresie nr 1, tj. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy, osób dorosłych i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć treningowych (szkolenia) w zakresie piłki nożnej, udział w rozgrywkach piłki nożnej juniorów i seniorów” – kwota dotacji: 70.000,00 zł; przekazanie w dwóch transzach:

- I transza w wysokości 35.000,00 zł w terminie 30 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy,

- II transza w wysokości 35.000,00 w terminie do dnia 10 sierpnia 2015 roku,

- na realizację ww. zadania w zakresie nr 2, tj. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy poprzez prowadzenie zajęć treningowych (szkolenia) w zakresie piłki nożnej dzieci, udziału w turniejach sportowych” – kwota 5.000,00 zł; przekazanie w dwóch transzach:

- I transza w wysokości 2.500,00 zł w terminie 30 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy,

- II transza w wysokości 2.500,00 zł w terminie do dnia 10 sierpnia 2015 roku.

Zgodnie z warunkami przedmiotowej umowy zleceniodawca może wezwać zleceniobiorcę do złożenia sprawozdania częściowego z wykonywania zadania publicznego. Sprawozdanie powinno zostać dostarczone w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania.

Sprawozdanie częściowe odrębnie na każdy zakres zadania publicznego zleceniobiorca winien złożyć za okres działalności do dnia 30 czerwca 2015 roku w terminie do dnia 30 lipca 2015 roku Skarbnikowi Gminy Osjaków. Natomiast sprawozdanie końcowe na każdy zakres odrębnie w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

Ponadto w umowie zaznaczono, iż jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 5%. Przekroczenie limitów, o których mowa wyżej uważa się za pobranie z dotacji w nadmiernej wysokości.

Środki zostały przekazane dla ww. klubu sportowego w następujących transzach i terminach:

- dniu 12 marca 2015 roku w wysokości 37.500,00 zł – dowód księgowy nr 957/2015,

- w dniu 13 lipca 2015 roku w wysokości 37.500,00 zł - dowód księgowy nr 3199/2015.

Sprawozdania końcowe z realizacji przedmiotowego zadania publicznego wpłynęły do Urzędu Gminy w Osjakowie w dniu 15 stycznia 2016 roku.

Zakres nr 1 – dotacja w kwocie 70.000,00 zł:

Zgodnie z kosztorysem załączonym do umowy (stanowiącym kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego załączoną do złożonej oferty) ww. klub sportowy planował przeznaczyć środki uzyskane z dotacji na pokrycie kosztów merytorycznych, tj. „koszty ogólne zadania, księgowy, trenerzy” w kwocie 55.000,00 zł oraz innych kosztów tj. „sprzęt, utrzymanie obiektu” w kwocie 15.000,00 zł. Łącznie 70.000,00 zł.

Z rozliczenia kosztów rodzajowych, uwzględnionego w ww. sprawozdaniu wynikało, że z kwoty dotacji zostały pokryte następujące koszty:

- koszty merytoryczne tj. „wynagrodzenie obsługi” stanowiły 41.300,00 zł,
- inne koszty tj. „zakup odzieży” – 3.580,00 zł, „opłaty regulaminowe” – 9.080,00 zł,
- pozostałe wydatki - 16.040,00 zł.

Zgodnie z przedłożonym sprawozdaniem koszt całkowity realizacji ww. zadania wyniósł 74.127,47 zł, z tego pokryty w kwocie 70.000,00 zł z otrzymanej dotacji i w kwocie 4.127,47 z innych źródeł. Ogółem koszt realizacji przedmiotowego zadania publicznego wyniósł 74.127,47 zł.

Zakres nr 2 – dotacja w kwocie 5.000,00 zł:

Zgodnie z kosztorysem załączonym do umowy (stanowiącym kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego załączoną do złożonej oferty) ww. klub sportowy planował przeznaczyć środki uzyskane z dotacji na pokrycie kosztów merytorycznych, tj. „koszty ogólne” w kwocie 3.000,00 zł oraz innych kosztów tj. „sprzęt, utrzymanie obiektu” w kwocie 2.000,00 zł. Łącznie 5.000,00 zł.

Z rozliczenia kosztów rodzajowych, uwzględnionego w ww. sprawozdaniu wynikało, że z kwoty dotacji zostały pokryte następujące koszty:

- inne koszty tj. „sprzęt, odzież, przewóz” – 3.946,64,64 zł,
- pozostałe wydatki – 1.053,36 zł.

Zgodnie z przedłożonym sprawozdaniem koszt całkowity realizacji ww. zadania wyniósł 5.000,00 zł, z tego pokryty w 100% z otrzymanej dotacji.

Do powyższych sprawozdań dołączono tabelaryczne zestawienie faktur (rachunków) opłaconych z środków pochodzących z ww. dotacji. Ww. dowody księgowe dotyczyły zobowiązań powstałych od dnia zawarcia umowy do dnia 17 grudnia 2015 roku.

Zestawienie nie posiadało podpisu osoby, która je sporządziła oraz podpisu osoby która miałaby dokonać weryfikacji poniesionych kosztów.

Zgodnie z wyjaśnieniem przedłożonym przez Wioletę Srokę – p.o. kierownika referatu infrastruktury drogowej, technicznej i ochrony środowiska w sprawie kontroli poniesionych przez Gminny Ludowy Klub Sportowy „WARTA” w Osjakowie kosztów na realizację zadania publicznego z zakresu kultury fizycznej i sportu na rok 2015 na poszczególne zakresy zadania zostały przyznane dotacje dla ww. klubu w wysokości: zakres nr 1 – kwota 70.000,00 zł, zakres nr 2 – kwota 5.000,00 zł. Poszczególne zadania obejmowały koszty związane z naborem zawodników, treningi, udział w rozgrywkach, zakup sprzętu sportowego oraz utrzymanie bazy sportowej. W przedłożonych sprawozdaniach końcowych GLKS „WARTA” w Osjakowie dokonał rozliczenia dotacji na poszczególne zakresy zadania w wysokości 70.000,00 zł i 5.000,00 zł. Po przeprowadzonej analizie sprawozdań końcowych oraz przedłożonych przez ww. klub sportowy w Osjakowie do wglądu oryginałów dowodów księgowych uznano, iż dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wydatki związane z treningami, udziałem w rozgrywkach, zakupem sprzętu sportowego oraz utrzymaniem bazy sportowej. Stwierdzone nieścisłości w kalkulacjach planowanych i wykonanych rodzajach kosztów nie miały wpływu na założone cele realizacji zadania publicznego, które zostały w pełni osiągnięte w poszczególnych zakresach zrealizowanego zadania publicznego.

Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

Kontrolujące stwierdziły, iż brak szczegółowo rozpisanych poszczególnych działań planowanych do realizacji w złożonych ofertach oraz szczegółowość sprawozdań przedłożonych przez Gminny Ludowy Klub Sportowy „WARTA” w Osjakowie, w których zrealizowane zadania są opisane w bardzo ogólnym zakresie nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

Zwraca się uwagę, że dotacje na realizację w formie **powierzenia lub wsparcia wykonywania zadań publicznych** udzielane na mocy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie udzielane są ze środków publicznych i dlatego zarówno proces ich przyznawania jak i wykorzystanie muszą podlegać rygorystycznej kontroli.

Art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wyraźnie określa, że dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;**
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;**
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;**
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.**

Skuteczna kontrola prowadzona przez jednostki udzielające dotacji ma kluczowe znaczenie dla efektywności realizacji zlecanych zadań i wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na ich realizację.

Dokonanie czynności weryfikujących zgodność danych przedstawionych w sprawozdaniach z dokumentacją źródłową, powinno zostać potwierdzone stosowną adnotacją osoby, która je wykonała.

W przedłożonym kontrolującym sprawozdaniu końcowym pozycja „Adnotacje urzędowe” nie została wypełniona, nie przedłożono żadnego dokumentu z czynności kontrolnych.

Kontrolowana jednostka nie udzielała dotacji z ustawy o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 176).

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2015 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Zarządzeniem Nr 164 Wójta Gminy Osjaków z dnia 20 maja 2009 roku wprowadzono Regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Osjakowie. Do regulaminu wprowadzono zmiany zarządzeniami: nr 199/2009 z dnia 20 listopada 2009 roku, nr 54/2011 z dnia 27 października 2011 roku, nr 75 z dnia 10 kwietnia 2012 roku, nr 94/2012 z dnia 29 czerwca 2012 roku, nr 145/2013 z dnia 14 czerwca 2013 roku oraz nr 18/2015 z dnia 5 marca 2015 roku.

W powołanym wyżej regulaminie określono wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych na poszczególnych stanowiskach oraz szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego, warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego i specjalnego, oraz warunki przyznawania i wypłacania premii i nagród innych niż nagroda jubileuszowa.

W okresie objętym kontrolą za prawidłowość i kompletność akt osobowych pracowników odpowiedzialność ponosiła Beata Dworaczyk – inspektor ds. kadr, a za sporządzanie dokumentów dotyczących wypłat wynagrodzeń odpowiedzialność ponosiła – zgodnie z zakresem czynności – Gabriela Macurek inspektor ds. płac.

Stan zatrudnienia w administracji Urzędu Gminy Osjaków na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 40 osób.

Kontrolą prawidłowości przyznanych wynagrodzeń poddano listy płac, na podstawie których dokonano wypłaty comiesięcznych wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy wg wybranych miesięcy:

- lista płac podstawowa za marzec 2015 roku: ADM z dnia 26 marca 2015 roku na kwotę 107.875,58 zł brutto, Zespół ekonomiczny z dnia 26 marca 2015 roku na kwotę 13.454,00 zł brutto,
- lista płac podstawowa za czerwiec 2015 roku: ADM z dnia 25 czerwca 2015 roku na kwotę 89.849,47 zł brutto, Zespół ekonomiczny z dnia 25 czerwca 2015 roku na kwotę 11.869,20 zł brutto, Wyrównanie wynagrodzenia pracownika nr 112 z dnia 10 czerwca 2015 roku na kwotę brutto 543,75 zł,
- lista płac podstawowa za listopad 2015 roku: ADM z dnia 26 listopada 2015 roku na kwotę 88.538,85 zł brutto, Zespół ekonomiczny z dnia 26 listopada 2015 roku na kwotę 12.838,00 zł brutto,

w odniesieniu do niżej wymienionych pracowników Urzędu Gminy Osjaków:

- Jarosław Trojan	- Wójt Gminy
- Renata Kostrzycka	- Z-ca Wójta Gminy
- Zbigniew Pustkowski	- Sekretarz Gminy
- Wiesława Rynkiewicz	- Skarbnik Gminy
- Beata Dworaczyk	- inspektor ds. kadr
- Gabriela Macurek	- inspektor ds. płac
- Renata Sarowska	- inspektor ds. księgowości podatkowej
- Sławomira Wach	- inspektor ds. administracyjno-gospodarczych
- Aleksandra Kapuścińska	- podinspektor ds. księgowości budżetowej
- Wioletta Sroka	- Kierownik Referatu Infrastruktury Drogowej, Technicznej i Ochrony Środowiska.

Wynagrodzenie Wójta ustalone zostało przez Radę Gminy Osjaków uchwałą nr II/9/2014 z dnia 5 grudnia 2014 roku i nie przekraczało maksymalnych stawek (dotyczących wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego) określonych dla stanowisk z wyboru rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

Wynagrodzenie Zastępcy Wójta oraz Skarbnika Gminy nie przekraczało maksymalnych wartości w zakresie stawek wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego określonych w ww. rozporządzeniu dla stanowisk z powołania.

Karty wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy w okresie objętym kontrolą prowadzone były komputerowo, również listy płac sporządzane były przy użyciu programu komputerowego. Stwierdzono zgodność dokonanych wypłat ww. pracownikom objętym próbą kontroli z zapisami w angażach pracowniczych i na kartach wynagrodzeń. Objęte kontrolą listy płac zostały sprawdzone pod względem merytorycznym przez inspektora ds. kadr Beatę Dworaczyk, pod względem formalnym i rachunkowym przez inspektora ds. płac Gabrielę Macurek, zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy i podpisane przez Skarbnika Gminy.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W 2015 roku wypłacono 3 ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop w ilości 20 dni za 2014 rok oraz 16 dni za 2015 rok w kwocie 547,64 zł (brutto 3.105,36 zł, z kwoty do wypłaty potrącono 1.615,81 zł z tytułu zaległości w czynszu, opłatach za wodę i opłatach za wywóz odpadów komunalnych), wypłacono przelewem na podstawie listy płac z dnia 16 lipca 2015 roku (nr dowodu księgowego 3451). Wyliczenia ekwiwalentu dokonano w następujący sposób: $1.811,46 \text{ zł} / 21 = 86,26 \times 36 \text{ dni} = 3.105,36 \text{ zł}$.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop w ilości 6 dni za 2015 rok w kwocie 525,09 zł - łącznie z wynagrodzeniem za 2 dni września (brutto: ekwiwalent 542,74 zł i wynagrodzenie 105,53 zł), wypłacono przelewem na podstawie listy płac z dnia 9 września 2015 roku (nr dowodu księgowego 4293). Wyliczenia ekwiwalentu dokonano w następujący sposób: $1.899,60 \text{ zł} / 21 = 90,46 \times 6 \text{ dni} = 542,76 \text{ zł}$.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop w ilości 2 dni za 2015 rok w kwocie 80,54 zł - łącznie z wynagrodzeniem za przepracowane dni w miesiącu grudniu (brutto: ekwiwalent 170,86 zł i wynagrodzenie 123,84 zł, z kwoty do wypłaty potrącono 124,87 zł z tytułu nadpłaconego wynagrodzenia), wypłacono przelewem na podstawie listy płac z dnia 22 grudnia 2015 roku (nr dowodu księgowego 6306). Wyliczenia ekwiwalentu dokonano w następujący sposób: $1.794,00 \text{ zł} / 21 = 85,43 \times 2 \text{ dni} = 170,86 \text{ zł}$.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2014 – 2015

Zestawienie planowanych i zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w latach 2014 – 2015 w Gminie Osjaków stanowi *załącznik nr 17 do protokołu kontroli*.

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2014-2015

W 2014 roku źródła finansowania inwestycji w łącznej kwocie 543.882,11 zł w Gminie Osjaków przedstawiały się następująco:

- środki budżetu gminy – 1.421.397,77 zł,
- dotacja w wysokości - 557.387,00 zł:
  - z WFOŚ i GW – 178.245,00 zł,
  - budżetu Wojewody Łódzkiego – 379.142,00
- kredyty i pożyczki – 1.194.940,00 zł,
- inne – 19.786,97 zł.

W 2015 roku źródła finansowania inwestycji w łącznej kwocie 1.273.810,90 zł w Gminie Osjaków przedstawiały się następująco:

- środki budżetu gminy – 976.454,29 zł,
- dotacja z budżetu Wojewody Łódzkiego - 39.780,83
- kredyty i pożyczki – 192.155,00 zł.
- inne – 65.420,00 zł.

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Finansowanie wydatków inwestycyjnych odbywa się z rachunku podstawowego jednostki, natomiast ewidencja ponoszonych kosztów na realizację inwestycji ujmowana jest na koncie 080 - inwestycje, do którego prowadzona jest ewidencja analityczna, co pozwala wyodrębnić ponoszone koszty na poszczególne inwestycje. Po ukończeniu inwestycji poniesione koszty z konta 080 przeksięgowywane są na konto 011 – środki trwałe, następuje przyjęcie na stan środka trwałego uzyskanego z tytułu zrealizowania inwestycji. Ewidencja syntetyczna i analityczna prowadzona jest komputerowo.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadania inwestycyjne do realizacji w Gminie Osjaków przyjmowane są w uchwale budżetowej.

Sprawami związanymi z realizowaniem zadań wynikających z przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przy dokonywaniu zamówień zajmuje się Renata Kostrzycka –

obecnie zastępca wójta, do dnia 31 grudnia 2014 roku kierownik referatu gospodarki, inwestycji, zamówień publicznych i planowania przestrzennego.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

„Budowa biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Osjaków”

Zabezpieczenie środków na realizację inwestycji oraz limity zobowiązań

W Wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Osjaków, uchwalonej uchwałą nr XLIII/220/2014 z dnia 30 stycznia 2014 roku, ujęto przedsięwzięcie „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków i zakup samochodu asenizacyjnego – Uporządkowanie gospodarki ściekowej i osadowej na terenie gminy”, okres realizacji 2009 – 2014, limit wydatków w roku 2014 1.944.390,00 zł, łączne nakłady finansowe 5.940.929,25 zł, limit zobowiązań 1.944.390,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji, zakupiono samochód asenizacyjny, przebudowa i rozbudowa oczyszczalni została wykonana. Do realizacji w 2014 roku pozostała budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Osjaków.

Uchwałą nr XLIV/229/2014 z dnia 21 marca 2014 roku Rada Gminy wprowadziła zmianę w Wykazie przedsięwzięć do WPF w ww. zadaniu zmniejszając łączne nakłady finansowe do kwoty 5.510.931,94 zł.

Uchwałą nr XLV/240/2014 z dnia 18 czerwca 2014 roku Rada Gminy wprowadziła zmianę w Wykazie przedsięwzięć do WPF w przedmiotowym zadaniu zwiększając limit wydatków na 2014 rok oraz limit zobowiązań o 20.000,00 zł do kwoty 1.964.390,00 zł, łączne nakłady finansowe zmniejszono do kwoty 5.530.931,94 zł. Do końca roku 2014 nie dokonywano zmian limitu.

Przedmiotową inwestycję realizowano na podstawie zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę. Na podstawie trzech wybranych miejscowości, tj. Drobnice (5 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków), Dolina Czernicka (7 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków), Walków (14 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków) ustalono, iż w dniu 18 marca 2011 roku inwestor złożył wnioski w sprawie zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Przedmiotowe wnioski złożono do Starostwa Powiatowego w Wieluniu Wydział Architektury i Budownictwa. Pismem z dnia 20 kwietnia 2011 roku Starosta Wieluński nie wniósł sprzeciwu w przedmiotowej sprawie.

Postępowanie przetargowe

Ustalenia wartości szacunkowej zamówienia publicznego dokonała w dniu 14 marca 2014 roku Renata Kostrzycka na kwotę **2.385.779,88 zł**, co stanowi **564.694,99 euro**, w tym zamówienia uzupełniające: **795.259,96 zł**, co stanowi **188.231,66 euro**, na podstawie kosztorysu inwestorskiego.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych dnia 16 kwietnia 2014 roku, pod numerem 84447-2014.

Przedmiotem zamówienia była dostawa i montaż przydomowych oczyszczalni ścieków z przyłączami kanalizacji sanitarnej z budynków mieszkalnych, zasilaniem elektrycznym,

rozruchem technicznym i technologicznym, w miejscowościach położonych na terenie gminy Osjaków.

Kryterium oceny ofert – najniższa cena.

Termin składania ofert wyznaczono do dnia 5 maja 2014 roku do godz. 10:00, a otwarcie tego samego dnia na godz. 10:15.

Postępowanie prowadzono w trybie przetargu nieograniczonego o wartości zamówienia poniżej kwoty określonej na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., obecnie istnieje tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2164).

Ogłoszenie o przedmiotowym zamówieniu zostało podane do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie na stronie internetowej – BIP Gminy Osjaków i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w dniach: 16 kwietnia 2014 roku – 8 maj 2014 roku.

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia została zatwierdzona przez Wójta Gminy Osjaków 14 kwietnia 2014 roku – w dniu 16 kwietnia 2014 roku ogłoszenie na stronie internetowej zamawiającego, zmodyfikowana została w dniu 23 kwietnia 2014 roku (o czym mowa w dalszej części protokołu) i zawierała m.in.:

- informację, że postępowanie prowadzone będzie w trybie przetargu nieograniczonego, szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, opis sposobu przygotowania oferty oraz wymagany termin realizacji zamówienia do dnia 12 września 2014 roku,

- w załącznikach do specyfikacji ustalono formularz ofertowy, dokumentację projektową, wykaz nieruchomości na których będą zainstalowane przydomowe oczyszczalnie ścieków, wzory oświadczeń, wzór umowy, wykaz wykonanych robót, wykaz osób uczestniczących przy wykonaniu zadania.

W dniu 23 kwietnia 2014 roku przesłano do Urzędu Zamówień Publicznych ogłoszenie o zmianie przedmiotowego ogłoszenia, numer ogłoszenia: 88549-2014. Ogłoszenie zostało również zamieszczone pod wyżej wskazaną datą na stronie internetowej zamawiającego oraz wywieszone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Osjaków. Zmiana treści ogłoszenia dotyczyła terminu składania ofert, tj. wskazano iż termin składania ofert upływa dnia 7 maja 2014 roku o godzinie 10.00.

Zmiana terminu składania ofert związana była ze zmianą treści SIWZ poprzez uzupełnienie opisu przedmiotu zamówienia o projekty i przedmiary dla dodatkowych lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie ze zmianą zamawiający zmienił termin składania ofert i wyznaczył go na dzień 7 maja 2014 roku, godzina 10.00. Otwarcie ofert w tym samym dniu o godzinie 10.15. Informacja o zmianie treści SIWZ, tj. pismo nr RIZ.271.4.2014 z dnia 23 kwietnia 2014 roku zostało zamieszczone w dniu 23 kwietnia 2014 roku na stronie internetowej zamawiającego.

W dniu 18 kwietnia 2014 roku, w związku z ogłoszeniem przedmiotowego przetargu, wpłynęły zapytania w kwestii wyjaśnienia treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Pismem nr RIZ.271.4.2014 z dnia 30 kwietnia 2014 roku udzielono odpowiedzi na skierowane zapytania. W tym samym dniu powyższe pismo zostało zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego oraz wysłane drogą e-mailową do wszystkich podmiotów kierujących zapytania. W związku z powyższym uległa zmianie treść SIWZ w kwestii opisu przedmiotu zamówienia oraz opisu sposobu obliczenia ceny.

Zarządzeniem nr 181/2014 Wójta Gminy Osjaków z dnia 17 lutego 2014 roku powołano stałą komisję przetargową do rozpatrywania ofert zamówień publicznych w składzie sześcioposobowym z przewodniczącym Zbigniewem Pustkowskim.

Ze sporządzonego zbiorczego zestawienia złożonych ofert wynika, że w przedmiotowym postępowaniu złożono jedną ofertę, tj. ofertę Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowo Usługowego MARTECH PLUS Marcin Mistarz Spółka Jawna, ul. Międzybłokowa 12a/5, 41-706 Ruda Śląska, cena brutto 1.863.400,80 zł.

W ogłoszeniu uwzględniono wymóg wniesienia wadium w kwocie 40.000,00 zł, przed upływem terminu składania ofert. Ustalono następujące formy wniesienia wadium:

- w pieniądzu,
- w poręczeniach oraz gwarancjach bankowych,
- poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, z tym że poręczenie kasy jest zawsze
- w gwarancjach ubezpieczeniowych,
- poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Zgodnie z wymogami zawartymi w SIWZ, zamawiający również zażądał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej (brutto) podanej w ofercie. Ustalono formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnie z art. 148 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Oceny złożonych ofert dokonała komisja przetargowa. Wszyscy członkowie przedmiotowej komisji złożyli oświadczenie, iż nie podlegają wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W wyniku postępowania przetargowego, zgodnie z protokołem postępowania z dnia 25 maja 2014 roku, w wyniku otwarcia ofert w dniu 7 maja 2014 roku, na wykonawcę robót budowlanych wybrano Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowo Usługowego MARTECH PLUS Marcin Mistarz Spółka Jawna, ul. Międzybłokowa 12a/5, 41-706 Ruda Śląska, **wartość oferty 1.863.400,80 zł (brutto)**, okres gwarancji 60 m-cy.

W toku badania i oceny ww. oferty, pismem z dnia 12 maja 2014 roku zamawiający wezwał wykonawcę do uzupełnienia przedłożonych oświadczeń i dokumentów w kwestii wykazu robót budowlanych wykonanych w okresie pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, w szczególności odpowiedzialnych za kierowanie robotami budowlanymi, informacji czy wykonawca należy do grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów oraz dokumentacji technicznej proponowanej oczyszczalni ścieków. Ponadto w tym samym piśmie, na podstawie art. 87 ust. 1 ww. ustawy zamawiający wezwał wykonawcę do wyjaśnienia, czy oferuje wykonanie przedmiotu umowy z użyciem wyłącznie materiałów i urządzeń określonych w dokumentacji projektowej, czy też z użyciem materiałów równoważnych do materiałów określonych w dokumentacji projektowej. Uzupełnienia ww. dokumentów wraz z wyjaśnieniem należało przedłożyć zamawiającemu do dnia 15 maja 2014 roku. Wykonawca w wyznaczonym terminie dokonał uzupełnienia oświadczeń i dokumentów, o których mowa wyżej oraz przedłożył stosowne wyjaśnienie w powyższym względzie.

Z przeprowadzonego postępowania został sporządzony protokół (druk ZP – PN), z którego wynika:

W postępowaniu o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – prawo zamówień publicznych, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego złożono jedną ofertę. Termin składania ofert upłynął w dniu 7 maja 2014 roku o godz. 10.00, otwarcie ofert odbyło się tego samego dnia o godz. 10.15. Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę 1.810.000,00 zł brutto, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Protokół sporządził radca prawny – Rafał Zygmunt, a zatwierdził Wójt Gminy Osjaków Jarosław Trojan.

Dnia 28 maja 2014 roku w BIP Urzędu Gminy Osjaków i na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy umieszczono zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty złożonej przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe MARTECH PLUS Marcin Mistrz Spółka Jawna z siedzibą w Rudzie Śląskiej. Pismem z dnia 30 maja 2014 roku wezwano wykonawcę do stawienia się w Urzędzie Gminy Osjaków w dniu 5 czerwca 2014 roku na godzinę 14.00 celem podpisania umowy w sprawie przedmiotowego zamówienia publicznego.

Pismem nr 183/GT/04/2014 z dnia 30 maja 2014 roku wykonawca przedłużył termin związania ofertą o okres 10 dni, jednocześnie przedłużając termin ważności wadium również o 10 dni.

Pismem nr 188/GT/06/2014 z dnia 10 czerwca 2014 roku wykonawca ponownie przedłużył termin związania ofertą o okres 10 dni licząc od dnia 15 czerwca 2014 roku, jednocześnie przedłużając ważność wadium o 10 dni.

Pismem nr 190/GT/06/2014 z dnia 11 czerwca 2014 roku wykonawca zwrócił się z prośbą o przesunięcie terminu podpisania umowy na wykonanie przedmiotowego zadania inwestycyjnego na dzień 17 czerwca 2014 roku, informując jednocześnie, że rozpoczęcie robót nastąpi z dniem 23 czerwca 2014 roku.

Dnia 18 czerwca 2014 roku pomiędzy Gminą Osjaków, a Przedsiębiorstwem Produkcyjno Handlowo Usługowym MARTECH PLUS Marcin Mistrz Spółka Jawna z siedzibą w Rudzie Śląskiej została zawarta umowa nr RIZ.272.5.2014 o roboty budowlane na wykonanie zadania pn. „Budowa biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Osjaków.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia wysłane zostało do Urzędu Zamówień Publicznych w Warszawie i opublikowane zostało pod poz. 213350 - 2014 z datą 25 czerwca 2014 roku.

Pismem z dnia 23 czerwca 2014 roku Kierownik Referatu Inwestycji, Zamówień Publicznych i Planowania Przestrzennego – Renata Kostrzycka zwróciła się do działu księgowości z wnioskiem o zwrot wadium w wysokości 40.000,00 zł na rzecz Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowo Usługowego MARTECH PLUS Marcin Mistrz Spółka jawna z siedzibą w Rudzie Śląskiej wniesionego w związku z udziałem ww. postępowania przetargowego. Zwrot środków nastąpił w dniu 14 czerwca 2014 roku, WB nr 4/2014.

Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono do dnia 12 września 2014 roku. Datą wykonania umowy jest dzień protokolarnego odbioru końcowego przedmiotu umowy do eksploatacji, tj. ze wszystkimi niezbędnymi pozwoleniami.

Zgodnie z § 6 ust. 1 i 2 ww. umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe dla wykonawcy na podstawie złożonej ofert w wysokości nie wyższej niż 1.863.400,80 zł. Ponadto uwzględniono zapis, iż wartość ww. wynagrodzenia może ulec zmniejszeniu, jeżeli w toku wykonania robót nastąpi:

- zmiana sposobu przeprowadzenia robót lub użycie innych materiałów powodujących obniżenie wartości robót, a zapewniających odpowiednie parametry techniczne, jakościowe i eksploatacyjne,

- ograniczenie zakresu robót lub wprowadzenie robót zamiennych o niższej wartości niż przewidziana w dokumentacji i ofercie, w szczególności w przypadku rezygnacji części mieszkańców z budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w trakcie realizacji zadania z przyczyn niezależnych od zamawiającego.

Rozliczenie przedmiotu umowy nastąpi w dwóch etapach:

- po wykonaniu co najmniej 50% zakresu robót, na podstawie protokołu częściowego odbioru robót – kwota należności za ww. zakres nie przekroczy 50% wynagrodzenia wykonawcy, zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym,

- po dokonaniu odbioru końcowego przedmiotu umowy.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia będą wystawiane przez wykonawcę faktury VAT za roboty wykonane w danym okresie rozliczeniowym, na kwotę ustaloną w dołączonym do faktury zestawieniu wartości wykonanych robót.

Podstawą sporządzenia zestawienia wartości wykonanych robót, o których mowa wyżej, będą protokoły odbiorów częściowych robót podlegają tym odbiorom zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym.

Ostateczne rozliczenie za wykonanie przedmiotu umowy nastąpi na podstawie faktury końcowej VAT, wystawionej przez wykonawcę w oparciu o protokół końcowego odbioru przedmiotu umowy, zatwierdzony przez zamawiającego, na kwotę ustaloną w dołączonym do faktury zestawieniu wartości wykonanych robót.

Wykonawca udzielił na wykonane roboty 60 miesięcy gwarancji jakości liczonej od daty odbioru końcowego, łącznie z zastosowanymi urządzeniami i materiałami. Okres gwarancji na sprzęt elektryczny (dmuchawy, pompy) musi wynosić nie mniej niż okres gwarancji udzielanej przez producenta, a zarazem nie krótszy niż 24 miesiące od daty odbioru końcowego. Dla zbiorników oczyszczalni gwarancja producenta musi wynosić nie mniej niż 12 lat od daty odbioru końcowego.

Zgodnie z warunkami ww. umowy określonymi w § 2 ust. 1 w ciągu 7 dni od zawarcia ww. umowy zamawiający przekaże wykonawcy plac budowy, sporządzający w tym względzie stosowny protokół.

Protokół przekazania terenu budowy i wprowadzenia na budowę spisano w dniu 18 czerwca 2014 roku. W protokole zapisano, iż po dokonaniu oględzin terenu przeznaczonego na budowę oraz przekazaniu dokumentacji projektowej (120 szt. projektów) komisja w składzie:

- przedstawiciele zamawiającego: Mariusz Kościelny i Henryk Nowak;

- przedstawiciele wykonawcy: Janusz Fengler i Jan Szymala

dokonała wprowadzenia wykonawcy na budowę w celu realizacji przedmiotu umowy z następującymi uwagami i warunkami:

1. Kierownik budowy do dnia 30 czerwca 2014 roku złoży oświadczenie przyjęcia obowiązku kierowania budową,
2. Po otrzymaniu tego oświadczenia zamawiający dostarczy wykonawcy dziennik budowy.

Pismem nr 198/GT/06/2014 z dnia 16 czerwca 2014 roku wykonawca oświadczył, iż osobą pełniącą funkcję kierownika budowy w zakresie przedmiotowego zadania inwestycyjnego będzie Janusz Fengler o uprawnieniach budowlanych 324/82 do

pełnienia funkcji kierownika budowy i robót w specjalności instalacyjno – sanitarnej w zakresie sieci i instalacji sanitarnych.

W dniu 18 czerwca 2014 roku kierownik budowy – Janusz Fengler oświadczył, że przyjął obowiązki kierownika budowy przy realizacji ww. zadania inwestycyjnego.

Wykonawca zobowiązał się do zapłacenia zamawiającemu następujących kar umownych:

- za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy w stosunku do ww. terminu wykonania przedmiotu – w wysokości 0,2% ustalonego wynagrodzenia brutto,
- za odstąpienie od umowy przez zamawiającego z przyczyn leżących po stronie wykonawcy – w wysokości 10 % ustalonego wynagrodzenia brutto,
- za każdy dzień opóźnienia w usuwaniu wad w okresie gwarancji i rękojmi – w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto,
- za każdy dzień opóźnienia w dokonaniu corocznego przeglądu oczyszczalni w okresie gwarancji – w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto.

Przedmiotowa umowa zawierała kontrasygnatę Skarbnika Gminy Osjaków.

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe Usługowe MARTECH PLUS Marcin Mistarz Spółka Jawna wniosła wadium w formie gotówki. Przelew na kwotę 40.000,00 zł wykonana w dniu 6 maja 2014 roku.

Zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotowej umowy dokonano w formie gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu Nr 998A415781 z dnia 6 czerwca 2014 roku. Gwarant z w związku z umową nr RIZA.272.5.2014, która została zawarta w dniu 10 czerwca 2014 roku, której przedmiotem jest: „Budowa biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Osjaków” zagwarantował nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w przedmiotowej gwarancji zapłatę należności z tytułu wymagalnych kar umownych wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego kontraktu do kwoty 186.340,08 zł. Gwarancja ważna w okresie od dnia 10 czerwca 2014 roku do dnia 11 października 2014 roku.

Aneksem nr 1 z dnia 13 czerwca 2014 roku oraz aneksem nr 2 z dnia 24 czerwca 2014 roku wprowadzono zmiany do ww. gwarancji, tj. zmiana dotyczyła terminu zawarcia przedmiotowej umowy oraz okresu ważności gwarancji: w aneksie nr 1 termin zawarcia umowy zmieniono z 10 czerwca 2014 roku na 17 czerwca 2014 roku, gwarancja ważna w okresie od dnia 17 czerwca 2014 roku do dnia 11 października 2014 roku; w aneksie nr 2 termin zawarcia przedmiotowej umowy zmieniona na dzień 18 czerwca 2014 roku, gwarancja ważna w okresie od dnia 18 czerwca 2014 roku do dnia 11 października 2014 roku.

Aneksem nr 3 z dnia 26 września 2014 roku wprowadzono kolejne zmiany do ww. gwarancji, gdzie zmieniono okres ważności gwarancji, tj. od dnia 18 czerwca 2014 roku do dnia 14 listopada 2014 roku.

Łączna kwota wniesionego zabezpieczenia w wysokości 186.340,08 zł – zgodna z warunkami umowy określonymi w § 17 pkt 1, tj. 10% ceny całkowitej podanej w ofercie.

Zmiany do umowy pierwotnej:

Aneksem nr 1 zawartym w dniu 11 września 2014 roku do umowy nr RIZ.272.5.2014 z dnia 18 czerwca 2014 roku zmieniono treść § 2 przedmiotowej umowy w zakresie

terminu wykonania robót budowlanych, tj. wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy w terminie do dnia 15 października 2014 roku zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym stanowiącym załącznik nr 2 do umowy. Strony umowy zważyły między innymi, że we wzorze umowy stanowiącym integralną część specyfikacji istotnych warunków zamówienia określono warunki zmiany umowy i przewidziano, że może to nastąpić w razie między innymi zaistnienia konieczności zmiany terminu wykonania przedmiotu umowy z przyczyn leżących po stronie właścicieli nieruchomości, na których mają zostać zainstalowane poszczególne oczyszczalnie (elementy i urządzenia) - § 18 ust. 2 pkt. 8.

Do aneksu załączono protokół konieczności nr 1/2014 z dnia 28 lipca 2014 roku, gdzie wskazano, że: *„Po zapoznaniu się z dokumentacją oraz dokonaniu oględzin budowy stwierdzono konieczność wykonania nowej dokumentacji projektowej dla 17 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, w związku ze zmianą lokalizacji oczyszczalni. Zmiana lokalizacji wynika z faktu, że właściciele nieruchomości na których zaprojektowane były przydomowe oczyszczalnie ścieków, nie wyrażają obecnie zgody na ich lokalizację wg pierwotnego projektu z uwagi na inne zagospodarowanie działki (np. w miejscu wcześniej zaprojektowanej oczyszczalni urządzony został skalniak, teren utwardzony kostką brukową, rozbudowany budynek mieszkalny). Dokonując zmiany lokalizacji przydomowej oczyszczalni ścieków, obecnie należy wykonać mapę sytuacyjno-wysokościową do celów projektowych w skali 1:500, wykonać projekt budowlany i uzgodnić lokalizację oczyszczalni w zespole uzgadniania dokumentacji przy Starostwie Powiatowym, a następnie dokonać zgłoszenia. Po dokonaniu zgłoszenia i braku sprzeciwu wyrażonego przez organ, po 30 dniach można przystąpić do budowy oczyszczalni. Zmiany lokalizacji wynikają z wniosków właścicieli i były zgłaszane dopiero na etapie ich realizacji i nie można było tego przewidzieć wcześniej. Wykonawca, zgodnie z zawartą umową zleci uprawnionemu geodecie wykonanie map sytuacyjno – wysokościowych. Przewidywany termin dokonania zgłoszenia do starostwa powiatowego budowy przydomowych oczyszczalni ścieków byłoby około 7 września 2014 roku. Do wykonania oczyszczalni, zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.) przy nie wniesieniu sprzeciwu w formie decyzji ze strony organu, można będzie przystąpić dopiero po upływie 30 dni od daty zgłoszenia. Tak więc wykonanie wszystkich przydomowych oczyszczalni ścieków nie jest możliwe w terminie do 12 września 2014 roku. W związku z powyższym, przewiduje się, że termin wykonania zamówienia należy ustalić do 15 października 2014 roku, zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym (załącznik nr 2 do umowy)”*.

W ww. protokole zapisano również, że zmiana terminu wykonania zamówienia nie zmienia wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy.

Protokół podpisali:

- ze strony zamawiającego: Renata Kostrzycka – kierownik referatu inwestycji, zamówień publicznych i planowania przestrzennego, Henryk Nowak – inspektor ds. inwestycji i planowania przestrzennego oraz Mariusz Kościelny - inspektor nadzoru,

- ze strony wykonawcy:

- Marek Lasek – dyrektor ds. handlowych, Janusz Fengler – kierownik robót i Jan Szymala – asystent kierownika budowy,

Ww. protokół zatwierdził kierownik zamawiającego – Wójt Gminy Osjaków Jarosław Trojan.

Aneks nr 2 zawartym w dniu 2 października 2014 roku do umowy nr RIZ.272.5.2014 z dnia 18 czerwca 2014 roku zmieniono treść § 6 ust. 1 przedmiotowej umowy w zakresie wysokości wynagrodzenia ryczałtowego przysługującego wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy. Strony umowy ustaliły przedmiotowe wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż 1.624.331,27 zł. W ww. aneksie zapisano, że we wzorze umowy stanowiącym integralną część specyfikacji istotnych warunków zamówienia określono warunki zmiany umowy i przewidziano, że może to nastąpić w razie między innymi zaistnienia sytuacji pozwalającej na obniżenie kosztów realizacji zamówienia (np. zmniejszenie zakresu robót lub czynności, zastosowania alternatywnych rozwiązań technologicznych) oraz, że może dotyczyć w szczególności terminów umownych lub sposobu wykonania przedmiotu umowy - § 18 ust. 3. Ponadto strony zamierzają dokonać zmiany w zakresie zmniejszenia ustalonego wynagrodzenia ryczałtowego spowodowanego niewykonaniem 15 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zmianą materiału, z którego są wykonane studnie chłonne (zastosowanie studni chłonnych z tworzywa sztucznego PEHD zamiast zaprojektowanych żelbetowych). Przyjęte rozwiązanie skutkuje zmniejszeniem wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy określonego w umowie nr RIZ.272.5.2014 z dnia 18 czerwca 2014 roku.

Strony postanowiły, iż zgodnie z § 6 ust. 1 przedmiotowej umowy zamawiający za wykonanie przedmiotu umowy zapłaci wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości nie wyższej niż 1.624.331,27 zł.

Do aneksu załączono protokół konieczności nr 2/2014 z dnia 14 sierpnia 2014 roku, gdzie wskazano, że: *„Po zapoznaniu się z dokumentacją oraz dokonaniu oględzin budowy stwierdzono zasadność wykonania następujących robót: w miejsce zaprojektowanych 120 szt. studni chłonnych żelbetowych proponuje się montaż 120 szt. studni chłonnych z tworzywa sztucznego PEHD. Proponowana zmianę uzasadnia się niższymi kosztami ich wykonania dla zamawiającego. Ponadto studnie chłonne z tworzywa sztucznego poprawiają estetykę otoczenia i właściciela nieruchomości, na których są wykonywane przydomowe oczyszczalnie ścieków również akceptują zastosowanie studni chłonnych z tworzywa zamiast zaprojektowanych żelbetowych. Jednocześnie dodaje się, że studnie chłonne z tworzywa sztucznego są urządzeniami równoważnymi w stosunku do zaprojektowanych, o nie gorszych parametrach technicznych i jakościowych. Zmiana materiału, z którego są wykonane studnie chłonne nie wpływa w żaden sposób na zaburzenia technologii oczyszczania ścieków. Na proponowane studnie chłonne z tworzywa sztucznego wykonawca przedstawił aprobatę techniczną proponowanego urządzenia. Powyższe rozwiązania zaakceptował projektant, jak również inspektor nadzoru.*

Wprowadzona zmiana wpłynie na obniżenie kosztu wykonania robót o kwotę 12.600,00 zł brutto, tj. różnica pomiędzy kosztem studni chłonnych żelbetowych (wg kosztorysu ofertowego), a kosztem studni chłonnych z tworzywa sztucznego. Koszt robót zamiennych zostanie rozliczony na podstawie: kosztorysu różnicowego”.

Do ww. protokołu załączono kosztorys różnicowy, zgodę projektanta i aprobatę techniczną IOŚ-PIB AT/2013-08-0367 z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Protokół podpisali:

- ze strony zamawiającego: Renata Kostrzycka – kierownik referatu inwestycji, zamówień publicznych i planowania przestrzennego, Henryk Nowak - inspektor ds. inwestycji i planowania przestrzennego oraz Mariusz Kościelny - inspektor nadzoru,
- ze strony wykonawcy:
  - Marek Lasek – dyrektor ds. handlowych, Janusz Fengler – kierownik robót i Jan Szymala – asystent kierownika budowy.

Ww. protokół zatwierdził kierownik zamawiającego – Wójt Gminy Osjaków Jarosław Trojan.

Pismem z dnia 10 lipca 2014 roku projektant – Piotr Lendzior wyraził zgodę na zmianę elementu systemu rozsączania, tj. studni chłonnej z żelbetowej na studnię chłonną wykonaną z polietylenu PEHD producenta GAMA PLASTIC. Jednocześnie poinformował, że powyższa zmiana spełnia kryteria równoważności w sposób lepszy od zaprojektowanego.

W przedłożonej kontrolującym dokumentacji księgowej obrazującej poniesione wydatki w związku z realizacją przedmiotowej inwestycji, wystąpiła faktura nr 670/2014 z dnia 9 czerwca 2014 roku na zakup dzienników budowy 603-1 w ilości 12 szt. na kwotę 144,00 zł brutto, dowód księgowy nr 2941/2014, wb nr 98/2104 Z dnia 14 czerwca 2014 roku.

Zgodnie z opisem zamieszczonym na odwrocie ww. faktury przez Renatę Kostrzycką – kierownika referatu inwestycji, zamówień publicznych i planowania przestrzennego potwierdzono zakup i odbiór dzienników budowy do ewidencjonowania zdarzeń w związku z realizacją zadania z zakresu przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Osjakowie, budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków i zakupu samochodu asenizacyjnego - etap II.

Ponadto zgodnie z § 3 ust. 5 pkt 1 umowy nr RIZ.272.1.9.2014 o prowadzenie nadzoru inwestorskiego z dnia 18 czerwca 2014 roku - inspektor nadzoru inwestorskiego ma prawo wydawać kierownikowi budowy potwierdzone wpisem do dziennika budowy polecenia dotyczące: usunięcia nieprawidłowości lub zagrożeń, wykonania prób lub badań, także wymagających odkrycia robót lub elementów zakrytych oraz przedstawienia ekspertyz dotyczących prowadzonych robót budowlanych, dowodów dopuszczenia do obrotu i stosowania w budownictwie wyrobów budowlanych oraz urządzeń technicznych.

Natomiast mając na uwadze zapisy zawarte w § 3 pkt 2 umowy nr RIZ.272.5.2014 o prowadzenie robót budowlanych z dnia 18 czerwca 2014 roku zamawiający zobowiązany jest do dostarczenia dokumentacji projektowej wraz ze zgłoszeniami budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i dziennikiem budowy, nie później niż w dniu przekazania wykonawcy placu budowy.

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami przekazanie placu budowy nastąpiło w dniu 18 czerwca. W protokole zawarto również informację o obowiązku dostarczenia wykonawcy przez zamawiającego dziennika budowy.

Ponadto zgodnie z § 3 pkt 4 przedmiotowej umowy zamawiający zobowiązany jest do dokonywania odbiorów prac wskazanych umową w terminach określonych w § 11 ust. 2 umowy, po wcześniejszym pisemnym zgłoszeniu w dzienniku budowy przez wykonawcę gotowości do odbioru.

Brak prowadzenia dziennika budowy w związku z realizacją ww. zadania inwestycyjnego potwierdziła w swym wyjaśnieniu z dnia 10 maja 2016 roku Renata Kostrzycka - zastępca Wójta Gminy Osjaków. Ponadto wyjaśniła, iż z przepisów ustawy Prawo budowlane oraz przepisów wykonawczych nie wynika konieczność prowadzenia dziennika budowy dla inwestycji realizowanych na podstawie dokonanych zgłoszeń. W umowie nr RIZ.272.5.2014 na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków omyłkowo oraz niezasadnie zamieszczono zapis o prowadzeniu dziennika budowy podczas wykonywania robót budowlanych.

Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

Zgodnie z § 2 pkt 1 umowy nr RIZ.272.5.2014 z dnia 18 czerwca 2014 zmienionej ww. aneksami nr 1 i nr 2, pismem z dnia 6 października 2014 roku (data wpływu

6 października 2014 roku) wykonawca zgłosił gotowość odbioru wykonania biologicznych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Osjaków załączając zestawienie wykonanych oczyszczalni ścieków, zgodnie z zestawieniem wykonano 105 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków

Protokół odbioru końcowego spisano w dniu 14 października 2014 roku w obecności komisji w składzie: Kostrzycka Renata – kierownik referatu inwestycji, zamówień publicznych i planowania przestrzennego, Henryk Nowak – inspektor ds. budownictwa i planowania przestrzennego i przy udziale inspektora nadzoru – Mariusza Kościelnego oraz wykonawcy reprezentowanego przez: Marka Laska – dyrektora ds. handlowych i Janusza Fenglera – kierownika budowy. Niniejszym protokołem odebrano 105 sztuk przydomowych oczyszczalni.

Strony odbioru stwierdziły, że przedmiot odbioru został wykonany zgodnie ze zgłoszeniami robót budowlanych, dokumentacją projektową, umową z wykonawcą, obowiązującymi przepisami i odpowiada przeznaczeniu. Wad i usterek nie stwierdzono. Wykonawca zobowiązał się do wykonania badań ścieków oczyszczonych w ilości 20 sztuk wskazanych przez zamawiającego w terminie do dnia 15 listopada 2014 roku oraz 12 sztuk w terminie do 30 kwietnia 2015 roku.

Zapłaty dokonano na podstawie:

- faktury nr 227/OS/2014 z dnia 25 sierpnia 2014 roku, dowód księgowy nr 4312/2014, przelew z dnia 8 września 2014 roku, kwota 931.700,40 zł brutto, wb nr 1 /2014 i 14/2014, w załączeniu protokół wykonania robót nr 1/14 z dnia 25 sierpnia 2014 roku,
- faktury nr 294/OS/2014 z dnia 14 października 2014 roku, dowód księgowy nr 5608/2014, przelew z dnia 31 października 2014 roku, kwota 692.630,87 zł, wb nr 2/2014 i 19/2014, w załączeniu protokół wykonania robót nr 2/14 z dnia 14 sierpnia 2014 roku.

Łącznie: 1.624.331,27 zł

dokumentacja techniczna

W dniu 25 czerwca 2010 roku zawarto umowę nr RIZ.342-1-16/10 o prace projektowe z Markiem Stasiakiem właścicielem firmy MAR AGRNCY z siedzibą w Łodzi w związku z wykonaniem dokumentacji projektowych 125 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie gminy Osjaków.

Do obowiązków wykonawcy należało:

- wykonanie niezbędnych ocen geotechnicznych warunków gruntowo – wodnych,
- opracowanie projektów budowlanych wraz z wymaganymi uzgodnieniami i opiniami oddzielnie dla każdej przydomowej oczyszczalni ścieków,
- wykonanie przedmiarów robót dla budowy oczyszczalni z podziałem na branże, oddzielnie dla każdej przydomowej oczyszczalni ścieków

Zgodnie z § 5 niniejszej umowy wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy w terminie do dnia 31 października 2010 roku. Dokumentem potwierdzającym przyjęcie przez zamawiającego wykonanie przedmiotu umowy miał być protokół zdawczo – odbiorczy podpisany przez strony umowy.

W związku z powyższym ustalono wynagrodzenie wykonawcy na kwotę: 59.780,00 zł brutto.

Przedmiotowa umowa zawierała kontrasygnatę Skarbnika.

Wyżej wymieniony dokument został poprzedzony sporządzeniem w dniu 31 października 2010 roku protokołu zdawczo – odbiorczego przekazania ww. dokumentacji projektowej. Dokumentacja odbiorowa obejmowała swym zakresem: dokumentację projektową (125 szt. w wersji papierowej i elektronicznej), specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót (2 egzemplarze w wersji papierowej i elektronicznej) oraz kosztorysy inwestorskie wraz z przedmiarami (125 szt. w wersji papierowej i elektronicznej).

Na podstawie umowy nr RIZ.272.1.8.2011 z dnia 13 kwietnia 2011 roku Wójt Gminy Osjaków – Jarosław Trojan zlecił Markowi Stasiakowi właścicielowi firmy MAR AGENCY z siedzibą w Łodzi aktualizację kosztorysów inwestorskich oraz przedmiarów w ilości 125 szt. w wersji papierowej i elektronicznej związana z przedsięwzięciem budowy przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie gminy Osjaków. Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono na dzień 19 kwietnia 2011 roku. Dowodem wykonania ww. dokumentacji był protokół zdawczo - odbiorczy spisany pomiędzy stronami umowy. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono dla wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 6.150,00 zł brutto.

W dniu 10 lutego 2014 roku spisano umowę nr RIZ.1.3.2014 pomiędzy Wójtem Gminy Osjaków – Jarosławem Trojanem, a Markiem Stasiakiem właścicielem firmy MAR AGENCY z siedzibą w Łodzi w związku ze zleceniem wykonania dokumentacji projektowo - kosztorysowej budowy 17 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków oraz sporządzeniem 120 szt. kosztorysów inwestorskich budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków, które projektowane były w 2011 roku, w tym 17 szt. nowoprojektowanych.

Zgodnie z § 4 ww. umowy termin wykonania prac projektowych ustalono na dzień 31 marca 2014 roku.

W związku z powyższym ustalono wynagrodzenie ryczałtowe wykonawcy na kwotę 17.835,00 zł brutto.

Przedmiotowa umowa zawierała kontrasygnatę Skarbnika Gminy Osjaków.

Aneks nr 1 do ww. umowy spisany w dniu 17 marca 2014 roku zmieniono termin wykonania zamówienia, tj. do dnia 30 czerwca 2014 roku. Zmiany dokonano ze względu na konieczność uzgodnienia budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na Zespole Uzgadniania Dokumentacji Projektowej w Starostwie Powiatowym w Wieluniu, do którego wymagane jest naniesienie projektowanych sieci uzbrojenia terenu na mapie sytuacyjno wysokościowej w skali 1:500 i koniecznością sporządzenia map sytuacyjno – wysokościowych przez uprawnionego geodetę.

Dnia 23 lipca 2014 roku wystawiono fakturę VAT nr 51/07/2014 za wykonanie 120 szt. kosztorysów i 17 szt. projektów budowlanych na kwotę 17.835,00 zł brutto - zapłacono przelewem w dniu 5 września 2014 roku – wb nr 149/2014. Wystawienie ww. dokumentu poprzedzone zostało sporządzeniem niżej wymienionych protokołów zdawczo – odbiorczych:

- protokół zdawczo - odbiorczy sporządzony w dniu 17 marca 2014 roku – wykonanie 120 szt. kompletów kosztorysów inwestorskich,
- protokół zdawczo – odbiorczy sporządzony w dniu 17 czerwca 2014 roku – wykonanie 17 kompletów projektów budowlanych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków.

nadzór inwestorski

W dniu 18 czerwca 2014 roku (aneks nr 1 z dnia 2 października 2014 roku) zawarto umowę o pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn.: „Budowa biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków”, realizowanego w ramach operacji współfinansowanych ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 pn. „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków i zakup samochodu asenizacyjnego” z Mariuszem Kościelnym właścicielem firmy INSTAL PROJEKT Usługi Projektowe Mariusz Kościelny z siedzibą w Wieluniu, ul. Głowackiego 24, 98-300 Wieluń.

Zgodnie z § 5 ww. umowy za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe do wysokości 49.200,00 zł brutto, 40.000,00 zł netto, podatek VAT 9.200,00 zł. W przypadku zmniejszenia zakresu robót objętych nadzorem, z przyczyn niezależnych od zamawiającego, przedmiotowe wynagrodzenie zostanie zmniejszone proporcjonalnie do wartości zrealizowanych robót. Wynagrodzenie inspektora nadzoru będzie wypłacane w dwóch transzach, tj.:

- I transza w wysokości 50% wynagrodzenia, po złożeniu przez wykonawcę faktury za wykonane roboty budowlane,
- II transza w pozostałej wysokości po dokonaniu ostatecznego odbioru zadania inwestycyjnego.

Umowa została zawarta na okres od dnia jej podpisania do dnia zakończenia robót budowlanych, które planowane jest do dnia 12 września 2014 roku i dokonania bezusterkowego odbioru końcowego ww. zadania.

W dniu 2 października 2014 roku do ww. umowy podpisano aneks nr 1 w związku ze zmniejszeniem zakresu robót polegających na nie wykonaniu 15 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków w ramach przedmiotowego zadania inwestycyjnego. Ponadto ww. aneksem zmieniono również wysokość należnego wynagrodzenia dla inspektora nadzoru tj. ustalono wynagrodzenie ryczałtowe do wysokości 43.050,00 zł brutto, 35.000,00 zł netto, 8.050,00 zł podatek VAT.

Przedmiotowa umowa wraz z aneksem zawierała kontrasygnatę Skarbnika Gminy Osjaków.

W dniu 1 września 2014 roku wystawiono fakturę VAT nr F0001/09/14 w wysokości 24.600,00 zł, przelew w dniu 8 września 2014 roku, wb nr 1/2014 i 14/2014.

W dniu 15 października 2014 roku wystawiono fakturę końcową nr F0003/10/14 w wysokości 18.450,00 zł brutto – kwota pozostała do zapłaty za pełnienie nadzoru inwestorskiego na ww. zadaniu inwestycyjnym, przelew w dniu 31 października 2014 roku, wb nr 2/2014 i 19/2014.

Całkowita wartość wynagrodzenia za ww. nadzór inwestorski stanowiła 43.050,00 zł (brutto).

Pozostałe umowy:

W dniu 17 marca 2014 roku zawarto umowę z Rafałem Zygmuntem prowadzącym działalność pn. KANCELARIA PRAWNA Rafał Zygmunt z siedzibą w Warszawie przy ul. Grodowskiej 15 lok. 9 w kwestii doradztwa prawnego w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne pn.: Budowa biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Osjaków”, realizowanego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Przedmiot umowy obejmował:

- konsultacje na etapie przygotowania postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, w szczególności sporządzenie projektu Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ), z wyłączeniem części dotyczącej opisu przedmiotu (dokumentacji projektowej) jednakże z uwzględnieniem weryfikacji formalnej tego opisu oraz konsultacje przy publikacji ogłoszenia o zamówieniu,
- doradztwo i przygotowywanie projektów odpowiednich pism w trakcie postępowania (udzielanie odpowiedzi na pytania formalne wykonawców, ocena ofert złożonych przez wykonawców, reagowanie na wnoszone środki ochrony prawnej, zastępstwo przed Krajową Izbą Odwoławczą lub sądem),
- przygotowanie wzoru umowy i pomoc merytoryczna przy jej podpisywaniu.

Umowa obowiązywała od dnia jej zawarcia do dnia prawomocnego zakończenia postępowania, przez co rozumie się ostateczny wybór oferty najkorzystniejszej lub unieważnienie postępowania.

Zgodnie z § 4 ww. umowy z tytułu wykonania przedmiotowej umowy zleceniobiorcy przysługuje wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 12.500,00 zł netto plus podatek 23% VAT, co daje łącznie kwotę **15.375,00 zł brutto**.

Za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy zleceniodawcy przysługuje od zleceniobiorcy kara umowna w wysokości 0,2% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki.

Przedmiotowa umowa zawierała kontrasygnatę Skarbnika Gminy Osjaków.

W dniu 23 września 2014 roku wystawiono fakturę VAT nr 04/06/2014 w wysokości 15.375,00 zł, przelew w dniu 11 lipca 2014 roku, wb nr 116/2014.

Ww. osoba w dniu 8 maja 2014 roku złożyła oświadczenie zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Według konta 080-5 koszty przedmiotowego zadania inwestycyjnego wynosiły **1.788.000,02 zł**, z tego 83.765,00 zł - dokumentacja techniczna, 15.375,00 zł - doradztwo prawne w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówień publicznych, 43.050,00- nadzór inwestorski, 1.624.331,27 zł - roboty budowlane.

OT - Przyjęcie środka trwałego od nr ST/900/6/0001 do nr ST/900/6/0105 z dnia 14 października 2014 roku - wartość zadania 1.788.000,02 zł.

Inwestycja realizowana w ramach projektu dofinansowanego z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.

Umowa nr 0021-6921-UM0501847/11 w ramach Działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskich” objętego PROW na lata 2007 - 2013 o przyznaniu pomocy została zawarta z Samorządem Województwa Łódzkiego w dniu 7 listopada 2011 roku wraz z aneksami. Realizacja operacji w ramach programu „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, działanie 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”. Zgodnie z przedmiotową umową beneficjent zobowiązał się do realizacji operacji: „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Osjaków i zakup samochodu asenizacyjnego”.

Zgodnie z aneksem nr 5 do ww. umowy z dnia 27 listopada 2014 roku ostatecznie przyznano pomoc w wysokości 3.425.322,00 zł. Pomoc wypłacana w dwóch transzach:, tj. I w wysokości 2.408.627,00 zł i II transza w kwocie 1.016.695,00 zł.

Pismem nr UM05-6921-UM0501847/11 FRIV.433.1.48.2012.MH.b z dnia 16 października 2014 roku Urząd Marszałkowski w Łodzi poinformował o pozytywnej ocenie przedmiotowego postępowania o udzieleniu zamówienia publicznego.

Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowią załącznik nr 19 do protokołu kontroli.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady ewidencji składników majątkowych (środki trwałe, pozostałe środki trwałe) dla okresu objętego kontrolą określone zostały w zasadach polityki rachunkowości (zarządzenie nr 19/2002 z dnia 4 października 2002 roku Wójta Gminy Osjaków w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu dowodów księgowych i instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Osjaków) i zakładowym planie kont przyjętym do stosowania zarządzeniem Wójta Gminy nr 103/2012 z dnia 16 sierpnia 2012 roku.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowe

Ewidencja syntetyczna środków trwałych (konto 011) i pozostałych środków trwałych w użytkowaniu (konto 013) w kontrolowanej jednostce prowadzona jest syntetycznie oraz analitycznie techniką komputerową przy użyciu programu „Świstak” środki trwałe 2 firmy Sputnik Software Poznań. W przedłożonej do kontroli ewidencji zawarto dane charakteryzujące środek trwały – nr inwentarzowy, datę przyjęcia do użytkowania, wartość początkową, wartość po aktualizacji, symbol klasyfikacji rodzajowej środka trwałego.

Stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej. Pozostałe środki trwałe umarżane są w 100% w momencie przyjęcia ich do użytkowania.

W ramach kontroli prawidłowości prowadzenia ewidencji środków trwałych (konto 011) kontrolujące stwierdziły ujęcie w ewidencji analitycznej – grupa „0” gruntów z podgrupy 01 i 03 (grunty rolne, sady, łąki trwałe, pastwiska, grunty pod stawami, grunty po rowach, tereny komunikacyjne – drogi) bez określenia ich wartości początkowej, ujęto numery działek, powierzchnię i lokalizację.

Wójt Gminy Osjaków wraz z inspektorem ds. wodno-kanalizacyjnych, ochrony środowiska i gospodarki gruntami Aleksandrą Hurylską-Szytk w piśmie z dnia 11 maja 2016 roku wyjaśnili, iż w zasobie nieruchomości gminy Osjaków znajdują się działki,

które nie posiadają wartości ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Głównie działki te stanowią drogi oraz ok 10 działek stanowiących wyrobisko. Działki te zostały przekazane w drodze decyzji komunalizacyjnych, lub w wyniku zasiedzenia. Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 20 do protokołu kontroli.

Mając na uwadze zapisy art. 20 ustawy o rachunkowości, należy zauważyć, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi". W przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych, kierownik jednostki może zezwolić na udokumentowanie operacji gospodarczej za pomocą księgowych dowodów zastępczych, sporządzonych przez osoby dokonujące tych operacji. Nie może to jednak dotyczyć operacji gospodarczych, których przedmiotem są zakupy opodatkowane podatkiem od towarów i usług oraz skup metali nieżelaznych od ludności.

Przytoczone uregulowania zawarte w ww. przepisie prawa określają obowiązek ujęcia w księgach rachunkowych każdego zdarzenia gospodarczego, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym. Niewątpliwie takim zdarzeniem gospodarczym jest nieodpłatne otrzymanie składnika aktywów np. gruntu czy też budowli drogowej. Ponadto ww. artykuł zezwala na udokumentowanie operacji gospodarczych za pomocą dowodów zastępczych w przypadku braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych.

W art. 21 ustawy o rachunkowości, określa że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:

- 1) określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego;
- 2) określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej;
- 3) opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych;
- 4) datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu;
- 5) podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów;
- 6) stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Decyzje komunalizacyjne wydawane przez Wojewodę Łódzkiego nie zawierały wartości gruntów zatem nie mogły stanowić dowodu księgowego, lecz mogły stanowić podstawę do sporządzenia zastępczego dowodu księgowego, po uprzednim określeniu wartości przejmowanego gruntu.

Dowody księgowe sporządzone na podstawie art. 21 ustawy o rachunkowości stanowią podstawę zapisów dokonywanych w księgach rachunkowych zgodnie z art. 23 ww. ustawy.

Ponadto art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości odnosi się do rzetelności ksiąg rachunkowych, które uznaje się za takie, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

W świetle przytoczonych przepisów ustawy o rachunkowości, należy zaznaczyć, że niewykazanie wartości gruntów zajętych na drogi gminne oraz pozostałych gruntów w sprawozdaniu finansowym, miało wpływ na wierne przedstawienie sytuacji majątkowej. Zdaniem kontrolujących takiego rodzaju zaniechanie ma znaczący wpływ na przedstawienie sytuacji majątkowej, gdyż grunty są cennym składnikiem majątku, a ich wycena bilansowa powoduje znaczący wzrost aktywów trwałych jednostki. W świetle przepisów ustawy o rachunkowości brak jest podstawy do wyłączenia z ujęcia w księgach rachunkowych i z dalszej wyceny bilansowej gruntów, których zaliczenie do środków trwałych wynika wprost z ich definicji określonej w art. 3 ust. 1 pkt 15 ppkt a) ustawy o rachunkowości. Należy zauważyć, że dla konieczności ujęcia w księgach rachunkowych nie ma znaczenia sposób użytkowania czy przeznaczenia gruntu. Przeznaczenie gruntu może być brane pod uwagę przy określaniu jego wartości stanowiącej podstawę ujęcia w księgach rachunkowych.

Ponadto brak określenia wartości przekazywanego majątku w odpowiedniej decyzji nie dyskwalifikuje tego składnika majątku do ujęcia w księgach rachunkowych pod względem wartościowym. Jak bowiem wcześniej opisano w przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych, kierownik jednostki może zezwolić na udokumentowanie operacji gospodarczej za pomocą księgowych dowodów zastępczych, sporządzonych przez osoby dokonujące tych operacji (art. 20 ustawy o rachunkowości). **Wycena środków trwałych w szczególności gruntów następuje w oparciu o art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, który mówi, że nie rzadziej niż na dzień bilansowy środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Ponadto art. 28 ust. 2 ww. ustawy precyzuje co należy rozumieć przez cenę nabycia, a mianowicie jest to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny - jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu. Z przytoczonego przepisu wynika wyraźnie zatem, że środki trwałe przyjęte nieodpłatnie wycenia się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.**

W zakresie wyceny gruntów zwraca się również uwagę na zapisy art. 150 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku poz. 1774 ze zm.), który stanowi że w wyniku wyceny nieruchomości dokonuje się określenia wartości rynkowej, odtworzeniowej, katastralnej i określenia innych rodzajów wartości określonych w odrębnych przepisach. Ponadto art. 150 ww. ustawy stwierdza, że wartość rynkową określa się dla nieruchomości, które są lub mogą być przedmiotem obrotu, wartość odtworzeniową określa się dla nieruchomości, które ze względu na rodzaj, obecne użytkowanie lub przeznaczenie nie są lub nie mogą być przedmiotem obrotu rynkowego, a także jeżeli wymagają tego przepisy szczególne, wartość katastralną nieruchomości ustala się dla nieruchomości, o których mowa w

przepisach o podatku od nieruchomości oraz że określenia wartości rynkowej i odtworzeniowej dokonują rzeczoznawcy majątkowi. Z powyższego przepisu nie wynika obowiązek wyceny nieruchomości na potrzeby ewidencji księgowej wg ustawy o gospodarce nieruchomościami, a tym samym obowiązek sporządzenia takiej wyceny przez rzeczoznawcę majątkowego.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2015 rok

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 przedstawiały się następująco:

Stan środków trwałych na dzień 1 stycznia 2015 roku wynosił 38.651.751,92 zł.

Przychód środków trwałych w 2015 roku na kwotę 1.309.166,03 zł, został zaewidencjonowany na podstawie między innymi następujących dokumentów:

- przyjęcie środka trwałego – OT z dnia 31 marca 2015 roku – wykonanie ogrzewania w Swietlicy wiejskiej w Dębinie, na kwotę 31.979,79 zł, protokół odbioru z dnia 16 lutego 2015 roku,
- przyjęcie środka trwałego – OT z dnia 27 listopada 2015 roku – zakup fabrycznie nowej koparko-ładowarki wraz z osprzętem, na kwotę 314.265,00 zł, faktura nr 4/FV/MM/10/2015 z dnia 30 października 2015 roku,
- przyjęcie środka trwałego – OT z dnia 21 grudnia 2015 roku – remont drogi gminnej rolniczej w Osjakowie, na kwotę 323.662,79 zł, protokół odbioru z dnia 26 listopada 2015 roku,
- przyjęcie środka trwałego – OT z dnia 10 grudnia 2015 roku – zakup nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów nr 1108 o powierzchni 0,1910 ha oraz nr 1109 o powierzchni 0,2190 ha położonej w obrębie geodezyjnym Osjaków, wartość działek nr 1108 – 32.500,00 zł, nr 1109 – 37.200,00 zł, operat szacunkowy z października 2015 roku określający wartość działek nr 1108 – 32.500,00 zł, nr 1109 – 37.200,00 zł, akt notarialny numer repertorium A 3963/2015 z dnia 9 grudnia 2015 roku,
- przyjęcie środka trwałego – OT z dnia 30 grudnia 2015 roku – Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Osjakowie, na kwotę 222.879,98 zł, protokół odbioru z dnia 30 listopada 2015 roku.

W 2015 roku rozchód środków trwałych wyniósł 14.635,07 zł i został dokonany na podstawie między innymi niżej wymienionych dokumentów:

- polecenie księgowania z dnia 31 grudnia 2015 roku (numer dowodu księgowego 6738) – sprzedaż użytkownika wieczystego działki nr 553 o powierzchni 0,3000 ha, wartość księgowa nieruchomości 7.049,99 zł, akt notarialny numer repertorium A 514/2015 z dnia 19 lutego 2015 roku – sprzedaż za cenę 21.753 zł (płatną w 10 ratach, ustanowiono hipotekę umowną do kwoty 30.000,00 zł),
- polecenie księgowania z dnia 31 grudnia 2015 roku (numer dowodu księgowego 6738) – przekształcenie prawa użytkownika wieczystego nieruchomości oznaczonej nr 88/1 i 89/1 o łącznej powierzchni 0,1253 ha, w udziale 2357/10000 części w gruncie w prawo własności, wartość księgowa 728,82 zł 0,0314 ha, decyzja RIT.6826.4.2.2015 z dnia 16 lutego 2015 roku, opłata za przekształcenie 993,46 zł,
- likwidacja środka trwałego – LT nr 1/2015 z dnia 16 lipca 2015 roku – likwidacja kotła centralnego ogrzewania, o wartości księgowej 4.669,80 zł, protokół likwidacji nr 1/2015 z dnia 16 lipca 2015 roku.

Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 39.946.282,88 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 011 stanowiły: dokumenty OT - dla składników majątkowych przyjętych z inwestycji lub zakupionych, sporządzone na podstawie protokołów odbioru, faktur i wpisów do ksiąg wieczystych oraz dokumenty LT dla składników likwidowanych, sporządzone na podstawie umowy sprzedaży lub protokołów likwidacji składników majątkowych.

Stan pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 na dzień 1 stycznia 2015 roku wyniósł 1.017.412,02 zł.

Przychód pozostałych środków trwałych w 2015 roku wyniósł 54.154,32 zł i dotyczył między innymi zakupu wyposażenia Urzędu Gminy i jednostek OSP, drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych. Rozchód pozostałych środków trwałych w 2015 roku stanowił kwotę 7.509,20 zł.

Stan pozostałych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowił 1.064.057,14 zł.

Podstawą udokumentowania obrotów na koncie 013 stanowiły dokumenty zakupu (faktury) oraz protokoły likwidacji pozostałych środków trwałych.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2015 rok

Kontroli poddano w sposób wyczerpujący prawidłowość naliczeń umorzeń dla środków zaewidencjonowanych na koncie 011. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych sprawdzono w oparciu o umorzenia dokonane w 2015 roku. Kwota umorzenia na dzień 31 grudnia 2015 roku stanowiła 14.416.265,31 zł. Umorzenie środków trwałych w 2015 roku wyniosło 1.590.033,98 zł.

Ewidencję pomocniczą prowadzoną dla konta 071 w celu naliczania odpisów umorzeniowych środków trwałych stanowiła w 2015 roku tabela amortyzacyjna, w której ujęto wszystkie środki trwałe (011) podlegające umorzeniu.

Sprawdzono pod kątem prawidłowości zastosowanych stawek umorzeniowych następujące środki trwałe:

- budynek biurowy Urzędu Gminy – stosowana stawka umorzeniowa - 2,5%,
- budynek OSP Czernice – stosowana stawka umorzeniowa – 2,5%,
- kanalizacja sanitarna z przykanalikami ul. Piotrkowska, Nad Wartą, Piaskowa – stosowana stawka umorzeniowa – 4,5%,
- wodociąg Walków, Borki Walkowskie - stosowana stawka umorzeniowa – 4,5%,
- droga gminna Chorżyna-Krzętle - stosowana stawka umorzeniowa – 4,5%,
- samochód specjalny MERCEDES SPRINTER OSP DROBNICE – stosowana stawka umorzeniowa – 14%.

Stwierdzono zastosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych zgodnie z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.

3. INWENTARYZACJA

3.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Instrukcja inwentaryzacyjna stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia nr 19/2002 Wójta Gminy Osjaków z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu dowodów księgowych i instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Osjaków.

3.2. Prawdliwość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Ostatnią pełną inwentaryzację składników majątkowych w kontrolowanej jednostce przeprowadzono wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Zarządzeniem nr 84/2015 z dnia 16 listopada 2015 roku Wójt Gminy Osjaków zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji i powołał komisję inwentaryzacyjną, w składzie Zbigniew Pustkowski – przewodniczący, Beata Dworaczyk – zastępca przewodniczącego, Halina Jabłonka - członek.

Ustalono przeprowadzenie inwentaryzacji wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz powołano zespoły spisowe do przeprowadzenia spisu z natury.

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych dotyczących prac na etapie przygotowawczym do spisu, przeprowadzonego spisu, arkuszy spisowych, rozliczeń księgowych, ksiąg rachunkowych oraz postanowień instrukcji inwentaryzacyjnej stwierdzono, co następuje:

- spisów z natury dokonano na ponumerowanych arkuszach spisowych,
- na arkuszach odnotowano daty spisu, arkusze zostały podpisane przez członków zespołów spisowych, osobę materialnie odpowiedzialną, osobę dokonującą wyceny składników majątkowych oraz członków komisji inwentaryzacyjnej,
- przed przystąpieniem do spisu osoby materialnie odpowiedzialne złożyły oświadczenia, że wszelkie przychody i rozchody składników inwentaryzowanych zostały ujęte ilościowo i wartościowo w ewidencji i przekazane do księgowości,
- po zakończeniu spisu z natury sporządzono sprawozdania opisowe z przebiegu spisu z natury, podpisane przez członków zespołów spisowych oraz osoby materialnie odpowiedzialne,
- spisem z natury objęto środki trwałe zaewidencjonowane na koncie 011 oraz pozostałe środki trwałe ujęte w ewidencji księgowej na koncie 013,
- inwentaryzacji gruntów, budynków i budowli – konto 011, wartości niematerialnych i prawnych – konto 020, oraz środków trwałych w budowie (inwestycji) – konto 080 dokonano metodą weryfikacji - potwierdzając zgodność danych ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi,
- w drodze pisemnego potwierdzenia salda zinwentaryzowano środki pieniężne na rachunkach bankowych, a także potwierdzono salda u kontrahentów,
- sporządzono zestawienia stanu faktycznego w dniu spisu z natury ze stanem księgowym na dzień 31 grudnia 2015 roku Urzędu Gminy Osjaków w zakresie środków trwałych – konto 011 i pozostałych środków trwałych – konto 013. Zestawienia sporządziła inspektor ds. księgowości Anna Kostrzewa, zatwierdzili Skarbnik Gminy i Wójt,

- protokół z rozliczenia wyników inwentaryzacji podpisała komisja inwentaryzacyjna i zatwierdził Skarbnik Gminy,
- sprawozdanie komisji inwentaryzacyjnej, w którym nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych, podpisali członkowie komisji i zatwierdził Wójt Gminy.

Inwentaryzacja w drodze weryfikacji w zakresie gruntów przeprowadzona została w sposób nieprawidłowy, gdyż nie ujawniła występowania gruntów, które pozostają w ewidencji księgowej bez wyceny (co zostało opisane wyżej w punkcie Ewidencja środków trwałych). W myśl przepisów ustawy o rachunkowości, istotą inwentaryzacji jest zweryfikowanie rzetelności danych ujętych w ewidencji księgowej w zakresie posiadanych składników majątkowych oraz ustalenie ewentualnych różnic pomiędzy stanem ewidencyjnym a rzeczywistym.

Ustalenia zawarte w części protokołu dotyczącej Pozostałych rozrachunków - konto 240, świadczą o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji aktywów finansowych zgromadzonych na innych rachunkach bankowych w drodze pisemnego potwierdzenia salda. Czynności inwentaryzacyjne nie wykazały różnic między stanem środków pieniężnych na rachunkach bankowych, a saldem konta 139 wynikającym z ewidencji księgowej jednostki.

Podobnie inwentaryzacja zabezpieczeń należytego wykonania umów czy zabezpieczeń z tytułu rękojmi za wady, przeprowadzona w drodze weryfikacji winna wykazać różnice między saldem ewidencji księgowej konta 240 a danymi wynikającymi z właściwych dokumentów źródłowych – umów z wykonawcami.

Art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 2004 roku o rachunkowości stanowi, że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Prawidłowo przeprowadzona i rozliczona inwentaryzacja składników majątkowych zapewnia rzetelność informacji ekonomicznej wykazywanej w sprawozdaniach. Umożliwia ustalenie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów jednostki, gwarantując tym samym zachowanie zasad prawidłowego i wiernego obrazu.

Kserokopie: inwentaryzacji gruntów poprzez weryfikację na dzień 31 grudnia 2015 roku, protokołu z rozliczenia wyników inwentaryzacji, sprawozdania komisji inwentaryzacyjnej, decyzji Wójta Gminy Osjaków RIZ.6011-11/2010 z dnia 6 lipca 2010 roku wraz z decyzją RIZ.6011-11/1/10 z dnia 8 listopada 2010 roku, decyzji Wojewody Łódzkiego GN.V.7723/R/1022/2006/E.P. z dnia 27 lipca 2007 roku, decyzji Wojewody Łódzkiego GN.V.7723/R/1085/2007/E.P. z dnia 25 sierpnia 2008 roku, decyzji Wojewody Łódzkiego SP.VII.7723/R/789/2005/E.P. z dnia 28 czerwca 2005 roku; wydruk komputerowy środków trwałych – 011 stan na dzień 31 grudnia 2015 roku; wydruki kart gruntu o numerach ewidencyjnych 600/0/170, 010/0/014, 010/0/18, 010/0/012 stanowią akta kontroli nr 1.

Kserokopie potwierdzenia salda rachunków bankowych lokat wg. stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz protokołu inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji sald z kontrahentami konta 240 „Pozostałe rozrachunki”; wydruk obrotów na koncie 139 i 240 oraz wydruk ewidencji lokat z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania (rękojmia) stanowią akta kontroli nr 2.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIĘŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2015

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych na dzień 31 grudnia 2015 roku w § 6300 - dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych, wykazano plan 30.000,00 zł wykonanie 30.000 zł.

Skontrolowano udzielenie pomocy finansowej w 2015 roku w wysokości 30.000,00 zł dla Powiatu Wieluńskiego.

Na podstawie uchwały nr VI/31/2015 z dnia 13 marca 2015 roku Rada Gminy w Osjakowie postanowiła udzielić pomocy finansowej Powiatowi Wieluńskiemu przy realizacji zadania w ramach Inicjatyw Samorządowych. Pomoc finansową przeznacza się na realizację niżej wymienionych zadań:

- przebudowa drogi powiatowej nr 4536E Rychłocice – Pajęczno o dł. 950 m w granicach Gminy Osjaków – od ul. Piotrkowskiej do ul. Mickiewicza – polegająca na odwodnieniu ww. odcinka i ułożeniu nawierzchni asfaltowej,

- przebudowa drogi powiatowej nr 4536E Rychłocice – Pajęczno o dł. 480 m w granicach Gminy Osjaków – od ul. Mickiewicza w kierunku Gminy Konopnica – polegająca na odwodnieniu rowów i ułożeniu nowej nawierzchni.

Zgodnie z § 2 ww. uchwały pomoc Gminie Osjaków zostanie udzielona w formie pomocy finansowej nie więcej niż 50% kosztów sporządzenia dokumentacji projektowo – kosztorysowej.

W dniu 8 maja 2015 roku podpisano umowę nr 7/2015, w której Gmina oświadcza, że udziela ze swojego budżetu w 2015 roku Powiatowi Wieluńskiemu pomoc finansową w wysokości 30.000,00 zł w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację zadania: „Przebudowa drogi powiatowej nr 4536E Rychłocice – Pajęczno na odcinku od ul. Piotrkowskiej w Osjakowie do granicy gminy Osjaków”.

Gmina uruchomi pomoc finansową na pisemny wniosek Zarządu Powiatu w terminie 7 dni licząc od dnia wpływu wniosku i przekaże środki finansowe na rachunek bankowy wskazany we wniosku.

Powiat zobowiązał się między innymi wykorzystać środki finansowe w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania; przedłożenia Gminie Osjaków rozliczenia finansowego, zawierającego szczegółowe zestawienie wydatków z wykonania zadania. Do zestawienia wydatków należy załączyć potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie dowodów księgowych.

Całkowite rozliczenie przedmiotowej dotacji nastąpi w terminie 14 dni po zakończeniu zadania, nie później niż do dnia 30 września 2015 roku.

Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Pismem FN.3153.31.2015 z dnia 30 września 2015 roku Powiat Wieluński wystąpił z wnioskiem do Gminy Osjaków o przekazanie dotacji w kwocie 30.000,00 zł na wspólnie realizowaną inwestycję. Do wniosku załączono poświadczoną za zgodność z oryginałem fakturę nr 16/2015 z dnia 30 września 2015 roku na kwotę 110.000,00 zł brutto za wykonanie projektu budowlanego – Przebudowa drogi powiatowej nr 4536E w miejscowości Konopnica i Osjaków oraz kopię umowy nr ON.273.18.2015 z dnia 21 kwietnia 2015 roku (również poświadczoną za zgodność z oryginałem) na wykonanie projektu budowlanego w zakresie ww. robót budowlanych.

Pomoc finansowa Gminy Osjaków wynosiła 30.000,00 zł, tj. 27,27% z 110.000,00 zł.

XI. INNE USTALENIA

Kontrola osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela

Gmina Osjaków prowadziła w 2015 roku Publiczne Gimnazjum oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Osjakowie. Wymienione jednostki były w 2015 roku jednostkami budżetowymi i stosowały zasady gospodarki finansowej przewidziane dla tych jednostek przez ustawę o finansach publicznych.

Obsługa finansowo – księgową powyższych placówek oświatowych prowadzona jest przez Urząd Gminy w Osjakowie.

Kontrolującym przedłożono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Osjaków sporządzone z datą 8 lutego 2016 roku przez Paulinę Kowalczyk – podinspektora ds. oświaty oraz podpisane z upoważnienia Wójta przez Zbigniewa Pustkowskiego – Sekretarza Gminy.

W powołanym wyżej sprawozdaniu zostały wykazane następujące dane:

stopień awansu zawodowego	średnie wynagrodzenie 1.01-31.08	średnioroczna liczba etatów 1.01-31.08	średnie wynagrodzenie 1.09-31.12	średnioroczna liczba etatów 1.09-31.12	8 x (Kol. 2 x kol 3) + 4 x (kol 4 x kol. 5)	Poniesione wydatki na wynagrodzenie	kwota różnicy kol. 7 - kol. 6
	2	3	4	5	6	7	8
nauczyciel stażysta	2 717,59	0,00	2 717,59	1,00	10 870,36	8 372,00	-2 498,36
nauczyciel kontraktowy	3 016,52	2,99	3 016,52	1,17	86 272,47	79 230,66	-7 041,81
nauczyciel mianowany	3 913,33	13,30	3 913,33	15,60	660 570,10	645 541,25	-15 028,85
nauczyciel dyplomowany	5 000,37	24,13	5 000,37	23,56	1 436 506,29	1 439 296,73	2 790, 44

Stwierdzono, iż dane ujęte w sprawozdaniu zostały wykazane w wysokości ustalonej na podstawie jednostkowych danych z poszczególnych jednostek oświatowych. Łączna

kwota brutto ustalonych jednorazowych dodatków uzupełniających stanowiła wartość 24.569,02 zł.

W toku niniejszej kontroli dokonano sprawdzenia poprawności wyliczenia:

- średniorocznej liczby etatów dla okresu od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia i od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2014 roku,
- wydatków poniesionych na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela

dla nauczycieli kontraktowych zatrudnionych w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Osjaków.

Ustalenia kontroli

Listy płac i karty zarobkowe nauczycieli zatrudnionych w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Osjaków sporządzane są komputerowo przy użyciu programu Kadry i płace INFO-SYSTEM autorstwa Tadeusza Groszka.

W oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe ustalono, że w okresie od stycznia do sierpnia 2015 roku zatrudnionych było 4 nauczycieli kontraktowych, a od września do grudnia 2015 roku dwóch nauczycieli (dwóch nauczycieli uzyskało awans zawodowy). W wyniku analizy przedłożonych kontrolującym umów o pracę, angaży, kart wynagrodzenia, kart zasiłkowych poszczególnych nauczycieli kontraktowych stwierdzono, że średnioroczna liczba etatów w 2015 roku analizowanej grupy awansu zawodowego przedstawiała się następująco:

	Średnioroczna liczba etatów	
	Średnia styczeń – sierpień	Średnia wrzesień - grudzień
Nauczyciele kontraktowi	2,99	1,17

Do wyliczenia faktycznie poniesionych w 2015 roku kwot wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych przyjęto składniki wynagrodzenia zgodnie z art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela. Ustalono, że kwota wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych w 2015 roku wyniosła 79.230,66 zł. Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela dla tej grupy awansu zawodowego, zgodnie z przedłożonym sprawozdaniem, stanowiła 86.272,47 zł. Zatem kwota brutto ustalonych jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli kontraktowych wyniosła 7.041,81 zł.

Jednorazowy dodatek uzupełniający został wypłacony na podstawie list płac z dnia 27 stycznia 2016 roku w łącznej kwocie 17.107,89 zł (brutto 24.569,06 zł).

Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Dane w zakresie wpływów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych przez Gminę oraz dane w zakresie wydatków związanych z realizacją zadania odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2013 – 2015 uwzględniono w tabeli 1 stanowiącej załącznik nr 21 do protokołu kontroli.

Dane dotyczące przetargów, w tym na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2013 – 2015 zawarto w tabelach 2 i 3 stanowiących załącznik nr 22 do protokołu kontroli.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 91 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2016.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Jarosław Trojan – Wójt Gminy Osjaków,
2. Renata Kostrzycka – Zastępca Wójta
3. Wiesława Rynkiewicz – skarbnik,
4. Aleksandra Kapuścińska – podinspektor ds. księgowości budżetowej,
5. Gabriela Macurek – inspektor ds. płac,
6. Halina Jabłonka – inspektor ds. wymiaru podatku,
7. Renata Sarowska – inspektor ds. księgowości podatkowej,
8. Aleksandra Hurylska – Sztyk – inspektor ds. wodno – kanalizacyjnych, ochrony środowiska i gospodarki gruntami,
9. Wioletta Sroka – kierownik referatu infrastruktury drogowej, technicznej i ochrony środowiska.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Zestawienie tabelaryczne zawierające przypadające do spłaty i faktycznie zapłacone kwoty rat kapitałowych i odsetek, daty zapłaty oraz dokumenty potwierdzające zapłatę,*
2. *Szczegółowa specyfikacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku według kontrahentów, terminu płatności i faktycznej zapłaty*
3. *Informacja Gabrieli Macurek inspektora ds. płac,*
4. *Wyjaśnienie Aleksandry Hurylskiej-Sztyk inspektora ds. wodno-kanalizacyjnych, ochrony środowiska i gospodarki gruntami,*
5. *Wyjaśnienie Wójta Gminy i Skarbnika Gminy,*
6. *Wyjaśnienie Renaty Kostrzyckiej – Zastępcy Wójta,*
7. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy,*
8. *Wyjaśnienie Haliny Jabłonki inspektor ds. wymiaru podatku,*
9. *Zestawienie podatników objętych kontrolą w okresie 2014–2015, zawierające dane o nazwie podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku na 2014 i 2015 rok,*
10. *Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2014-2015 zawierające: dane o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie wydania decyzji wymiarowej, informacje o wysokości podatku na 2014 i 2015 rok i prawidłowości opodatkowania,*
11. *Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą w podatku od nieruchomości od osób fizycznych,*

12. Wyjaśnieniem Aleksandry Hurylskiej – Sztyk – inspektora ds. wodno – kanalizacyjnych, ochrony środowiska i gospodarki gruntami,
13. Wyjaśnienie Renaty Kostrzyckiej – Zastępcy Wójta Gminy Osjaków,
14. Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej,
15. Wykaz badanych decyzji przyznających zasiłek stały i okresowy,
16. Wyjaśnienie Wioletty Sroki – p.o. kierownika referatu infrastruktury drogowej, technicznej i ochrony środowiska,
17. Zestawienie planowanych i zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w latach 2014 –2015 w Gminie Osjaków,
18. Wyjaśnienie Renaty Kostrzyckiej – Zastępcy Wójta Gminy Osjaków,
19. Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego,
20. Wyjaśnienie Wójta Gminy i Aleksandry Hurylskiej-Sztyk inspektora ds. wodno-kanalizacyjnych, ochrony środowiska i gospodarki gruntami,
21. Dane w zakresie wpływów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych przez Gminę oraz dane w zakresie wydatków związanych z realizacją zadania odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2013 – 2015,
22. Dane dotyczące przetargów, w tym na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w latach 2013 – 2015,
23. Akta kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 27 czerwca 2016 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Osjakowie.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

.....
Beata Tomkowska

.....
Monika Smug

Jednostka kontrolowana:

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)